

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS/KETVIRTADIENIS – TUESDAY/THURSDAY, GEGUŽĖS – MAY 31/BIRŽELIO – JUNE 2, 2011 • Vol. CII Nr. 73

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-01-11

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Čikagos Lietuvių tautinių kapinių 100 metų sukaktis – 14-15 psl.

- Konservatoriai – vienybė ar vertybės? – 2, 19
- Vyskupai, pamaldūs žmogeliai ir lietuviai – 3
- „Indi 500“ – 100 metų – 3, 19
- Šv. Antano parapijos 90 metų jubiliejus – 4
- Ypatingas susitikimas su Sunny Hills lietuviais – 5
- 39-asis Baltimore festivalis – 5
- Skautybės kelias – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7, 17
- Knygius P. Jaunius – 8
- Gyventi reikia, ir gyventi reikia gražiai – 12
- Gyvenimo nuotrupos (18) – 13
- Krizė Lietuvoje skatina ieškoti naujų galimybių – 16

Valiutų santykis
1 USD — 2.39 LT
1 EUR — 3.45 LT

JAV prezidentas palaiko Lietuvos nuostatas dėl priešraketinės gynybos

Varšuva (President.lt) – LR prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Centrinės Europos vadovų susitikime su JAV prezidentu Barack Obama. Per darbo vakarienę Lietuvos vadovė savo pasisakyme pabrėžė, jog NATO priešraketinė gynyba turi apimti visas organizacijos nares. Pasak prezidentės, Lietuvai, esančiai strategiškai ypatingoje organizacijos teritorijos riboje, yra itin svarbi NATO ir Rusijos santykių tema. Lietuvos vadovės teigimu, NATO Lisabonos viršūnių susitikime pasiektas susitarimas turi būti nekintamas ir netapti derybų su Rusija objektu.

„NATO šalys turi ginti save, o Rusija – save“, – sakė prezidentė D. Grybauskaitė. Pasak prezidentės, JAV vadovas, komentuodamas Lietuvos nuostata, patikino, jog neseniai vykusiam G-8 šalių susitikime Prancūzijoje turėjęs progą apie tai pakalbėti su Rusijos prezidentu Dmitrij Medvedev. Pasak šalies vadovės, prezidentas B. Obama patikino, jog JAV nuostata ir toliau išlieka tokia, kokia buvo sutarta Lisabonoje: su Rusija bendradarbiaujama kei-

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė Varšuvoje susitiko su Jungtinių Valstijų prezidentu Barack Obama. Džojos Barysaitės (ELTA) nuotr.

čiantis informacija, tačiau nesiskirstoma gynybos sektoriais ir nekuriamos bendros jungtinės priešraketinės gynybos sistemos. Lietuvos prezidentės teigimu, susitikimas Varšuvoje dar sykį patvirtino Lietuvos

nuostatos prasmingumą ir atskleidė geras tolesnio bendradarbiavimo su organizacijos partneriais galimybes, rengiantis kitų metų NATO viršūnių susitikimui ir toliau stiprinant organizacijos šalių saugumą.

A. Valionis traukiasi iš ambasadoriaus Latvijoje pareigų

Vilnius (ELTA) – Antanas Valionis traukiasi iš Lietuvos ambasadoriaus Latvijoje pareigų. Tai jis pats pranešė po susitikimo su prezidentė Dalia Grybauskaitė. A. Valionis apgailestauja dėl susidariusios padėties ir atsiprašė Latvijos prezidento Valdis Zatlers, kurį įžeidė jo žodžiai.

Ambasadoriui įteikus atsistatydinimo pareiškimą, prezidentė artimiausiu metu kreipsis į premjerą, kad pradėtų ambasadoriaus atšauki-

mo procedūrą. A. Valionį prieš tai yra išpėjęs užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis. Diplomatinijos vadovas pažymėjo, kad Lietuvos diplomatai, nors ir turi teisę komentuoti vienus ar kitus klausimus, jų pareiga yra daryti tai korektiškai, su pagarba kitos valstybės suverenumui ir jos politikams.

Audringą reakciją sukėlė A. Valionio pasisakymai žiniasklaidai apie padėtį Latvijoje, kai šios šalies prezi-

dentas V. Zatlers pasiūlė paleisti parlamentą. Komentuodamas įvykius A. Valionis sakė, kad Latvijos prezidento „intencijos kvepia nelabai gražiai“. Pasak jo, daugeliui Latvijos politinio elito atstovų į galvą ateina vienintelis įmanomas V. Zatlers elgesio paaiškinimas – politinis kerštas. „Kerštas tiesiog. Daugelio manymu, žmogus pasirodė menkesnis, nei turėtų būti prezidentas“, – A. Valionį cituoja internetinis dienraštis „Delfi“.

Atidarytas pirmasis Baltijos–Šiaurės šalių kino festivalis Kanadoje

Ottawa (LR ambasados Kanadoje info) – Nacionaliniame archyve š. m. gegužės 27 d. iškilmingai atidarytas pirmasis Baltijos–Šiaurės šalių kino festivalis „Ryšios naktys“ (Bright Nights).

Lietuva festivalyje dalyvauja su prodiuserės ir režisierės Rasos Miškinytės dokumentiniu animaciniu filmu „Vabzdžių dresuotojas“, kurio peržiūra įvyko gegužės 28 d. Lietuvos filmą apie kino meistrą, lėlinės animacijos pradininką Vladislavą Starevičių susirinkusiems pristatė Lietuvos Respublikos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė.

Kanadoje vykstantis Baltijos–Šiaurės šalių kino festivalis rengiamas dviejuose miestuose – Ottawa (gegužės 27–birželio 4 dienomis) ir Montreal (birželio 1–19 dienomis). Lietuvos filmo peržiūra Montreal

įvyks birželio 10 d. kino teatre „Cinémathèque québécoise“.

Sumanymas rengti festivalį gimė per Lietuvos ambasadoje Ottawa mieste sušauktą Baltijos ir Šiaurės šalių ambasadorių pasitarimą. Sumanymas įgyvendintas bendromis Estijos, Latvijos, Lietuvos, Danijos,

Islandijos, Norvegijos, Suomijos ir Švedijos ambasadų, Kanados filmų instituto, Baltijos filmų festivalio pradininko Andrio Kesterio ir Baltijos šalių garbės konsulų Montreal pastangomis, Šiaurės šalis prijungus prie daug metų egzistavusio Baltijos filmų festivalio.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Jau kuris laikas girdėti įspėjantys balsai – jei buvai iškvieštas pas Lietuvos prezidentę, tikėtis pačio blogiausio – kris arba tavo paties galva, arba tavo pavaldinių galvos. Gegužės 31 dieną į Prezidentūrą iškviesto Lietuvos ambasadoriaus Latvijoje Antano Valionio likimas dėl jo kritiškų ir netaktiškų pastabų apie susiklosčiusią padėtį Latvijoje ir jos prezidento Valdis Zatlers sprendimą paleisti šalies parlamentą buvo jau nuspręstas. Kaip ir reikėjo tikėtis, po susitikimo su prezidentė A. Valionis dar tą pačią dieną paskelbė apie traukimąsi iš Lietuvos ambasadoriaus Latvijoje pareigų. Pasak politikos žinovo dr. Tomo Janeliūno, iki A. Valionio, kuris, beje, yra ejęs ir užienio reikalų ministro pareigas, tokio masto klaidų mūsų ambasadoriai nedarė. Janeliūno teigimu, šiuo atveju riba buvo peržengta ne tiek dėl paties pasisakymo stiliaus, kiek dėl subjektyvių ambasadoriaus vertinimų. O Seimo pirmininkė Irena Degutienė paskubėjo perspėti tiek Lietuvos diplomatus, tiek valdžios atstovus būti atsargesniems ateityje viešai vertinant Latvijoje ir kitose šalyse susiklosčiusią padėtį.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
! Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
! Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

• Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

• Nenaudotų straipsnių nesaugoja.

Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Kokia ateitis laukia Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LDK) po partijos pirmininko rinkimų? Juos laimėjo Andrius Kubilius, nors Irena Degutienė sulaukė daugiau paramos, negu buvo tikėtasi. Po rinkimų abu TS-LKD vadovai pasisakė už partijos susivienijimą ir sutvirtinimą. Norai geri, bet ar pasiseks juos įgyvendinti?

Pasak premjero, „demokratinė organizacija yra gyvybinga ir gyva tada, kai tie, kurie galvoja kitaip, priima daugumos sprendimą kaip visos partijos sprendimą“. Sunku ginčytis su tuo teiginiu. Rinkimai būtų beprasmiški, jei juos pralaimėjusieji nepripažintų daugumos teisės kalbėti partijos vardu, ir vidaus politinės kovos vyktų toliau.

Seimo pirmininkė I. Degutienė pasakė, kad „Andrius turės išsiklausti ir į kitų, kurie už mane balsavo, tam tikrą nuomonę“. Ir šiam teiginiui reikia pritarti. Partijos vidaus diskusijos vyksta tarp bendraminčių, o ne tarp priešų, tad turėtų būti įmanoma atsižvelgti į TS-LKD narių norus, stengtis juos kuo labiau suderinti.

Geriausiame iš visų pasaulių mažuma paklustų daugumai, bet tik tuomet, kai dauguma taip išsiklausti ir mažumos nuomonę, kad neliktų didesnių nesutarimų tarp abiejų šalių. Pritardama daugumai mažuma iš esmės pritarė sau. Konservatoriai negyvena geriausiame iš visų pasaulių. Susitarti bus nelengva. Rinkimų kova buvo kieta, liko nemažai nuoskaudų, karo kirvio nepavyks lengvai užkasti.

Galima klausytis, bet nieko negirdėti. Išsiklausymas neįmanomas be nuolaidų. Neaišku, ar dažnai ir kokiomis aplinkybėmis dauguma turėtų nusileisti, kad I. Degutienės šalininkai nesijautų nustumti. A. Kubilius negali pritarti kiekvienam mažumos siūlymui, bet ar jis turėtų pritarti kas trečiam, kas penktam? O gal 45 proc. siūlymų, ir tai atspindėtų balsavimo rezultatus? Atsakymas – ne procentai. Ne visi klausimai, tad ir galimos nuolaidos, yra vienodai svarbūs.

Paviršutiniškai patrauklus būtų toks siūlymas: dauguma nusileidžia tais atvejais, kai klausimas yra nepaprastai svarbus kai kuriems I. Degutienės šalininkams. Tačiau klausimas gali būti lygiai svarbus ir vieniems, ir kitiems. Neįsivaizduoju, kad konservatorių dauguma ga-

Konservatoriai – vienybė ar vertybės?

KĘSTUTIS GIRNIUS

atsiriboti nuo jų. Bet dabar tai neįmanoma, nes būtų kaltinimų, jog siekiama susidoroti su I. Degutienės sparnu.

Po rinkimų Seimo pirmininkė pažymėjo, kad „pagaliau kristalizavosi ir aiškesnius kontūrus įgavo abu vertybiniai partijos sparnai – liberalesnis ir konservatyvesnis“. Šeštadienį ji pakartojo pastabas apie du vertybinius partijos sparnus. I. Degutienės teiginys ne tiek atspindi jau esančią tikrovę, kiek reiškia viltį sukurti tokią tikrovę. Kol kas tų sparnų nėra, bet juos sukurti bus nesunku. Juos sukūrus sunkiau bus susivienyti.

A. Kubiliaus ir I. Degutienės nuostatos pagrindiniai vertybiniais klausimais beveik nesiskiria. A. Kubilius yra uolus krikščioniškųjų vertybių gynėjas, remia partijos pastangas įtvirtinti tradicinę šeimos sąvoką, priešinasi dirbtiniam apvaisinimui, šią savaitę tvirtai pasisakė už turto gražinimą Katalikų bažnyčiai. I. Degutienė galbūt kiekiau laikytųsi lenkų mažumos klausimu, gal vydytų švelnesnę ūkio politiką, bet šie skirtumai neatspindi didesnių nesutarimų dėl vertybių. Įsidėmėtina, kad per rinkimų kampaniją Seimo pirmininkės rėmėjai kalbėjo apie demokratijos stoką, o ne apie nesantį principinius skirtumus.

I. Degutienė turi nemažai šalininkų, bet juos vienija nepasitenkinimas įvairiais A. Kubiliaus politikos bruožais, o ne koks nors vertybinis nusiteikimas. Vertybių vaidmuo – antraeilis. Tačiau kalbos apie vertybinius partijos sparnus gali tapti jas patvirtinančia pranašyste. Nesunku įvilkti įvairius skirtumus į ideologinį apdarą, suteikti vertybinį atspalvį kasdieniams nesutarimams, stiprinti sparno „kristalizavimąsi“. Sparno stiprinimas veikiausiai būtų vykdomas partijos susivienijimo sąskaita, nes „kristalizavimosi“ logika reikalauja pabrėžti tai, kas skiria, o ne tai, kas vienija.

Konservatorių partijai nereikia monolitinės vienybės, be idėjų kovos gresia sąstingis. Kita vertus, dirbtinis skirtumų pabrėžimas nieko gero nežada. Vidaus ginčai sunaikino Lietuvos krikščionių demokratų partiją. Čia didžiausią vaidmenį suvaidino vadinamieji modernieji krikščionys demokratai,

Nukelta į 19 psl.

LAIŠKAI

GRYNA NUOMONĖ, NE REPORTAŽAS

Dėl „Drauge“ š. m. gegužės 3 d. išspausdinto Vyto Kulnio straipsnio „Labdaros fondo metinis susirinkimas“ teko pakraipyti galvą. Ne vienas Jūsų laikraštį skaitantis torontietis turėjo nustebti, pamatęs tokia antrašte pavadintą rašinį, kuris yra labai toli nuo „reportažo“. Didžiąją jo dalį užėmė aiškinimas apie platesnei publikai nebeaktualią Lietuvos namų ir Labdaros fondo giloką praeitį, straipsnyje neįvardyto klubo bei kitų organizacijų revizijas.

Daug kam sunku priimti visoms organizacijoms ir institucijoms pripažintą tikrovę, būtent – kad šios dienos veikloje tenka prisitaikyti prie šiandienos lietuviškos bendruomenės besikeičiančios sudėties ir reikalavimų. Užuo metus kaltinimus kitiems už tariamas „pasakėčias“ ir puolus kitų organizacijų ir kažkokių klubų susirinkimus ir sąskaitybas, būtų buvę pravartu paaiškinti, kaip su turimomis, apgailėtinais ribotomis savanoriškomis pajėgomis Labdaros fonde ar kitose organizacijose galima, kaip siūloma, rinkti duomenis apie aukotojus, lankyti ligonius ar atlikti kitus socialinės rūpybos darbus. Užuo kaimynų spaudoje kėlus viešumon neaiškius ir svetur gyvenantiems neįdomius virtuvinius

ginčus, būtų buvę geriau pristatyti konkrečius, logiškus siūlymus teisėtiems organizacijų pareigūnams dėl revizijos skaidrinimo ar atliktinų darbų.

Ar ne laikas atleisti tariamiems kaltininkams už praeities tikras ar netikras nuodėmes ir duoti jaunesniems veikėjams pavyzdį? Juk jų veikla kalbės už save, jų klaidas ateitis parodys, o apmėtymas purvais – kažin ar kada kam padėjo.

Laikraščiai turi teisę spausdinti medžiagą savo nuožiūra, bet jie turi ir teisę laikytis pakantumo ir bendruomeninės dvasios skleidimo principo.

Susimąstęs kanadietis

Toronto, Canada

Pastaba. Redakcijai laiško autorius yra žinomas.

LIETUVA, ATSIBUSK IR PASIPRIEŠINK SKLEIDŽIAMAM MELUI

Vartydami lietuviškus laikraščius, leidžiamus išeivijoje ir Lietuvoje, visada rasime aprašymų apie tai, kaip lietuviai skriaudžia „vargšus“ lenkus.

Kai buvęs gimnazijos direktorius Vytautas Daildka paskelbė, kas iš tikrųjų vyksta vaikų darželiuose ir bendrai Vilnijos krašte, sukilo Len-

kijos užsienio reikalų ministerija ir lenkų šovinistai.

Pastarieji turėtų perskaityti knygą „Lietuviai lenkų kalėjimuose“, kur šalia nežmoniško kalinių kankinimo taip pat aprašoma, kaip lenkai, vokiečių frontui artėjant, nebepaieinančiai kalinius šaudydavo. Lygiai tą patį darė vokiečiai ir rusai.

Neteko skaityti lietuvių parašytų skundų, kuriuos patiria lietuviai, gyvendami savo valstybėje, Vilnijos krašte, arba lenkų okupuotame Suvalkų krašte. Lietuvos vyriausybė tyli, lenkai tuo naudojasi.

Jau nuo Jogailos laikų Lietuvos diduomenė pasidavė lenkinimui ir dėl geresnio kėsnio pasidavė lenkams. Ar ne panašūs dalykai dedasi ir šių dienų Lietuvoje? Daugelis Seimo narių, aukštųjų valdininkų ir verslininkų rūpinasi tik, kaip greičiau praturtėti, jiems Lietuvos ateitis nerūpi.

Lietuviški fondai turėtų skelbti knygų rašymo konkursus, kad apie Lietuvą būtų skelbiamos teisingos žinios, ir jas skleisti pasaulio valstybėms. Prieš melagingus išpuolius reikia kovoti teisingais įrodymais, remiantis Europos įstatymais. Negirdėta, kad nepriklausomoje valstybėje būtų steigama atskira valstybė, ko lenkų šovinistai arba rusai Gruzijoje siekia.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

Po darbų fabrikuose ar kasyklose švariai apsirėdę lietuviai nuėjo pas vyskupą ir paprašė leidimo sklypui pirkti. Leidimą gavo, sklypą nupirko ir mokėjo surinktais centais, nikeliais, o kartais net pasiturinčių išdidžiai kepurėn mestais dešimtukai. Tada paprašė vyskupą leidimo ant to sklypo bažnyčią statyti. Leidimą vėl gavo, vėl dėjo pinigėlius, sugrūbusiais pirštais sunkiai sučiupinėjamus. Bažnyčia išaugo, cicilikai pyko, o varpai skambėjo. Taip įvyko daugelyje JAV miestų ir miestelių, kur lietuviai nepagailėjo didelių krūvų prakaituotų, gal net kruvinų smulkių pinigėlių. Smulkių, nes kitokių jie neturėjo.

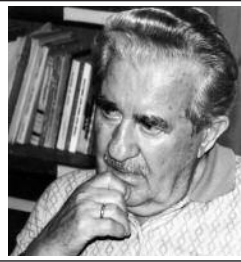
Bažnyčiose – Pulkim ant kelių, Tegul būna garbinamas. Bažnyčiose giesmės ir maldos, sūrios vargo ir saldžios palaimos ašaros. Namuose – rūpesčiai ir vaikai. Augo jie, išaugo. Vedė, tekėjo, jau ne visada su tėvais lietuviškai aptardami savo vestuvių reikalus. Per vedybas į vienus kitus namus ateidavo poliakės ir italionkos, airišiai, slovakai ir žydėliai, nors greičiau jie buvusių dzūkų, aukštaičių, žemaičių atžalas išsivesdavo į priemiesčius, kur seniau tik triušiai su šeškais šeiminkaudavo, o dabar dygo patogūs namai. Gal net už kelių šimtų mylių nusiviliodavo, minkštesnę duonos plutą užjautę.

Ėjo metai. Bažnyčiose varpai dar skambėjo, bet giesmės pamažu apduso. Dar viena karta, ir suolai tušti, o dar po kartos – ir kunigų nėra. Tokia lietuvių, lenkų, beveik visų JAV imigrantų dalia. Vyskupijų žemėlapiui pasikeitė. Štai parapijos be žmonių, štai parapijos be kunigų, gal net be vienu ir kitu. Dideliuose pastatuose sekmadieniais susirenka keliasdešimt maldininkų, per stogus sunkiasi lietūs, pūva grindys, byra sienų plytos, prašosi didelių remontų. O maži senatvės pakirstų maldininkų būreliai atneša mažai aukų.

Ir kunigai – nykstanti padermė. Tarp jų yra pasitaikęs mažytis nušimtis įvairių dvasios išgverėlių, palikusį nemalonias nuotaikas, kenkiančias pašaukimams. Bet ir dabartinis kunigo gyvenimas nėra toks patrauklus, kaip kažkada pik-

Vyskupai, pamaldūs žmogeliai ir lietuviai

VYTAUTAS VOLERTAS

tai ir pašaipiai vaizdavo laisvamanis Šliūpas. Šiandien kunigo atlygis skurdus, pareigos sunkios. Rūpinkis senstančiais parapijos pastatais, apsišluok gatvę apie bažnyčią, šaipykis prieš melstis besirenkančius parapijiečius, sugebėk virtuvėje puodą maišyti, nes šeiminkės nėra. Pirkis, virkis, džiau-kis, Dievui dėkok. Esi virėjas, skalbėjas, automechanikas, automobilis ir jo drauda susiurbia viską, ką reikėtų senatvei taupyti, tačiau be automobilio nei namie, nei ligoninėse sergančių žmonių neaplankysi, kelių parapijų – kaip dabar kuniguose modernu – neaptarnausi. Važiuk, skubėk, degalus dūmink, su niekuo nesipyk, nes taip reikalauja doros ir šventumo etiketai. Taip yra, geriau neišsiversi, nes ir vyskupams šiais laikais galvas rūpesčiai graužia.

Atrodydavo, kad vyskupai yra išventinami tik vaikščiavimo po baldakymais. Riestom lazdom pasiramščiuojant, į bokštus panašias kepures dėvint ir gerus bei blogus tikinčiuosius vienodai laiminant. Iš tikrųjų vyskupai turi ir daugiausiai pareigų: kunigus ruošti ir auklėti, jų veiklą bei dvasinį gyvenimą stebėti, vyskupiją administruoti. Jo žinioje yra bažnyčios, mokyklos (šiais laikais retos), klebonijos, kitokie pastatai. O geras šeiminkas, tuščių ir griūvančių pastatų šikšnosparniams veistis nelai-ko. Šioje vyskupo darbų srityje pinasi Vatikano nuorodos, valstybių ar valstijų įstatymai, miestų potvarkiai, parapijų istorijos su jų prigijusiomis tradicijomis ir paties vyskupo moralinė atsakomybė.

Administracija apima ir „ganytojiškus“ reikalus. Kur skirti veiklius ir pasyvesnius kunigus? Kur dėti kruopščiai pareigingus ir tuos, kurie darbus primiršta? Kur atletus ir negaluojančius? Blo-

giausia tada, kai yra kur skirti, bet nėra ko skirti. Kartais žmonės prašo vyskupą parapijai kunigo, laukia, nekantrauja, raukosi ir net bando pykti, bet turi tenkintis tik iš kažkur skubomis atbėgančių sekmadienį Mišias paaukoti ir vėl dingstančiu. Skolintas kunigas ir skolintas tikėjimas. Ir suskaldytas dvasininko dėmesys. O vargingos senos bažnyčios ir bažnytėlės? Kuria remontuoti, kurią tik truputį palopyti, kurią – nemalonumas – nugriauti?

Sunku vyskupui su jo žinioje esančiais senais pastatais. Sunku stumdyti kunigus ir šen, ir ten. Jų stoka net verčia kai kurias parapijas uždaryti arba sujungti su kaimyninėmis, keisti vyskupijos žemėlapi. Tada virš vyskupo galvos savaime pakimba baldakimas, sunkių moralinių svarstymų našta. Atsiradusi ji nenyksta dieną ir naktį. Kurias parapijas iš žemėlapio ištrinti, kurias jungti, ką daryti su liekančiu turtu? Turtas yra spygliuotas, skaudžiai duria, jei netinkamai liečiamas, ir jį visada lydi moralinių seklių iškraipyti gandai. Blogai iškraipyti.

Lietuviai katalikai Jungtinėse Amerikos Valstijose apie šias problemas yra girdėję. Tik girdėję? Dėl jų nervinosi ir kai kur sunkiai nukentėjo. Skriaudas atnešė gal negeros aplinkybės, gal mūsų neapdairumas, gal tikintiesiems neįautrūs vyskupai. Tokių yra. Kad ir Čikagos pavyzdys. Iš lietuviškų kapinių pavadinimo žodžio „Lithuanian“ išmetimas... Tai lyg priverstinis atvežtam krikštyti kūdikiui vardo parinkimas, nekreipiant dėmesio į tėvų norą. Panašių pavyzdžių yra šen ir ten. Tiesa, Cleveland mieste vyskupas, atrodo, parapijos klausimą lietuviams tinkamai išrišo. Ir Baltimore lietuviams pavyko susikalbėti.

Štai gyvenimas: rūpesčiai namie, rūpesčiai už jų, rūpesčiai prie bažnyčių durų, nes ne visi vyskupai gali su tikinčiais kalbėtis.

Vytautas Volertas – inžinierius, matematikas, rašytojas, spaudos ir radijo bendradarbis. Aktyvus JAV LB narys. 2000 metais apdovanotas JAV LB Kultūros tarybos premija.

Šimtmetis lenktynėms. Pirmą kartą apie automobilių lenktynes „Indianapolis 500“ sužinojau 1951 metais, beveik metai po atvykimo į Ameriką. Vieną dieną fabrikelyje, kur dirbau, pertraukos metu visi apspito radijo aparatą. Pasirodo, tuo metu buvo transliuojamos garsios, bet man iki tol negirdėtos lenktynės, pradėtos rengti 1911 m. Tai 500 mylių nuotolio lenktynės, kasmet rengiamos gegužės 30 d. Manoma, kad tai greičiausios (iki 330 km/val.) ir pavojingiausios tokio pobūdžio lenktynės pasaulyje. Tad ši- met švenčiame tų lenktynių šimto metų sukaktį. Ta proga virš 250,000 žiūrovų galvų praskrido keturi aviacijos naikintuvai. Buvo ir kitokių iškilnių.

Per lenktynes per porą valandų 200 kartų apvažiuojamas 2.5 mylių nuotolio ratas. Lenktynių metu pakeičiamos padangos, pripilama aukštos kokybės degalų. Tai atliekama labai greitai – per keliolika sekundžių. Šių metų lenktynes pradėjau stebėti likus tik aštuoniems ratams. Kadangi vairuotojų nepažįstu, žiūrėjau be jokio karščiavimosi. Tačiau pačiame paskutiniame rate pirmavęs lenktynininkas, per greitai važiuodamas, atsimušė į cementinę sieną ir prarado vieną padangą. Tada be sunkumų jį pralenkė kitas, kuris lenktynes ir laimėjo. Tuoj pat buvo tikrinama, ar tuo pralenkimu nebuvo nusikalsta taisyklėms. Avarijos atveju uždegamos geltonos šviesos ir tada automobilių nebegalima lenkti. Nustatyta, kad avariją patyrusį automobilį būsimas laimėtojas pralenkė prieš užsidedant geltonai šviesai. Tad laimėjo ir laimėtoju liko Dan Wheldon. Šis anglas jau antrą kartą laimėjo „Indy 500“ lenktynes.

„Indianapolis 500“ lenktynėms – šimtas metų

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Bob Dylan – jau septyniadešimt metų.

Mano kartos žmonėms, ilgiau gyvenantiems Amerikoje, yra ar turėtų būti pažįstamas Bob Dylan vardas. Jo tikrasis vardas yra Robert Allen Zimmerman, o hebrajiškas jo vardas yra Shabtai Zisel ben Avraham. Jis gimė 1941 m. gegužės 24 d. Duluth, Minnesota valstijoje. Jis – Amerikos dainininkas, dainų autorius, poetas ir dailininkas, jau penkiasdešimt metų svarbi figūra populiarioje muzikoje. „Didelė dalis žymiųjų Dylan darbų buvo sukurti septintajame dešimtmetyje. Daug jo dainų, pvz., ‘Blo-wing in the Wind’ ir ‘The Times They Are a-Changing’ tapo civilinių teisių judėjimų ir opozicijos Vietnamo karui himnais. Anks-tyviesiems Dylan dainų žodžiams įtaką darė politika, filosofija, socialiniai reiškiniai ir literatūra, kas prieštaravo pop muzikos papročiams”, – rašoma internetinės enciklopedijos „Vikipedija“ puslapyje. Bob Dylan yra įtrauktas į „Rock-n-Roll” šlovės muziejų. Jo įrašai laimėjo „Oscar”, „Auksinį gaublį” ir daug „Grammy” apdovanojimų. 2004 m. „Rolling Stone” žurnalo visų laikų populiariausių grupių ir muzikantų sąrašė jis užėmė antrą vietą.

Šiam dainininkui suėjo 70 metų, turbūt būčiau apie jį nieko nerašęs, jeigu ne jo ryšys su Lietuva. Pasirodo, jo motinos seneliai Benjamin ir

Lybba Edelstein buvo žydai iš Lietuvos, į Ameriką atvykę 1902 metais. Jo tėvo seneliai Zigman ir Anna Zimmerman į Ameriką atvyko 1905 m. iš Odesos, dabar priklausančios Ukrainai. Dainininko biografijoje rašoma, kad jo tėvai Abram Zimmerman ir Beatrice Stone priklausė mažai, bet glaudžiai žydų bendruomeinei.

Nėra miestų be nusikaltimų. „Nėra namų be dūmų” – sakydavo mano kaime. Gyvenant Amerikoje ši teiginį galima pakeisti ir sakyti, kad nėra miestų be nusikaltimų. Ką tik paskelbta informacija iš FBI šaltinių rodo, kad miestai su didžiausiu smurtu Amerikoje yra Detroit ir Flint, abu Michigan valstijoje. Mažai žinantys apie Amerikos geografiją, man pa- minėjus, kad gyvenu Michigan valstijoje, tuoj nutaria, kad mano gyvenvietė yra Detroit miestas. Toks miestas yra, bet per paskutinius dešimt metų jis prarado 25 proc. gyventojų. Dabar ten gyvena apie 800,000 gyventojų, o visoje valstijoje yra arti 10 milijonų. Aš jau 41 metai gyvenu valstijos sostinėje Lansing. Sostinė su 115,000 gyventojų yra apie 100 mylių į vakarus nuo Detroit centro.

Trečioje vietoje tarp miestų su daugiausia smurto liko St. Louis, Missouri. Grįžkime prie Detroit statistikos. Pernai metais ten buvo įvykdyta 17,000 smurtinių nusikal-

timų. Los Angeles, California, per tą laiką įvyko 21,500 smurtinių nusikaltimų, bet tas miestas su 3.8 mln. gyventojų yra beveik keturis kartus didesnis už Detroit. Detroit mieste 2010 m. turėta 310 žmogžudysčių, 5,538 apiplėšimai, 10,723 užpuolimai. Padaugėjo išprievartavimo atvejų. Jų turėta 405.

Visame krašte žmogžudysčių skaičius sumažėjo 4.4 procentais. Amerikos pietinėse valstijose pastebėtas didžiausias smurtinių nusikaltimų sumažėjimas (7.5 proc.). Vidurio vakaruose tokių nusikaltimų sumažėjo 5.9 proc., vakaruose – 5.8 proc., o Šiaurės rytuose maždaug puse procento. Visuose krašto regionuose sumažėjo nusikaltimų prieš nuosavybes. Miestuose su mažiau nei 10,000 gyventojų žmogžudysčių sumažėjo, tačiau didesniuose miestuose žmogžudysčių skaičius padidėjo.

O ką nusikaltėliai išdarinėja Lietuvoje? Lietuvoje nuo 2008 m. užregistruotų nusikaltimų veikų skaičius kasmet didėjo apie 6–7 proc. ir 2009 metais siekė 83,2 tūkstančio. 5–6 proc. nusikaltimų buvo labai sunkūs ir sunkūs. Jų skaičius, 2006–2008 m. mažėjęs, 2009 m. padidėjo daugiau nei penktadaliu. Tokie skaičiai pateikti Lietuvos Statistikos departamento leidinyje. 2009 m., kaip ir kasmet, du trečdaliai visų užregistruotų nusikalstamų veikų buvo turinio pobūdžio. Jų užregistruota 6 proc. daugiau nei 2008 m. Iš turinio pobūdžio nusikalstamų veikų beveik tris ketvirtadalius sudarė vagystės. Jų užregistruota 40,000.

2011 m. kovo 18 d. įvyko Teisės instituto spaudos konferencija, kurios metu pristatytos naujausio tyrimo dėl nusikalstamumo lygio Lietuvoje išvados. **Nukelta į 19 psl.**

TELKINIAI

Detroit, MI

Šv. Antano parapijos 90-ties metų jubiliejus

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Š. m. birželio 12 d., sekmadienį, Šv. Antano parapijoje Detroit, MI, bus minima parapijos 90-ties metų sukaktis. Šia nepaprasta proga parapijos klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas kartu su parapijiečiais kviečia visuomenę gausiai dalyvauti šventėje. Atsiminkite, kad daugelio Jūsų pirmieji žingsniai religiniame ir kultūriniame gyvenime šiame krašte prasidėjo Šv. Antano lietuvių parapijoje, kurioje veikė bendro lavinimo ir šeštadieninė lituanistinė mokykla, taip pat daug lietuviškų organizacijų. Buvo rengiami pokyliai, renginiai, minėjimai, krikščynos, pirmosios komunijos, vestuvės ir laidotuvės. Mokyklos parapijoje jau neveikia, ir keletas organizacijų užsidarė ar išnyko. Šiuo metu vis dar veikia kelios organizacijos, o parapija bei parapijiečiai nepasiduoda ir toliau gyvuoja!

Parapijos jubiliejinė šventė prasidės padėkos šv. Mišių auka 11 val. r. bažnyčioje. Į Mišias pakviesti: naujas Detroit vyskupas Donald F. Hanchon, prelatas Edmundas J. Putrimas, buvusieji parapijos klebonai kun. Al-

fonsas Babonas ir kun. J. Walter Stankevich. Dėl kitų išipareigojimų Detroit arkivyskupas Allen H. Vigneron šventėje dalyvauti negalės. Mišių metu giedos lietuviškas Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Southfield, MI.

Po iškilmingų padėkos jubiliejinį Mišių parapijos salėje vyks vaisės ir programa. Norintys dalyvauti prašome užsiregistruoti pas Regina Juškaitę-Švobienę sekmadieniais Šv. Antano parapijoje. Jai taip pat galima skambinti namų telefonu: 248-547-2859 (vakarais), į darbą telefonu: 313-396-0389 arba rašyti el. paštu: rjuskasvoba@cs.com arba juska@michigan.gov. Vaisės nemokamos, bet aukos mielai priimamos. Prašome užsiregistruoti iki trečiadienio, birželio 8 d., nes reikia žinoti tikslų dalyvių skaičių, kad būtų galima užsakyti pietus. Kadangi parapijos salė nedidelė, vietų skaičius yra ribotas.

Šiai nepaprastai progai bus ruošiamas sveikinimų knyga. Organizacijos ar asmenys, norintys pasveikinti mūsų kleboną kun. Joniką ir Šv. Antano parapijos 90-tų metų sukakties jubiliejaus proga, prašome atsiųsti savo organizacijos ar asmeninius sveikinimus Reginei Juškaitėi-

Detroit lietuvių Šv. Antano bažnyčia.

Jono Urbono nuotr. 2004 m.

Švobienei adresu: 1594 Beaupre Ave., Madison Heights, MI 48071-2622 iki š. m. birželio 8 d. Jūsų sveikinimai bus perskaityti programos metu ir vėliau įamžinti parapijos archyve/muziejelyje.

Prašome Detroit miesto ir jo apylinkėse gyvenančių lietuvių gausiai

dalyvauti Šv. Antano parapijos 90-tųjų metų sukakties šventėje. Maloniai laukiame Jūsų! Iš anksto dėkojame. Jubiliejų ruošia Šv. Antano parapijos parapijiečiai.

Regina Juškaitė-Švobienė – Šv. Antano parapijos Detroit renginių vadovė, „Draugo“ bendradarbis.

Šv. Antano lietuvių bažnyčios džiaugsmas ir skausmas

PETRAS PAGOJUS

Kiekvienas daiktas turi savo istoriją – su džiaugsmu ir skausmu. Taip ir Šv. Antano Romos katalikų lietuvių parapijos bažnyčia (3565 Vernor Hwy. W. Detroit, MI) ir parapija per savo ilgą istoriją turėjo ir turi džiaugsmų, ir skausmų.

Klebonaujant kun. Alfonsui Babonui ir anksčiau, Šv. Antano bažnyčioje lietuvių kalba buvo ne kampininkė – per savaitę buvo laikomos septynios šv. Mišios lietuvių kalba ir tik vienerios sekmadienio ryte – anglų kalba. Žinoma, kad dalis nuopelnų priklauso ir tam likusiam nebegausiam parapijiečių būreliui, kuris sekmadieniais, šventadieniais ir savaitės dienomis dalyvavo šv. Mišiose, aukojo ir tebeaukvoja bažnyčios išlaidymui.

Iš Šv. Antano parapijos 4 parapijiečiai tapo kunigais, 12 seselėmis.

Pradedant 1948 metais, atvykus gausiai dipukų imigrantų bangai, Šv. Antano parapija tapo gausiausia lietuvių parapija Detroit mieste, lyg

parapijos centras, kuriame buvo rengiami visi bažnytiniai ir tautiniai minėjimai su a. a. dr. klebonu Ignu Boreišiu priešakyje.

Sena liaudies išmintis byloja: ne tas yra stiprus, kuris muša, bet tas, kuris smūgi atlaiko. Kiek vėliau tie, kurie šioje parapijoje krikštijo savo vaikus ir kurie buvo pakrikštyti, priėmė Pirmąją komuniją, gavę Sutvirtinimo sakramentą, gavę moterystės sakramentą, išbėgiojo lyg pelės iš skėstančio laivo po Detroit plačias apylinkes.

Viena parapijietė (jau a. a.) sakė nebegalinti daug aukoti Šv. Antano parapijai, nes jos vaikai įsirašė į Dievo Apvaizdos parapiją ir jau reikia padėti vaikams mokėti parapijos nario mokesčius. Buvo ir daugiau tokių.

Netrukus kai kurie Šv. Antano parapijiečiai pradėjo gauti paraginimo laiškus iš Dievo Apvaizdos parapijos parapijiečių palikti Šv. Antano parapiją ir įsirašyti į Dievo Apvaizdos. Atsirado tokių, kurie taip ir padarė.

Man kartą klebonas sakė esąs

gavęs auką iš Detroit priemiestyje esančios, nelietuviškos bažnyčios su prieraišu, kad visos, mieste esančios parapijos, finansiskai sunkiai verčiasi.

O tarp lietuvių yra ir tokių, kurie, atvykę iš priemiesčio bažnyčios į mieste esančią bažnyčią, ragina likusius ištikimus savo bažnyčiai parapijiečius palikti savąją ir įsirašyti į priemiestyje esančią bažnyčią, kurioje lietuvių kalba jau yra kampininkė. Ragina..., bet galvoja pasisavinti pomirtinius palikimus.

Buvo paskleistas gandas, kad bažnyčia ir parapija veikia tik dėl to, kad dar yra parapijos (3-jų ar 4-rių senučių ir 2-jų senukų) choras. Vargonininkui nusprendus išeiti į pensiją, buvo sudarytas komitetas bažnyčią ir parapiją uždaryti. Ėjo kalbos, kad tame komitete buvo ir priemiestyje esančios bažnyčios narių.

Bet tam komitetui Šv. Antano lietuvių katalikų bažnyčios ir parapijos nepasisekė uždaryti ir svetimomis plunksnomis pasidabinti, nes klebonas kun. Babonas, gimęs istorinėje žemaičių sostinėje – Raseinių mieste, nesutiko komiteto sąmokslą patenkinti.

Bažnyčią ir jos parapiją išlaiko ne solistai, vargonininkai, chorai ir t. t., bet parapijiečiai. Neliks parapijiečių, neliks ir parapijos. Galime triukšmauti, kiek tik pajėgiame, kaltinti kunigus, arkivyskupiją, popiežių ir patį Dievą – parapijos nebus.

Vargonininkas išėjo į pensiją kaip vargonininkas ir kaip parapijietis. Tokiu būdu parapija neteko 2 parapijiečių. Bet kaip negausiai (35 parapijiečiai) parapijai finansiniai reikalai žymiai pagerėjo.

Parapija ir toliau veikia kaip

veikusi. 2009 m. rugpjūčio 16 d., sekmadienį, klebonas Babonas aukojo paskutines atsisveikinimo-padėkos šv. Mišias ir išėjo į garbingai užsitarnautą pensiją.

A. a. vilniečio lietuvių Antano ir vilnietės, Lietuvos lenkaitės Martos Mikojczyk Strakšis gausus atžalynas, Regina Juškaitė-Švobienė, Patricija ir Algis Kauneliai apsiėmė vadovauti, prailginti parapijos ir bažnyčios gyvavimą. Antanas Strakšys yra parapijos tarybos pirmininkas.

Arkivyskupija turi gerą pirkėją ir Šv. Antano bažnyčios dosnų rėmėją pinigais ir darbu – agentūrą „Southwest Housing Solutions“ kitoje gatvės pusėje, prieš pat bažnyčią, bet bažnyčios parduoti neskuba, nes bažnyčios stogas nevarva, lubos negriūva, ir joje melstis nepavojinga.

2009 m. liepos 27 d. kun. Ričardas Repšys gavo laišką iš Detroit arkivyskupijos, kad nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. jis skiriamas į Šv. Antano parapiją. Deja, tą pačių metų liepos 28 d. kun. Repšys nuskendo.

Per a. a. kun. Repšio laidotuves Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadais prelatas Edmundas J. Putrimas pranešė, kad nuo 2009 m. rugsėjo 15 d. kun. Gintaras Antanas Jonikas yra paskirtas administruoti dvi lietuviškas parapijas Detroit – Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos. Iki tol, kol į Šv. Antano parapiją atvyko kun. Jonikas, šv. Mišias mūsų parapijoje atnašavo arkivyskupijos paskirtas kunigas amerikietis.

Petras Pajogus – 100 metų sukaktį neseniai atšventęs ilgametis Šv. Antano parapijos parapijietis, „Draugo“ skaitytojas ir rėmėjas.

BALF'o Detroit skyrius. Viduryje, pirmoje eilėje – Šv. Antano lietuvių parapijos įkūrėjas dr. Doktoras Kunigas.

Sunny Hills, FL

Ypatingas susitikimas su Sunny Hills lietuviais

SIGITA ŠIMKUVIENĖ

Florida Lietuvių Bendruomenės apygarda jungia net devynias apylinkes. Viena iš unikaliausių – Sunny Hills LB, išsiskirianti vyresniu savo narių amžiumi ir nuostabiais renginiais. Nenuilstanti ir pilna kūrybinės išmonės JAV LB Sunny Hills, FL apylinkės valdybos pirmininkė Elena Žebertavičienė sugeba išjudinti savo apylinkės narius ir suruošti gražius renginius. Elenutė, kaip ją visi vadina, – nuostabi šeimininkė ir dainininkė, jai jėgų užtenka suspėti visur, aišku, ji labai pasiženda savo vyro Vinco, išėjusio į Anapilį prieš metus, kuris buvo jai didelė parama lietuviškoje veikloje.

Dar žiemos sniegams nenutirpus, buvau užkviesta apsilankyti šioje LB apylinkėje. Tad gegužės antrą sekmadienį ir atvykau į Mamos dienos paminėjimą. Kaip jau įprasta, oro uoste su puikia gėlių puokšte ir nuoširdžia šypsena pasitiko džentelmenas Algimantas Savickas. Jis – vienas iš E. Žebertavičienės padėjėjų, rengiant renginius šioje vietovėje.

Elena Žebertavičienė.

„Draugo“ archyvo nuotr.

Sekmadienis prasidėjo įprastai – šv. Mišiomis Teresės bažnyčioje, kurioje glaudžiasi lietuvių ir lenkų parapijiečiai. Šv. Mišios buvo aukojamos už visas mamas. Elenutė gražiai sugiedojo „Ave Marija“. Visos moterys po Mišių buvo apdovanotos įvairių spalvų gvazdikų žiedais.

Į Mamos dienos renginį, prasidėjusį 2 val. po pietų, susirinko Sunny Hills lietuviai ir svečiai iš gretimo

Panama City miesto. Buvo smagu susitikti su jau pažįstama grafike Nele Zirnite, E. Žebertavičienės dukra, atvykusia iš Rygos. Nelė daug padėjo savo mamai, ruošiant skanėstus šventei, puošiant salę renginiui.

Šventinį susitikimą pradėjo Algirdas Nakas, šios apylinkės valdybos vicepirmininkas, pasveikindamas visas moteris su nuostabią šventę, pristatydamas svečius ir viešnius. Vėliau programą vedė E. Žebertavičienė, pasidžiaugdama savo apylinkės lietuviais, kurie kiek jėgos leidžia dar susirenka į renginius. Ji pasidžiaugė ypatinga švente – Mamos diena. Apgailestaudama pranešė, kad „Dainelės“ ansamblis dėl rimtų priežasčių negalėjo atvykti koncertuoti.

Buvo uždegta žvakė mamoms, išėjusioms į Anapilį. Į salės priekį pakviesta Aleksandra Manomaitienė, pasak vedėjos, pati išmintingiausia mama. A. Manomaitienė neseniai paminėjo savo 97 metų gimtadienį. Nestokojanti humoro, ji tarė nuotaikingą prakalbėlę. Miela Aleksandra, su kuria turėjau progos daugiau pabendrauti, pasidalijo savo pastabomis dėl neteisingai spaudoje ir šnekamoje kalboje vartojamų lietuviškų žodžių.

Turėjau garbę pasveikinti Juditą Manomaitytę, A. Manomaitienės dukrą, ir įteikti jai JAV LB Krašto valdybos Padėkos raštą, kuri nuoširdžiai ir ilgai dirba šios apylinkės valdyboje. Elenutė džiaugiasi, kad Judita, atsakinga už išdą, tvarkingai jį vedanti, visada ištiesia pagalbos ranką, kai tik jos prireikia.

Meninę programą atliko vietiniai talentai: Elenutė visus žavėjo savo nuoširdžiai atliekamomis dainomis „Rožės motinai“, „Šilagėlės mamai“, „Vėl gegužės žiedai“, „Pušėlė“, „Prabėgo laikas“. Dvi puikios skaitovės – Valė Zubavičienė ir Aldona Urbonavičienė – padeklamavo eiles, skirtas mamoms. Apylinkės pirmininkė taip pat pasidžiaugė naujais nariais – Vytautu Dėdinu ir Dalia Estka.

Po programos buvo vaišinamasi šeimininkių paruoštais skanėstais. Smagu buvo susitikti su patyrusiais ilgaamžiais LB veikėjais Vytu Maciu, ilgamečiu šios apylinkės pirmininku, A. Naku, savo žemiete Julyte Čepukiene, J. ir A. Vyšniauskais.

Po renginio apylinkės valdyba susirinko į E. Žebertavičienės vaišingus namus, ragavo jos skanius cepelinus ir vėdarus, kalbėjosi apie tolimesnius renginius. Svečiai turėjo progos pavartyti Nelės Zirnitės grafikos darbų katalogą „Laiko rezervuaras“, išleista Rygoje. Garsi lietuvių grafikė, dirbanti ir gyvenanti Rygoje, prasitarė, kad kitais metais ji ruošia pasaulio grafikų darbų parodą, skirtą „Titaniko“ laivo 100 metinėms. Kam įdomu sužinoti daugiau, galite apsilankyti tinklalapyje: www.nelezirnite.com

Džiaugiamės ir gėrimės šios mažos saulėtos Lietuvių Bendruomenės veikla, tariame jai nuoširdų ačiū! Linkime stiprybės ir sveikatos toliau sėkmingai gyvuoti!

Sigita Šimkuvienė – JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė.

LR ambasadorius JAV Pavilionis sveikina festivalio dalyvius.

Baltimore, MD

Baltimore festivalyje – iki šiol didžiausias lankytojų skaičius

RIMAS GEDEIKA

Prieš trejus metus pradėjau galvoti, kas bus, kai mūsų tėvai, mes ir mūsų vaikai nukeliaus pas poną Dievą. Ar lietuviška veikla išsilaikys išeivijoje – Amerikoje. Iš pradžių šiuo klausimu galvojau labai pesimistiškai, tačiau nuo pereinamos vasaros mano galvojimas pasikeitė.

Prof. Landsbergis. Ot, tai skanūs cepelinai!

Pereitais metais nuvykau į tik prieš metus įsikūrusios JAV LB Centrinės New Jersey apylinkės Joninių šventę. Buvau tikrai nustebintas, pamatęs tiek daug lietuvių. Atvažiavo apie 350 lietuvių, beveik 95 proc. jų – neseniai į Ameriką atvykusieji. Tikrai buvo smagu girdėti beveik visus dalyvius – vaikus, suaugusius – kalbant vien tik lietuviškai. Antras metinis Centrinės NJ apylinkės festivalis įvyks š. m. birželio 25 d., šeštadienį. Atvažiukite, tikrai smagiai praleisite dienele.

Š. m. gegužės 22 d., sekmadienį, nukeliavome į Baltimore bendruomenės ruošą dviejų dienų 39-ąją Lietuvių festivalį. Iš anksčiau žinojau, kad šis festivalis yra puikiai žinomas rytinėje pakrantėje, kad į jį suvažiuoja nemažai žmonių iš Baltimore, Washington, DC, Pennsylvania ir New Jersey apylinkių. Atvažiavęs į festivalį tikrai nustebau – tiek lietuvių jau seniai buvau matęs – per 900 sekmadienį, o šeštadienį apie 850. Šių dviejų dienų skaičiai – tai festivalio didžiausias pasiekimas. Mačiau daug įvairių kartų lietuvių. Buvo labai smagu stebėti, kaip visos kartos sma-

giai sugyveno, džiaugėsi, linksmai kartu leido popietę.

Festivalyje buvo daug įvairių lietuviškų rankdarbių, knygų, kompaktinių plokštelių. Festivalio dalyviai turėjo progos pavalgyti lietuvišką patiekalą – cepelinų, bulvinių blynų, kugelio ir, savaime aišku, paragauti skanaus lietuviško alaus.

Festivalio programa – įdomi, pilna netikėtumų. Atvažiavo Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis su savo visa šeima ir su svečiu – prof. Vytautu Landsbergiu, kuris atskrido į Ameriką šeštadienį, gegužės 21 dieną. Šis netikėtai festivalyje pasirodęs garbingas svečias sulaukė didelio visų dalyvių dėmesio – visi norėjo su juo pasikalbėti, nusifotografuoti.

Festivalio meninę programos dalį atliko Baltimore tautinių šokių grupė „Malūnas“, pašokusi įvairių šokių – gerai žinomų ir visai neseniai sukurtų.

Grįždamas atgal į New Jersey, pradėjau optimistiškiau galvoti apie išeivijos lietuvių veiklą ir jos ateitį.

Rimas Gedeika – JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas specialiems projektams.

Tautinių šokių „Malūnas“ – šokame kaip vėjas!

Rimo Gedeikos nuotraukos

Algis
Buo
Prof. V
Ameri
kairė
Prof. V
Tautin

LR an
LR am

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Dėkoju

s. AUŠRA JASAITYTĖ-PETRY

Šie skautiški veiklos metai prabėgo labai greitai. Netikiu, kad vasaros stovykla – jau čia pat. Rodos, kad tik vakar atsisveikinome su Rako miškais, sakydami: „Pasimatysime kitą vasarą.“ Rodos, tik prieš keletą savačių pradėjome naujus skautiškus veiklos metus.

Šie metai „Aušros vartų/Kernavės“ tuntui buvo nuostabūs. Visos sesės smarkiai dirbo ir tobulino savo skautiškas žinias. Draugovės augo. Lemont turime net 13 naujų paukštyčių! Naperville, „Jūratės“ draugovėje, galime pasigirti naujomis prityrusiomis skautėmis. Čikagos „Dubysos“ draugovė augo ir auga. Žodžiais negaliu pasakyti, kaip džiugu matyti, kad lietuvaitės domisi skautiška, lietuviška veikla.

Nors mūsų tuntas auga, pati viena šio darbo neatlieku. Draugovėms vadovauja nuostabios skautės. Dėkoju sesėms Lilei Gelažiūtei Kerelienei, Kristinai Burokaitei, Ramunei Papienei, Alinai Meilytei, Reginai Ramanauskaitei, Renatai Borucki, Rasai Ramanauskienei, Rimai Lintakaitei, Alicijai Viktoraitėi, Carinai Ozers, Daliai Stropienei, Žibai Kairytei Lapp, Audrai Lintakienei ir Nidai Petronienei (atleiskite, jei ką praleidau), kurios kas šeštadienį vadovavo mūsų sesėms skautėms, perdavė daug žinių, daug ko jas išmokė. Esu labai dėkinga, turėdama tokias nuostabias, pasišventusias vadoves.

Skautavimas tuo nesibaigia. Tuntas yra labai turtingas – turi 13 vyr. skaučių būrelių, kurie tikrai tuntui padeda, dirba, siekdamos išlaikyti mūsų tuntą. Dėkoju Daužvardienės būreliui, Emilijai Platerytės, Juzės Augustaitytės Vaičiūnienės, Čiurlionienės ir Žiezirbos būreliams, kurie mums padeda finansiškai. Šios sesės smarkiai dirba per Kaziuko mugę, kad mugė būtų tuntui pelninga.

Visi tunto būreliai yra tunto širdis. Kiekvienas būrelis vienaip arba kitaip prisideda, dirbdamas tunto, lietuviško skautavimo gerovei. Jums visoms širdingas, skautiškas „Ačiū“.

Esu dėkinga tunto vadijai, kuri per šiuos paskutiniuosius metus nepaprastai smarkiai dirbo. Noriu padėkoti: sesėms Danai Mikužienei, Loretai Jučienei, Lidijai Viktorienei, Ritai Stončienei ir Dianai Ramanauskaitei. Ačiū Jums visoms už Jūsų įdėtą darbą. Dėkoju Audronei Matutienei, kuri smarkiai dirba prižiūradama mūsų tunto tinklalapį. Dėkoju Audrai ir Arui Lintakams, kurie prižiūri mūsų pastovyklę Rako miškuose.

Norėčiau padėkoti ir tėveliams, kurie leidžia savo dukrelėms kas šeštadienį su mumis skautauti.

Nuoširdi padėka mano vyrui Terry, sūnui Teriukui, dukrai Olivijai, kurie man padeda, kada tik reikia.

Paskutinė padėka skiriama mūsų tunto jaunesnėms sesėms. Dėkoju jums, kad pasirinkote su mumis skautauti. Linkiu jums daug gražių skautiškų dienų. Jūs šiais metais labai daug ko išmokote. Kiek specialybių visos įgijote! Kiek patirties! Jūs esate nuostabios, myliu Jus visas.

Atleiskite, jei ką užmiršau. Tegul toliau gražiai ir stipriai auga „Aušros vartų/Kernavės“ tuntas. Visos gyvenkime, kasdien vadovaudamosi skaučių įstatu. Tegul Dievulis mums duoda stiprybės toliau skautauti. Prisiminkime savo tunto šūkį: „Ranka rankon mes kartu žengiam skautišku keliu!“

Linkiu visoms labai geros, smagios, saulėtos vasaros. Manau, jog daug ką iš jūsų pamatysiu Rako stovykloje liepos mėnesį. Myliu jus visas!

Vis budžiu!

Aušra Jasaitytė-Petry – „Aušros vartų/Kernavės“ tunto tuntininkė.

„Šventas miškas – Rakas 2011“

Registracija jau vyksta į šių metų Čikagos lietuvių skautų ir skaučių vasaros stovyklą.

Vasaros stovykla, pavadinta „Šventas miškas – Rakas 2011“, prasidės š. m. liepos 9 d., šeštadienį, 12 val. p. p. (Čikagos laiku) ir baigsis šeštadienį, liepos 23 d., 12 val. p. p. (Čikagos laiku).

Stovykloje vyks ir jaunų šeimų pastovyklė.

Daugiau informacijos rasite stovyklos tinklalapyje:

www.rakas.org

arba klauskite pas savo vieneto vadovus.

Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus

vasaros gegužinė įvyks š. m. birželio mėn. 25 d. 1 val. p. p. Vilučių sodyboje, Schererville, Indiana.

Daugiau informacijos gausite pas fil. Aušrelę tel. 630-243-6302.

Apie savo ketinimą dalyvauti praneškite iki š. m. birželio mėn. 17 d.

Iki pasimatymo gamtoje!

Ruošiamės lenktynėms.

Skautų nuotykių lenktynės (Adventure Race)

AUDRIUS KRIAUCIŪNAS

Skautų grupė nr. 335, įsikūrusi West Lafayette, IN, yra antra seniausia skautų grupė Indiana valstijoje. Jau kelinti metai ji organizuoja vienos paros lenktynes aplink mūsų rajoną. Lenktynėse dalyvauja komandos, kiekvienoje jų yra nuo trijų iki penkių skautų. Į komandos sudėtį įeina ir vienas suaugęs, bet jis tik prižiūri, kad skautai būtų saugūs.

Šiais mokslo metais lenktynes organizavome spalio mėnesį. Visi dalyviai susirinko prie vienos mokyklos. Ten mes laukėme lenktynių vadovo. Mano komandoje buvo trys skautai; iš viso dalyvavo trys komandos. Mano brolis buvo vyriausių skautų komandoje, o aš – jauniausių skautų komandoje.

Lenktynės prasidėjo 8 val. vakaro. Pirmą mums buvo skirti klausimai, į kuriuos reikėjo atsakyti raštu. Mums leido naudotis savo skautų knygomis. Už kiekvieną neteisingą atsakymą buvo skirta 5 minučių „bauda“. Gerai, kad mano komanda į visus klausimus atsakė teisingai. Tada mums davė žemėlapi, ir galėjome pradėti eiti į nakvynės vietą. Buvo įdomu, nes buvo naktis ir labai tamsu. O reikėjo eiti aštuonias mylias. Mano komanda pirmoji nuvyko į numatytą parką! Tai mums davė teisę pirmiesiems išvykti kitą rytą. Mes greitai atsigulėme ir užmigome.

Kitą rytą atsikėlėme prieš septynią valandą, susidėjome daiktus į automobilius, o baidares nunešėme prie upės. Tada pradėjome irkluoti – numatyta kelionė buvo apie penkias mylias. Buvo labai ramu ir gražu.

Mums reikėjo nuplaukti iki vieno tilto, nes ten buvo automobilis su priekaba, ant kurios reikėjo sudėti baidares. Mes ir vėl pirmieji nuvykome prie tilto! O iš ten sėdome ant dviračių ir pradėjome važiuoti pagal žemėlapi. Mums reikėjo nuvažiuoti 12 mylių iki vienos gimnazijos.

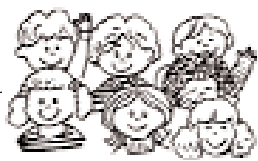
Nuvykę ten, mes dar vis buvome pirmoje vietoje! Gimnazijoje buvo baseinas ir mums bendrai reikėjo nuplaukti pusę mylios. Visiems komandos nariams reikėjo bent po vieną kartą per baseiną perplaukti, galėjome tą daryti su gelbėjimo liemenėmis. Plaukti buvo sunku, bet pavyko užbaigti. Kai mes iš baseino išvykinėjome su dviračiais, matėme, kad kitos grupės dar tik atvyksta į baseiną, taigi žinojome, kiek mes pirmuojame. Iš baseino nuvažiavome iki vienos dviračių parduotuvės. Ten mus pasitiko tėvai ir paėmė mūsų dviračius. Iš parduotuvės žygiavome į netolimą parką. Kai ten nuvykome, mums buvo pateikta užduotis išmatuoti tris dalykus – tarpą tarp dviejų medžių, laipto ilgį ir ženklo aukštį. Bet mes neturėjome liniuocių. Visus tris dalykus išmatavome neteisingai, todėl mums buvo skirta 30 minučių bauda. Mums belaukiant, atvyko kitos grupės, bet mes jau galėjome palikti šią užduotį!

O pabaiga buvo restoranas. Kai nuvykome į restoraną, sužinojome, kad mes esame pirmi! Aš buvau labai linksmas. Mes gavome pavalgyti ir tada važiavome namo.

Prisiminkite, šį rudenį rugsėjo 9–10 dienomis į lenktynes kviečiame ir skautų grupes iš kitur. Ypač lietuvius skautus! Bus labai smagu!

Paskutinis punktas. Straipsnio autorius – centre.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Baigėsi JAV LB Švietimo tarybos skelbtas rašinių ir piešinių konkursas. Šių metų tiek rašinių, tiek piešinių konkurso tema buvo ta pati – „Lietuvos nepriklausomybės atgavimo kelias“. Konkurse dalyvavo beveik 400 moksleivių, tad rašinių vertinimo komisijai, kurią sudarė dr. Mirga Girniuvienė, Dana Vainauskienė, Eglė Šležienė, Lionė Kazlauskienė, Ramutė Balandienė, Lina Subatienė ir koordinatore Gaila Narkevičienė, bei piešinių vertinimo komisijai, kurią sudarė Rita Štuopienė, Marytė Goštautienė, Audre Eikinas-LaBlanc, David Skirkey ir koordinatore Gaila Narkevičienė, tikrai buvo nelengva išrinkti laimėtojus. „Draugo“ lietuviukai nuoširdžiai sveikina visus konkurso laimėtojus! Šiuose puslapiuose kviečiame susipažinti su geriausiais darbais!

Redaktorė

9–10 kl.

1 vieta

**Vilius Vyšniauskas,
Šv. Kazimiero LA lituanistinė
mokykla, 10 kl.**

Kaip pasiekti laisvę

Laisvė. Nors ir nedidelis, ir neilgas, šitas žodis daug ką reiškia, ir visi jį bando interpretuoti skirtingais būdais. Yra bandymų pasakyti, kaip laisvę pasiekti ir kodėl laisvė yra tokia svarbi, bet iš tikrųjų laisvė yra labai paprastas dalykas. Nepriklausomybė yra žmogaus natūrali teisė, ir ji visiems priklauso. Kai žmonės pradeda suprasti, kad jiems šita teisė priklauso, tai tada atsitinka revoliucijos, panašios į Egipto, Libijos ir Lietuvos.

Kelias į nepriklausomybę yra šalies piliečiams karas. Nebūtinai turi būti šautuvų arba muštynių, bet šitų žmonių noras gyventi laisviems yra jiems kaip karas. Šiais laikais Egiptas turi savo revoliuciją. Egipto žmonės suprato, kad jiems priklauso nepriklausomybė ir pradėjo sukilimus. Yra labai panašu kaip Lietuvoje. Visi norėjo pasikeisti nuo diktatoriaus. Vienos šalies žmonės visada yra stipresni už vieną valdovą, nes šalyje yra daug kūnų, galvų ir minčių. Dvi galvos yra stipresnės už vieną, net jeigu ta viena turi pinigų, karių ir teisių. Lietuvoje žmonės nesimušė ir nešaudė į sovietus. Vietoj to, jie pareiškė savo norus kaip grupė, kaip viena judanti mintis. Egipte žmonės irgi panašų kelią į laisvę pasirinko. Jie nesimušė su valdžia, o tiesiog neklausė diktatoriaus, ėjo protestuoti. Šitokia strategija yra labai efektinga, nes jina apsaugo žmones, nereikia, kad daug žmonių mirtų arba užsi-gautų. Egipto ir Lietuvos nepriklausomybės buvo ypatingai gerai sugalvotos ir padarytos. Abiejose šalyse žmonės nugalėjo diktatorių ir išvalė joms dėmę iš valdžios.

Libija, šalis arti Egipto, irgi ieško savo laisvės ir atsiskyrimo nuo diktatoriškos valdžios. Libijos nepriklausomybės kelias turi daug panašumų su Lietuvos keliu, bet turi ir nemažai skirtumų. Kaip ir Lietuvoje, žmonės pradėjo dalyvauti sukilimuose. Libijos gyventojai pradėjo protestuoti ir skelbti žinias visam pasauliui apie tai, kas ten vyksta. Šitie įvykiai labai atspindi Lietuvos nepriklausomybėje. Daugelio lietuvių sukilimų metu pasaulis nelabai žinojo, kas ten darėsi. Tik vėliau tapo aišku, ką rusai darė lietuviams. Net ir su šiuo panašumu [padėtis], Libijoje irgi yra skirtinga. Pavyzdžiui, Libijoje žmonės bando labai greitai pasiekti laisvę, Lietuvoje šitas kelias truko keletą metų. Šitas skubėjimas irgi sukuria daugiau smurto ir šaudymų. Laikai keičiasi, ir laisvę jau

beveik galima matyti. Bet jeigu libiečiai pradės skubėti, tai gali blogai pasibaigti. Lietuvoje ir Libijoje jau yra ištiestas kelias į laisvę, net jei yra tarp jų ir skirtumų.

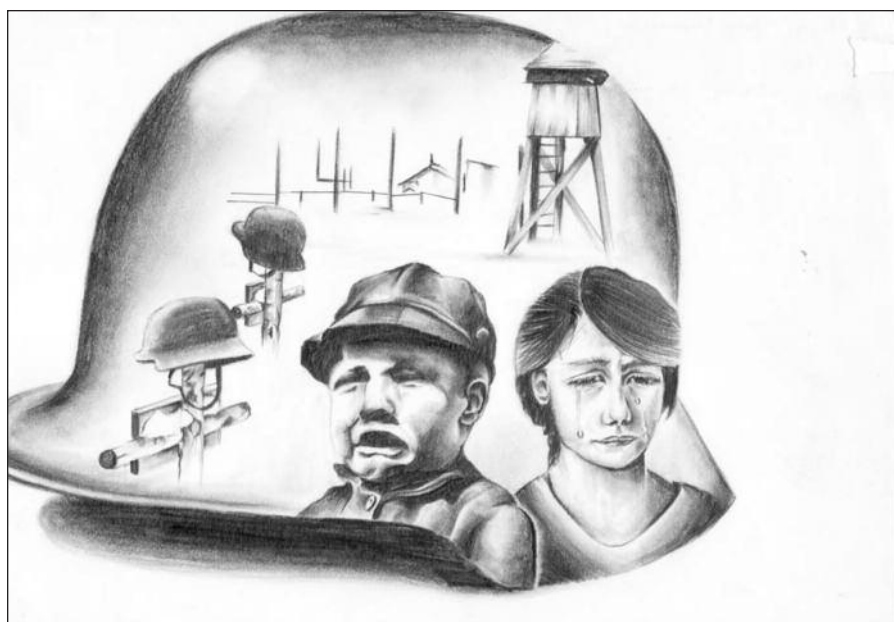
Laisvę galima pasiekti visokiais būdais. Kai kurios šalys bando išvairuoti valdžią su jėga, kitos – su mintimis. Nors abi strategijos gali veikti, aš manau, kad muštis naudojant galvą yra protingiau. Lietuvos nepriklausomybė šitą puikiai demonstruoja. Lietuviai kovojo mintimis ir kaip viena šalis. Jiems pasisekė pasiekti laisvę, Egiptas ir Libija seka Lietuvos keliu. Laisvė matosi, ir visas pasaulis bando pasikeisti į gerą.

7–8 kl.

1 vieta.

**Jogirdas Vainauskas,
Boston lituanistinė
mokykla, 8 kl.**

Neseniai mes šventėm Kovo 11-ą, Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo dieną. Ši diena mums priminė, kiek metų Lietuva buvo ne laisva šalis, lietuviai ilgai kariavo su rusais ir kitais priešais. Aš dabar gyvenu prie Bostono, JAV. JAV turėjo savo nepriklausomybę daug anksčiau negu Lietuva. Jeigu pagalvoji, buvo daug panašių ir skirtingų dalykų tarp Lietuvos nepriklausomybės sąjūdžio ir Amerikos nepriklausomybės veiksmo. Keli panašūs dalykai – kad abiejose vietose amerikiečių kareiviai ir lietuvių partizanai naudojo partizanų karo taktiką. Jie šaudavo ir tada bėgdavo į kitą vietą ir vėl šaudavo. Dar panašu, kad abi šalys kovojo dėl nepriklausomybės, nes ilgą laiką buvo valdomos kitos šalies. Abi šalys turėjo žmones, kurie ėjo kovoti ne tik su ginklais, bet ir su savo kūnu. Lietuvoje žmonės stovėjo prie Parlamento ir prie Televizijos bokšto Sausio 13-ąją. Amerikoje žmonės stovėjo prie miesto centro Bostone,

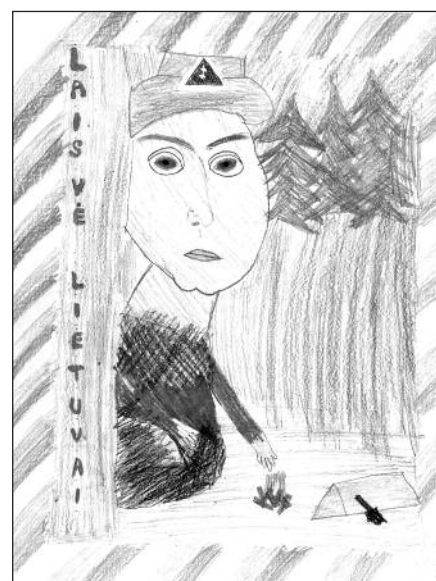
7–8 kl., 1 vt. Justas Varpucanskis 8 kl., Maironio LM, Lemont.

9–10 kl., 1 vt., Mantė Zailskaitė, 9 kl., Maironio LM, Lemont.

iki kol Anglijos kareiviai pradėjo jį juos šaudyti. Lietuviai, kaip ir amerikiečiai, kariavo už savo žemes daug metų: nuo Žalgirio mūšio iki Sovietų Sąjungos suirimo. Lietuviai nepasidavė, jie kovojo.

Dėl ko kovojo? Lietuviai kovojo dėl laisvės. Lietuviai jau žinojo, kas buvo laisvė. 1918 metais vasario 16-ą dieną lietuviai pirmą kartą gavo nepriklausomybę. Ir štai ateina sovietų armija. Jie okupavo Lietuvą, pradėjo vežti žmones į Sibirą. Kiti pabėgo į Vakarų. Lietuviai jau žinojo, kad laisva šalis leidžia savo gyventojams eiti kur nori, daryti ką nori. Okupuotoje šalyje viskas skirtingai. Sovietų sąjunga norėjo, kad nebūtų jokių protingų arba svarbių žmonių. Mano interviu pagrindas buvo mano tetos šeimos trėmimai į Sibirą. Juos ištrėmė 1949 metais, ir jie nežinojo, kas toliau [su jais] atsitiks. Mano tetai buvo 14 metų, o jos brolis buvo 12 metų. Jie dirbo daugiausiai prie miško ir gaudydavo žuvis. Jos šeima tenai buvo daug metų, ir kol jie ten gyveno, mano teta rašė eilėraščius. Pradžia Sibire buvo ypač sunki. Kai juos ištrėmė, niekas nežinojo, kaip kalbėti rusiškai. Po daugelio metų jie grįžo į Lietuvą ir vis laukė Lietuvos nepriklausomybės. Ir kai atėjo 1990 metų Kovo 11-oji, visi Lietuvos žmonės džiaugėsi atgauta nepriklausomybe. O Sausio 13-oji, kai tiek žmonių žuvo, Lietuvai suteikė pripažintą nepriklausomybę. Aš irgi būčiau ėjęs prie Parlamento kovoti dėl neprik-

4–5–6 kl., 1 vt., Lelija Kazlauskaitė, 4 kl., Šv. Kazimiero LM, Los Angeles, CA.

lausomybės. Aš džiaugiuosi, kad Lietuva yra laisva ir kad mano visa šeima gali gyventi saugioje šalyje.

4–6 klasė

1 vieta

**Paulita Beleckaitė,
Indianapolis, IN lituanistinė
mokykla, 6 kl.**

Mano pokalbis su seneliu

Ką man reiškia laisvė Lietuvoje? Man šitas klausimas reiškia labai daug mano širdyje – Lietuva taip ilgai kovojo už savo laisvę.

Aš apie šitą temą kalbėjau su savo seneliu Rimgaudu Vitkumi. Mes kalbėjome apie partizanų kovas ir kaip žmonės buvo ištrėmti į Sibirą.

Mano pirmas klausimas buvo „Kada vyko partizanų kovos?“ „1944 metais prasidėjo“, – atsakė senelis. Mano senelio tėvas, tai yra mano prosenelis Juozas Vitkus-Kazimieraitis, buvo pietų Lietuvos partizanų vadas, pulkininkas leitenantas. Jis žuvo 1946 m. liepos 2 d.

Antras klausimas, kurį aš paklausiau, buvo „Kada vyko Sibiras?“ Mano senelis buvo ištrėmtas į Sibirą gegužės mėnesį, 1948 metais. Dauguma žmonių jautė, kad bus ištrėmti į šitą bjaurią vietą anksčiau ar vėliau. Senelio šeima – mama su penkiais vaikais – buvo išvežti į Sibirą dėl to, kad senelio tėvas kovojo ir žuvo už Lietuvos laisvę. **Nukelta į 17 psl.**

Knygius Petras Jaunius

KĘSTUTIS PULOKAS

Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugija bei biržiečių klubas „Krivulė“ gegužės 12 d. Vilniaus mokytojų namuose pakvietė į Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčios kuratoriaus, kultūros mecenato Petro Januševičiaus-Jauniaus (1913.02.17–2010.05.02) atminimo vakarą.

Pirmoje vakaro dalyje pristatyta Astridos Petraitytės sudaryta knyga „Knygius Petras Jaunius“ – memuarai, archyvinė medžiaga, jį pažinojusių prisiminimai.

Knygos viršelis.

Petras Januševičius gimė ev. reformatų šeimoje, Papilio valsčiaus Jokniūnų kaime, Biržų apskrityje. Jau ankstyvoje jaunystėje pradėjo dirbti knygyne, galvojo apie teologijos studijas, svajono vykti misionierių į Afriką ar Aziją. Prasidėjęs Antrasis pasaulinis karas visus lūkesčius sužlugdė. 1944 m. į Lietuvą vėl išėmęs sovietų kariuomenei, kunigo P. Dagio rūpesčiu Petras Januševičius su žmona Stefute ir dvejų metų dukrele Violeta žvejų kateriu pasiekia Švediją. Tada galvojo, kad traukiasi tik kelioms savaitėms, gal mėnesiams, tad ketverių metų sūnus Algirdas liko pas senelius. Jį vėl pamatys tik po keleto dešimtmečių. Pokario metais pabėgėliai iš Baltijos šalių Švedijoje nesijautė visiškai saugūs, tad 1949 m. šeima persikėlė į Ka-

nadą, įsikūrė Toronto mieste. Čia 1950 m. Petras įgyvendino dar Švedijoje gimusių sumanymą – įkūrė leidyklę „Baltija“, gyvavusią kelerius metus. Joje savo pirmąją knygą „Metūgės“ išleido vėliau garsia rašytoja tapusi Birutė Pūkelevičiūtė.

Kanadoje P. Jaunius įgijo elektrotechniko specialybę, dirbo radarų statytoju. Uždirbdamas vidutinį atlyginimą, dosniai aukojo lietuviškai veiklai, jo paramos sulaukė ne vienas autorius ir leidėjas. Kanadoje P. Jaunius sukaupe vertingą egzodo bei protestantiškos literatūros biblioteką, kurią parvežęs į Lietuvą dedikavo Reformatų Sinodo bibliotekai, o kol ši atsikurs, pavedė globoti Reformacijos draugijai. Ši biblioteka dabar saugoma Kėdainių krašto muziejuje. 2000 m. mirus žmonai, P. Jaunius sugrįžo į Lietuvą, įsikūrė Vilniuje. Globojamas sūnaus šeimos, čia praleido paskutinįjį gyvenimo dešimtmetį.

Atminimo vakarą pradėjęs Reformacijos draugijos pirmininkas prof. dr. Sigitas Kregždė, P. Jauniaus kraštietis, prisiminė, kaip 1992 m. įsikūrus nekonfesinei Reformacijos istorijos ir kultūros draugijai, ji įgijo dosnų mecenatą – P. Jaunius rėmė draugijos sumanymus, Lietuvos Reformacijos pradininkų paminklo sumanymą, Lietuvos ev. reformatų naudojamo 1942 m. laidos giesmyno perspausdinimą ir kt.

Doc. dr. Ingė Lukšaitė pasidžiaugė dar viena Reformacijos draugijos pastangomis pasirodžiusia knyga. Pasak jos, knygos sudarytoja puikiai surinko ir pateikė faktus, knyga yra įdomi, atskleidžianti turiningą P. Jauniaus gyvenimą. Kalbėdama apie šiandienos Lietuvą, I. Lukšaitė pažymėjo, jog valstybėje vyksta nesuskalbėjimas tarp įvairių institucijų, tvyro nihilistinės nuotaikos, emigracija tirpdo jaunimo gretas. Ji paragino šią padėtį palyginti su P. Jauniaus kartos išgyvenimais, bėgant nuo karo baisumų. Kokia turėjo būti šeimos tragedija, kai tapo aišku, kad vėl pamatyti artimuosius greičiausiai nebėra jokios vilties. P. Jaunius buvo atidus kultūrinio gyvenimo stebėtojas ir ne vieno leidinio mecenatas tiek išėivijoje, tiek Lietuvoje. „Nesuklysiu pasakydama, jog dėl tokių

Pirmoje eilėje iš kairės: Reformacijos draugijos vicepirmininkas Donatas Balčiauskas, pirmininkas prof. dr. Sigitas Kregždė ir Astrida Petraitytė.

žmonių kaip P. Jaunius esame gyvi ir išlikome kaip tauta. Jis buvo darbo vertė žinantis, tylus kultūros darbininkas”, – kalbėjo I. Lukšaitė.

Knygos sudarytoja rašytoja Astrida Petraitytė, Vilniaus ev. liuteronų parapijos narė, papasakojo, kad pažintį su P. Jauniumi beveik prieš dešimtį metų nulėmęs atsitiktinumas – žurnale „Naujasis židinys” perskaitęs jos straipsnį P. Jaunius ją susirado ir pranešė paskyręs premiją. Pažintis virto bendradarbiavimu ir bičiulyste. Autorė apgailestavo, kad galbūt ne visą P. Jauniaus kultūrinio palikimo reikšmę pavyko suvokti, jam dar esant tarp mūsų, tad viliasi šia iš archyvų gimusia knyga gražinsianti bent dalį skolos.

Rašytoja Giedra Radvilavičiūtė papasakojo pirmiau susipažinusi su P. Jauniaus dukra Violeta Kelertiene, literatūrologijos profesore, kai 1994–1997 m. su vyru kalbininku Giedriumi Subačiumi gyveno Čikagoje. Su P. Jauniumi asmeniškai pirmą kartą susitiko tik tada, kai jis jau buvo parvažiavęs į Lietuvą, teko su juo nemažai bendrauti paskutiniais jo gyvenimo metais.

Knygą išleidusios leidyklos „Apyaušris” vadovas dr. Mykolas Mikalajūnas, LERB-Unitas Lithuaniae Sinodo prezidentas, pasidalijo

mintimis apie mecenatų svarbą knygų, ypač krikščioniškų, leidybai.

Vilniaus ev. reformatų parapijos kunigas Raimondas Stankevičius padėkojo knygos sudarytojai ir leidėjams už P. Jauniaus atminimo įamžinimą.

Tarp prelegentų vakarą knygos ištraukomis pajavairino skaitovai – ev. reformatų jaunimo draugijos „Radvila” nariai Merūnas Jukonis ir Viktorija Liauškaitė.

Antroje vakaro dalyje doc. dr. I. Lukšaitė pasidalijo išpūdziais iš neseniai Vilniuje surengtos tarptautinės mokslinės konferencijos, skirtos S. B. Chilinskio (1631–1668) Biblijos vertimui į lietuvių kalbą.

Vakaro pabaigoje „Vermės” leidyklos vadovas Petras Jonušas pristatė „Lietuvos valsčių” šimtatomės monografijų serijos projektą. Monografiją apie Biržus ketinama baigti 2013 m.

Atminimo vakarui pasibaigus, grupė jo dalyvių aplankė P. Jauniaus ir urnoje į Lietuvą drauge su juo grįžusios žmonos kapą Sudervės kapinėse Vilniuje.

Sutrupinta.

Kęstutis Pulokas – Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos pirmininko pavaduotojas.

Archyvų ir bibliotekų konferencija: Mūsų archyvai – mūsų išėivijos istorija

Pranešame, kad Archyvų ir bibliotekų konferencija įvyks 2011 m. rugsėjo 3–4 dienomis, Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje 5600 South Claremont Ave., Chicago, IL, 60636-1039. Suvažiavimas vyks dvi dienas rugsėjo 3 d., šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p. ir rugsėjo 4 d., sekmadienį, nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. Labor Day savaitgalio metu. Organizatoriai yra JAV LB Archyvų komitetas ir Litanistikos tyrimų ir studijų centras.

Jau ne pirmą kartą renkames aptarti padėties mūsų išėivijos veiklą liudijančių dokumentų surinkimo ir išsaugojimo klausimai. Tačiau rūpesčiai lieka, jie nėra lengvai išsprendžiami ir, laikui bėgant, reikia juos iš naujo svarstyti ir spręsti. Vis kyla klausimas, kaip geriausiai panaudoti naujas informacijos technologijas ir, jas pasitelkus, palengvinti priėjimą prie surinktos archyvi-

nės medžiagos mūsų archyvuose. Kyla klausimas, kurios sistemos mums tinkamiausios bei kurios jų leistų naudoti lietuvišką raidyną. Mūsų archyvuose daugiausia medžiagos yra lietuvių kalba, o ją kataloguojant yra svarbu, ypač pavardžių atveju, kad įrašius lietuviškas pavardes jos taip pasirodytų ir kompiuterinėje sistemoje, nes, pvz., yra pavardė ir Zukas, ar ir Žukas. Reikia apjungti pastangas, surasti atsakymus į iki šiol neatsakytus klausimus dėl tinkamiausios vietos archyvams laikyti ir kaip juos išlaikyti.

Į konferenciją kviečiame visus, kurie archyvus laiko, saugo, tvarko bei jais rūpinasi, taip pat ir tuos, kurie rūpinasi mūsų bibliotekomis, jas kataloguoja ir prižiūri. Konferencijoje gautos žinios bus išsamios ir naudingos tvarkant archyvus ir juos saugant. Į programą bus įtraukta kuo įmanoma daugiau atstovų iš

didesnių ir mažesnių archyvinių centrų bei bibliotekų. Laukiame jūsų pasisakymų ir diskusijų įvairiais rūpišiais klausimais. Per dvi konferencijos dienas bus laiko daug ką išsiaiškinti ir sulaukti naudingos informacijos apie archyvų tvarkymą, knygų katalogavimą ir apie tai, ką svarbiausia išsaugoti dokumentuojant JAV lietuvių išėivijos istoriją.

Iš Lietuvos centrinio archyvų tarnybos į konferenciją sutiko atvykti Lietuvos vyriausiasis archyvaras dr. Ramojus Kraujelis, Lietuvos centrinio valstybės archyvo direktorius Dalius Žižys bei Lietuvos ypatingojo archyvo direktorius Ovidijus Leveris. Jie JAV tuo metu lankysis dėl kitų su Amerikos institucijose laikomų Lietuvai liečiančių dokumentų reikalų, tačiau sutiko sustoti Čikagoje ir dalyvauti konferencijoje tiek su pranešimais, tiek diskusijose. Temos bus įvairios apie bendradarbiavimo

galimybes, įskaitant ir specialistų stažuotes ir kitus bendrus projektus, taip pat apie technologinius aspektus, ypač dokumentų skenavimo projektus, vykdomus Lietuvoje, ir jų galimą pritaikymą JAV.

Rugpjūčio mėnesį bus paskelbta pilna konferencijos programa, kuri šiuo metu ruošinama. Kviečiame visus, kurie archyvais ir bibliotekomis rūpinasi, pasižymėti savo kalendoriuose konferencijos datą ir planuoti joje dalyvauti. Lauksime Jūsų pasisakymų ir pasiūlymų.

Su klausimais ir pasiūlymais, bei dėl registracijos prašome kreiptis į Dalę Lukienę tel. (301) 598-6657, el. paštu: dalelukas@verizon.net arba rašyti adresu: Dalė Lukas, 15100 Interlachen Dr., Apt 526, Silver Spring, MD 20906.

Parengė Dalė Lukienė

Paruošė Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

Gardūs, skanūs kotletai

Tęsinys iš gegužės 26 d.

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

„Kijevo“ kotletų istorija

Žymiojo „Kijevo“ kotleto istorija – ne mažiau miglota. Vieni šaltiniai byloja, kad jis buvo sukurtas XIX amžiaus Prancūzijoje, kiti – XX a. pradžios Maskvoje, tačiau tik Ukrainoje patiekalo laukė tikroji sėkmė. 1947 metais tokių kotletų pagamino vieno Kijevo restorano šeimininkas delegacijos sugrįžimo garbei (po taikos sutarčių pasirašymo su buvusiais Vokietijos sąjungininkais). Šis patiekalas tapo išskirtinis restoranų tinkle „Inturist“, vėliau atsirado ir kitų miestų maitinimo įstaigose.

Beje, pagaminti tikrą „Kijevo“ kotletą geba ne kiekvienas virėjas. Jį ruošiant būtina išpjauti vištos krūtinėlę taip, kad ant jos liktų sparnelio kauliukas. Jei perkate paruoštą mėsą, pagaminsite prancūziškus kotletus. Juos pagaminti – kur kas paprasčiau, todėl šiandien labai dažnai būtent jie pateikiami neva kaip žymieji ukrainietiški kotletai. Pirmiausia atskirkite nuo krūtinės mažąją dalį mėsos, o didelėje peiliu padarykite kišenėlę ir įdėkite į ją šaukštą sušaldyto sviesto (jį galima pagardinti česnakais, žolelėmis ar grybais). Tuomet uždenkite kišenėlę išmušta mėsa, padarykite kotletą ir trumpam įdėkite į šaldiklį. Iš vienos vištos pagaminsite tik du „Kijevo“ kotletus.

Kai kurie virtuvės meistrai nepjausto krūtinėlės, tiesiog ją išmuša, deda sviesto ir suvynioja suktinuką. Jį apvolioja maltuose džiūvėsėliuose ir apkepa riebaluose. Kai kas gamina pirmiausia apvolioja miltuose, paskui kiaušinio ir vandens arba pieno mišinyje, tada džiūvėsėliuose ir trumpam pašaldo. Jei mėsa nepersišvies, vadinasi, viskas gerai, o jei ji bent kiek matosi, viską reikia kartoti. Tokie suktinukai kepami juos apsemiančiuose riebaluose apie 10–13 minučių.

Lietuvių, lenkų, ukrainiečių, baltarusių virtuvėse labai populiarūs suktiniai – kotletai su įdaru. Jie gaminami paprastai. Iš maltos mėsos suformuokite paplotėlį ir į jo vidų įdėkite įvairiausių produktų. Į šios rūšies kotletus galima dėti ryžių, grikių, kapotų virtų kiaušinių, bulvių piure, keptų grybų, cukinijų, kopūstų ir kitų daržovių.

Kotletų rūšys

Kukuliukai – tai patys mažiausi kotletėliai, beje, jie yra ne kepami, o verdami. Kiaušinių į juos nededama, nes tokiame kiekiui maltos mėsos sušilti pakanka mėsos baltymų. Kukuliukai populiariausi skandinavškuose kraštuose.

Į kebabus – rytietiškų kotletus – nededama nei kiaušinių, nei duonos. Naudojama tik mėsa, avienos lašiniai (lajus), žalias svogūnas ir prieskoniniai. Dažniausiai renkama sviestena. Beje, paprastai ji kapojama peiliu. Kukuliukai sumaujami ant išmo ir kepami ant grotelių. Pateikiama su visokiais aštriais padažais ir ryžiais.

Maltinukai labai populiarūs Prancūzijoje, Čekijoje, Vengrijoje, Portugalijoje ir kt. Europos kraštuose. Paprastai daromi rutuliuko ar cilindro formos maltinukai iš itin sumulktos mėsos, paskui kruopščiai apvoliojami maltuose džiūvėsėliuose ir kepami riebaluose. Maltinukų viduje mėsa gali būti su įvairiais priedais – rūkytomis dešrelėmis, bulvėmis, cukinijomis.

Gardūs kotletai

Reikės: 1 sv maltos mėsos, svogūno, 2 šaukštų majonezo, gabalėlio sūrio, druskos, pipirų.

Įkaitinkite orkaitę. Iš mėsos, pagardintos prieskoniais, padarykite 10 rutuliukų, juos plonai suplokite ir dėkite ant skardos. Ant viršaus užberkite smulkiai pjaustytą svogūną, aptepkite majonezu ir apibarstykite

tarkuotu sūriu. Kepkite orkaitėje 40 minučių.

Žuvų kotletai

Reikės: 2 sv žuvų, 10 oz sviesto, 2 kiaušinių, 2 šaukštų manų kruopų, didelio svogūno, druskos, pipirų, maltų džiūvėsėlių, aliejaus.

Į dubenėlį suberkite manų kruopas, įmuškite kiaušinius, išmaišykite ir leiskite 5 minutes pastovėti. Žuvį, sviestą ir svogūną sumalkite mėsmale. Šią masę sukrėskite į kiaušinių ir kruopų mišinį, įberkite druskos, pipirų ir išmaišykite. Padarykite kotletus, apvoliokite džiūvėsėliuose, dėkite į keptuvę su įkaitusiu aliejumi ir iškepkite.

Vištienos kotletai

Reikės: 1 sv vištienos maltos mėsos, 2 kiaušinių, svogūno, 2 didelių šaukštų majonezo, 2 šaukštų miltų, druskos, pipirų.

Į mėsą sudėkite majonezą, miltus, įmuškite kiaušinius, pagardinkite prieskoniais ir gerai išmaišykite. Smulkiai sutarkuokite svogūną, sukrėskite į mėsą ir dar kartą išmaišykite. Dideliu šaukštu masę dėkite į keptuvę. Apkepkite iš abiejų pusių ant didelės ugnies. Paskui uždenkite dangčiu ir leiskite dar, sumažinus ugnį, pakepti 10 minučių.

Marinuotos vištienos kotletai

Kotletai bus dar skanesni, jei

mes vištienos mėsą iš vakaro pamarinuosime. Kotletams geriausia pirkti vištienos 2 sv šlauneles (thigh). Išimkite kaulą, nuimkite odą. Dubenėlyje pripilkite aliejaus apie 4 šaukštus, išpauskite citrinos sultis arba tiesiog įbarstykite 1 šaukštą „Lemon pepper“, pusę šaukštėlio caynne pipirų, pusę šaukštėlio cinamono, susmulkinto česnako skiltele, pusę šaukštėlio rozmarino, šaukštą rudo cukraus. Visą išmaišykite ir į šitą mišinį sudėkite vištos mėsą, uždenkite ir palikite šaldytuve per naktį. Taip užmarinuota mėsa gali stovėti net kelias dienas, nuo to mėsa bus dar gardesnė.

Kitą dieną iš marinato išėmę vištieną per mėsmalę sumalkite kartu su vienu dideliu svogūnu. Į mėsą įberkite pusę puodelio džiūvėsėlių, užpilkite trupučiu pienu ar grietinėle (apie 2 šaukštus), pabarstykite druska, gerai išmaišykite ir suformavę kotletus, juos kepkite įkaitintuose riebaluose.

Jei norite mandresnių, panašių į „Kijevo“ kotletus, papjaustykite apie pusę ryšelio petražolių, jas sumaišykite su minkštu sviestu. Iš to mišinio darykite nedidelius, pailgos formos ritinėlius ir suformavę įdėkite į šaldiklį sušaldyti. Paskui iš vištienos masės padarę paplotėlius, į jų vidų įdėkite sušaldyto sviesto ritinėlių, jį gerai užspauskite, pavoliokite miltuose, paskui džiūvėsėliuose ir kepkite įkaitintuose riebaluose. Vietoj sviesto, galima naudoti kitokius įdarus, kaip grybų, kruopų, kitokių troškintų daržovių.

Pastaba: nereikia bijoti caynne pipirų. Jei juos naudosime su saiku, tai jie tik pagerins skonį ir aštrumo, neįnešime. Viena reikia žinoti, kad raudoni pipirai ar bet kokie kiti yra tik vaistas. Tad verta juos naudoti marinatams, troškiniams, kepsniams ir salotoms.

Parengta pagal „Sveika mityba“

Vytauto Kernagio atminimui

Šie metai – jubiliejiniai! Šiais metais Vytautui Kernagai būtų sukakę 60 metų. Taip pat šiais metais minime ir trečiąsias Maestro mirties metines. V. Kernagio gimimo metines pažymėjome ir mes, lietuviai, gyvenantys Čikagoje. Kas surengė jo kūrybos apžvalgos vakarą, kas paminėjo V. Kernagio gimtadienį mažuose draugų susibūrimuose.

Neseniai Čikagos parduotuvėse pasirodė „Smetoniška“ gira. Nuo kiekvieno parduoto butelio 10 centų bus perduodama į Vytauto Kernagio fondą, kad net mes galėsime prisidėti prie daugelio mūsų mylimo dainininko atminimo išsaugojimo.

Vytauto Kernagio fondas buvo įsteigtas 2008 metų balandžio mėnesį. Fondas savo veiklą vysto trimis kryptimis – atminimo išsaugojimo, idėjų bei kūrybinės sklaidos, pagalbos sergantiems onkologinėmis ligomis. Jau pirmąjį pusmetį Fondas surinko beveik 50,000 litų, tuo parodant lietuvių meilę muzikai bei jo kūrybai.

„Bendradarbiavimo mintis išsivystė nuo dai-

nos ‘Geri vyrai’ jau prieš dvejus metus įvedinėdami „Smetonišką“ girą į rinką, labai norėjome, kad ši daina skambėtų geros reklamoje. Mes esame dėkingi Vytauto Kernagio šeimos nariams už geranoriškumą, kad jie išklause mus ir sutiko bendradarbiauti. Kaip padėką skiriame 10 ct nuo kiekvieno parduoto ‘Smetoniškos’ geros stiklinio butelio. Tikimės, kad vartotojai palaikys šį sumanymą ir mes per metus sukauptume solidžią sumą Fondo veiklai”, – sakė spaudoje AB „Ragutis“ generalinis direktorius Vytautas Meištas.

Fondo vadovo V. Kernagio jaunesniojo teigimu, visi Fonde sukaupti pinigai bus panaudoti itin prasmingai. Tikslas – ne tik išsaugoti visų taip mylimo menininko a. a. V. Kernagio atminimą, bet ir padėti paramos stokojančiams.

„Siekiamo remti išties talentingą jaunimą, o ne ‘kepti’ vienadienes žvaigždes, – kalbėjo V. Kernagis jaunesnysis. – Norime sudaryti sąlygas gabiems jaunuoliams kurti, mokytis, repetuoti, gilinti žinias. Kitaip tariant, tobulėti. Smagu, kad kartu su ‘Ragučiu’ suteikiame

Nukelta į 19 psl.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Vilnius (ELTA) – Valdovų rūmų paramos fondas pradėjo jau septintą teatralizuotą iškilmų sezoną. Kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį iškilmės su šaukliais, muzikantais ir riterių kovomis vyks Katedros aikštėje, šalia Gedimino paminklo. Dešimties minučių trukmės spalvingos teatralizuotos iškilmės, kurių šį sezoną numatoma penkios, yra skirtos sudominti ir supažindinti visuomenę su Valdovų rūmų gyvenimu bei Lietuvos istorija, įtvirtinti rūmų tradicijas. Šauklio skaitomus tekstus Lietuvos istorinėmis temomis parašė vienas iš fondo steigėjų, fizikas ir rašytojas Kazys Almenas su rašytoja Renata Šerelyte, originalią muziką sukūrė kompozitorius Teisutis Makačinas, istorinių kostiumų autorė – Rūta Gudzevičiūtė. Istorinius kontekstus šauklio tekstams paruošė istorikas Tomas Baranuskas. **ELTA** nuotr.

Lietuvos studentai – tarp geriausių tarptautinės prekybos taisyklių žinovų

Ženeva (URM info) – Lietuvos nuolatinio atstovo Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO), Mykolo Romerio universiteto (MRU) tarptautinės prekybos teisės dėstytojo Raimondo Ališausko paruošta ir vadovaujama Lietuvos studentų komanda gegužės 23–29 d. Ženevoje vykusiam PPO ginčų sprendimo konkurso baigiamajame ture pateko tarp aštuonių geriausių pasaulio komandų.

Europos studentų teisininkų sąjungos organizuojamame konkurse kiekvienais metais susitinka ne tik viso pasaulio universitetų auklėtiniai, bet ir garsūs tarptautinės prekybos teisės žinovai. Su konkurso da-

lyviais susitiko PPO generalinis direktorius Pascal Lamy, kuris papasakojo apie organizacijos veiklą ne tik sprendžiant ginčus tarp vyriausybių, bet ir kuriant naujas tarptautinės prekybos taisykles.

Vietos finaliniame šešioliktuke Lietuvos komanda nusipelnė puikio pasirodymo Europos regioniniame ture. Jame iškovota aukščiausia vieta komandų vertinime, apdovanojimas už geriausiai paruoštus rašytinius pareiškimus ir kvietimas į Pasaulio prekybos instituto vasaros mokyklą Berne. Ketvirtfinalyje lietuviai nusileido Australijos komandai, kuri vėliau tapo šių metų nugalėtoja.

Lietuvos karo akademijos kariūnai studijuos JAV

Vilnius (BNS) – Du Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai pakviesti studijuoti garsiose Jungtinių Valstijų aukštosiose karo mokyklose.

Pirmo kurso kariūnas Zigmas Polinauskas studijuos JAV karinių oro pajėgų akademijoje Colorado Springs mieste, o antrakursis Justas Zarankus mokslus tęs Sausumos pajėgų akademijoje West Point.

Karo akademijoje Z. Polinauskui ir J. Zarankui JAV ambasadorė Lie-

tuvoje Anne E. Derse įteikė vardinių stipendijų pažymėjimus. Šiuo metu JAV karo aukštosiame mokyklose pagal JAV valstybės stipendijas studijuoja devyni Lietuvos kariūnai. Nuo 2004 m. įvairias JAV karines mokyklas baigė 20 Lietuvos kariūnų. Sėkmingai JAV aukštąsias karo mokyklas baigusieji studentams suteikiama bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir Lietuvos karininko laipsnis, karininkai paskiriami tarnauti Lietuvos kariuomenės padalinuose.

Skirta lėšų šventovėms tvarkyti

Vilnius (BNS) – Žemaičių krikšto ir Žemaičių vyskupystės įsteigimo 600 metų jubiliejus minėjimo programai šiemet skirtas lėšas Vyriausybė padalijo Telšių katedros šventoriui ir Kražių bažnyčiai sutvarkyti.

Telšių katedros šventoriui skirta 814,000 litų, Kražių bažnyčios tvarkymo darbams – 800,000 litų. Šios lėšos programai jau anksčiau numatytos Privatizavimo fondo lėšų dalies pa-

skirtymą reglamentuojančiame Vyriausybės nutarime.

Kaip teigia Kultūros ministerija, be siūlomo Vyriausybės sprendimo nėra teisinio pagrindo įsisavinti iš Privatizavimo fondo lėšų programos įgyvendinimui 2011 metams skirtų 1.614,000 litų. Žemaičių krikšto ir Žemaičių vyskupystės įsteigimo 600 metų jubiliejus minėjimo programa turėtų tęstis iki 2017 metų.

Atlikta širdies persodinimo operacija

Kaunas (ELTA) – Sunkiai sergančios moters gyvybę palaikys dirbtinė širdis. Ji įsodinta per sudėtingą operaciją Kauno klinikose. Operaciją atliko medikų komanda, vadovaujama Širdies, krūtinės ir kraujagyslių chirurgijos klinikos vadovo prof. Rimanto Benečio, kartu su svečiais chirurgais iš Vokietijos. Ši operacija yra pirmoji tokia Baltijos šalyse, jų visame pasaulyje atlikta šiek tiek daugiau nei 900.

Pasak medikų, ši dirbtinė širdis yra techniškai naujas žingsnis širdies persodinimo operacijose, ji yra tobulesnė už įprastines asistuojančias skilvelių sistemas, kurios šios ligonės atveju netiko. Vidutinio amžiaus moters būklė buvo itin sunki, laukti donoro nebebuvo galima, dėl to pasirinktas dirbtinis aparatas. Medikų teigimu, ši širdis užtikrins ir palaikys normalią ligonės būklę, kol bus galima persodinti donoro širdį.

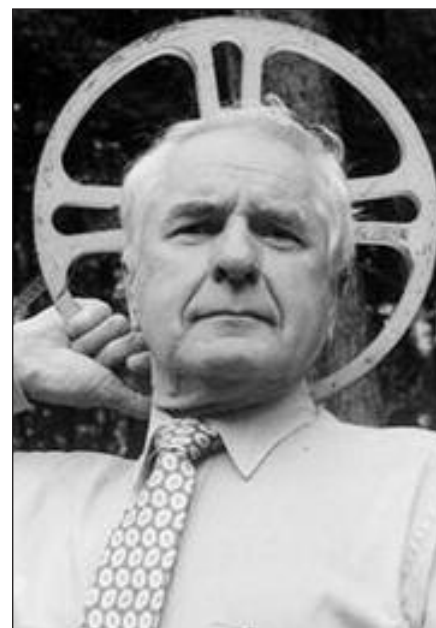
Mirė kino kūrėjas, rašytojas Adolfas Mekas

New York (ELTA) – Eidamas 86-uosius metus, gegužės 31 d. sustojus širdžiai JAV mirė kino režisierius, rašytojas Adolfas Mekas.

A. Mekas kartu su broliu Jonu Meku įsteigė kino žurnalą „Film Culture magazine“, 33-ejus metus dėstė Bard college New York mieste. Žinią apie A. Meko mirtį patvirtino jo dukterėčia aktorė Una Mekas. „Jis buvo šiltas, linksmas, mylintis, puikus žmogus. Mums jo trūks“, – parašė U. Mekas eksperimentinio kino forumo „Frameworks“ nariams.

1949 m. A. Mekas su broliu Jonu emigravo iš Lietuvos. 1946–1948 m. Mainco universitete Vokietijoje studijavo literatūrą ir filosofiją. 1946 m. Vysbadene su Leonu Lėtu (Vytautas Leonas Adamkevičius), Algirdu Landsbergiu ir broliu Jonu pradėjo leisti avangardinį žurnalą „Žvilgsniai“. 1949 m. persikėlė į JAV. Nuo 1954 m. su broliu leido ir redagavo dvimėnesinį kino žurnalą „Film Culture“. 1971 m. Bard college New York įkūrė Kino fakultetą, iki 2004 m. jame dėstė.

Sukūrė avangardistinių filmų, su broliu Jonu parašė pasakų knygų. A. Mekas prodiusavo kelis eksperimentinius filmus. Vieną jų – 1963 m. komediją apie meilės trikampį „Aleliuja kalvoms“ (Hallelujah the Hills) tais pačiais metais rodė Kanų kino festivalyje ir New York filmų festivalyje. Vėlesniais metais A. Mekas prodiusavo kelis filmus, iš jų garsiausias – 1971 m. filmas „Going Home“.

A. a. Adolfas Mekas.

Šis filmas kartu su 1972 m. brolio Jono filmu „Prisiminimai iš kelionės į Lietuvą“ (Reminiscences of a Journey to Lithuania) sukurtas po brolių Meko pirmosios kelionės į Lietuvą. 2004 m. A. Mekas baigė dėstytojo darbą Bard college. Pastaraisiais metais jis kartu su David Avallone kūrė filmą apie italų mąstytoją Giordano Bruno „Burn Bruno Burn“. Suvaidino ir ne-seniai brolio Jono Meko sukurtame filme „Sleepless Nights Stories“.

Su žmona Pola A. Mekas susilaukė sūnaus Sean. Laidotuvės vyks New York, kada tiksliai, dar ne-pra-

Čilę sukrėtė stiprus žemės drebėjimas

Washington, DC (BNS) – Ties Čile Ramiajame vandenyne birželio 1 d. smogė stiprus 6,3 balo žemės drebėjimas, pranešė JAV geologijos tarnyba.

Požeminių smūgių židinytas buvo maždaug už 100 kilometrų į pietva-

karius nuo Konsepsjono 50 kilometrų gylyje. Virpesiai buvo jaučiami Čilės pietų ir vidurio dalyje, kuri smarkiai nukentėjo pernai. Pranešimų apie aukas ir nuostolius kol kas negauta, sakė Čilės valstybinė gelbėjimo tarnyba.

Latvija bando surašyti bent 2 mln. gyventojų

Vilnius (vz.lt) – Latvijoje pasibaigus antram gyventojų surašymo etapui, suskaičiuota apie 1,9 mln. gyventojų. Praėjusio, 2000 m. vykusio Latvijos gyventojų surašymo metu buvo surašyta 2,38 mln. gyventojų.

Tiesa, priešingai nei Lietuva, Latvija nutarė rengti trečią surašymo etapą – dar 10 dienų nuo birželio 1 d. bus vėl atverti internetinio surašymo vartai, kuriais galės pasinaudoti nesusirašę asmenys. Be to, šias 10

dienų gyventojai galės patys ateiti susirašyti į surašymo centrus.

Lietuvoje pirminiai šiemetinio surašymo duomenys rodė, kad Lietuvai šalyje nebeliko 3 mln. gyventojų, tačiau vėlesniais, patikslintais duomenimis, mūsų šalyje buvo surašyta 3,054 mln. gyventojų. Oficialiais duomenimis, ES emigracijos rekordininkė Lietuva per 20 nepriklausomybės metų prarado 0,5 mln. piliečių.

Paskirtas naujas JAV generalinio štabo vadas

Washington, DC (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama naujuoju Generalinio štabo vadu paskyrė generolą Martin Dempsey. Kartu jis paragino Senatą greitai pritarti M. Dempsey kandidatūrai.

„40 metų JAV armijai tarnaujantis kariškis yra vienas žinomiausių ir labiausiai patyrusių šalies generolų“, – pareiškė B. Obama spaudos konferencijoje Baltuosiuose rūmuose, kurioje dalyvavo ir M. Dempsey. Anot prezidento, jis vadovavo amerikiečių kariams per „kruviną sukilimą“ Irake ir parengė irakiečių saugumo pajėgas prisiimti atsakomybę už savo šalį.

JAV generalinio štabo vadas M. Dempsey. **EPA** nuotr.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Pasirašyta sutartis tarp tarptautinės farmacijos bendrovės „Valeant Pharmaceuticals International“ ir „Sanito“ akcininkų dėl bendrovės akcijų pardavimo. Pagal sutartį „Valeant“ įsigis iki 27.122,593 paprastųjų vardinių akcijų, kurios sudaro 87,2 proc. bendrovės įstatinio kapitalo. Pirkėjas perkamą verslą vertina 1,26 mlrd. Lt. „Invalidos“ vadovai teigia, kad maža lietuviška bendrovė investuotojų susivienijimo pagalba tapo viena pirmaujančių regione. Savo veiklą „Sanitas“ išplėtė į Vidurio ir Rytų Europą bei NVS šalis. „Valeant“ pasiūlytas sandoris taps didžiausiu paskutiniųjų metų įsigijimu Baltijos šalyse. „Valeant“ yra tarptautinė specializuota farmacijos bendrovė, kuri vysto, gamina ir parduoda vaistus daugelyje pasaulio šalių.

Profesajungoms nepavyko susitarti su Vyriausybe dėl minimalaus mėnesinio atlyginimo (MMA) didinimo jau nuo liepos. Vyriausybė skeptiškai žiūri ir į MMA didinimą nuo kitų metų. Profesinės sąjungos reikalavo, kad MMA būtų didinamas iki 900 litų per mėnesį nuo 2011 m. liepos 1 d. ir iki 1,000 litų per mėnesį nuo 2012 m. sausio 1 d. Premjero Andriaus Kubiliaus teigimu, didinti MMA negalima dėl vargano biudžeto. Vyriausybėje nuspręsta sudaryti darbo grupę, kuri turėtų parengti gaires užimtumo didinimui. Klausimas dėl MMA didinimo nukeltas iki rudenį. Šiuo metu MMA yra 800 litų neatskaičius mokesčių, arba 670 litų su mokesčiais. MMA algos didinimui nepritaria smulkieji ir vidutiniai verslininkai, pritaria pramonininkai ir profesajungos.

Lenkijos žiniasklaidoje pasigirsta vis daugiau balsų, kad Mažeikių naftos perdirbimo gamyklą valdantis susivienijimas „PKN Orlen“ neparuos didžiausios Lietuvos bendrovės. Apie tai užsimena ir patys lenkai, pabrėžiantys gerėjančią Mažeikių įmonės veiklą. „PKN Orlen“ atstovai teigia, kad vis dar laukiama japonų banko „Nomura“, turinčio nulemti „Orlen Lietuva“ likimą, išvadų. Lenkų susivienijimas pabrėžia, kad investicija Lietuvoje vertinama kaip strateginė, o „PKN Orlen“ esą dėš visas pastangas, kad „iširtų visas įma-

nomas šios investicijos galimybes”.

Pagal praėjusiais metais patvirtintą tvarką vairavimo mokyklų išduoti vairuotojų pirminio mokymo kursų baigimo liudijimai galioja vienerius metus. Vadinasi, seni liudijimai, kuriuos vairavimo mokyklos išdavė iki 2010 m. rugsėjo 1 d., galios tik iki šių metų rugsėjo. Susisiekimo ministerija siūlo žmonėms, turintiems vairuotojų pirminio mokymo kursų baigimo liudijimą, bet dar ne-laikiusiems egzaminų VĮ „Regitra“, tai padaryti, kol nesibaigė liudijimo galiojimo laikas. Įvesti tokią tvarką buvo nutarta, nes prieš kelerius metus vairavimo mokyklų išduoti liudijimai neturi tinkamos apsaugos, registravimo tvarkos, pasitaiko jų klasiavimo atvejų.

Naudotų automobilių pardavėjai trina rankomis: pirkėjai iš Rytų neturėtų pasitraukti ir po liepos mėn. Aiškėja, kad grėsmingi muitai tokiems automobiliams išgalios mažiausiai pusmečiu vėliau, nei manyta. Pirkėjai iš Kazachstano ir Baltarusijos pastaraisiais mėnesiais skubėjo pirkti naudotas mašinas mūsų šalies turgavietėse. Mat liepos 1 d. planuota vadinamajai muitų sąjungai priklausančiose šalyse (Rusijoje, Kazachstane, Baltarusijoje) gerokai padidinti naudotų automobilių importo muitą. Kai kuriais atvejais – net iki 12 kartų. Šis sprendimas nukeliamas jau ne pirmą kartą.

Energetikos ministerija praneša, kad būti strateginiais partneriais Visagino AE nori Japonijos bei JAV bendrovės „Hitachi GE Nuclear Energy“ ir „Westinghouse Electric Company“. Gautus dokumentus Koncesijos komisija vertins kartu su Visagino AE projekto regioninių partnerių – Estijos, Latvijos ir Lenkijos atstovais, bus tariamasi su Europos Komisija, dar šį mėnesį bendrovių atstovai tiesiogiai pristatys pasiūlymus. Dalyvauti Visagino AE projekte pareiškė ir kitos bendrovės, turinčios patirties branduolinės energetikos srityje. Planuojama, kad Visagino AE statybos darbai prasidės 2014 m., o elektros energiją elektrinė pradės gaminti nuo 2020 m.

Vilnius (vz.lt) – Mobilieji telefonai gali būti susiję su smegenų vėžio sukėlimu, tačiau galutinems išvadoms būtini tolimesni tyrimai, pranešė Pasaulio sveikatos organizacija, išnagrinėjusi ligšiol atliktus tyrimus. „Mobilųjų telefonų sukuriama elektromagnetinis laukas yra stipresnis nei sklindantis iš mobiliojo ryšio bokštelių ar bazinių stočių“, – apžvelgdamas grupės, kurioje dirbo 31-as mokslininkas iš 14-os šalių, pateiktas išvadas teigė Robert Baan, Tarptautinės vėžio tyrimų agentūros (IARC) vyriausiasis mokslininkas. Tai pirmas kartas, kai agentūroje sudaryta darbo grupė apžvelgia jau atliktus tyrimus. Kartu ji pažymi negalinti pateikti jokių siūlymų dėl mobilųjų telefonų naudojimo ar viena-reikšmių vertinimų, kadangi tam reikalingi papildomi tyrimai.

PASAULIS

Danijoje prasidėjo recesija, šalies bendrasis vidaus produktas (BVP) mažėja du mėnesius iš eilės. Pirmą 2011 m. ketvirtį Danijos BVP susitraukė 0,5 proc., paskutinį 2010 m. ketvirtį nusmuko 0,2 proc. Numatoma, kad šalies biudžeto deficitas šiais metais sieks 74,25 mlrd. kronų (34,62 mlrd. Lt – 4,1 proc. BVP), o 2012 m. – 80 mlrd. kronų (37 mlrd. Lt) (4,3 proc. BVP). Praėjusiais metais deficitas sudarė 2,9 proc. BVP. Iki finansinės 2008 m. krizės Danija buvo laikoma viena sėkmingiausių ekonomikų Europoje pagal gyvenimo lygį ir darbo sąlygas. 2009 m. Danijos ekonomikoje prasidėjo ženklus nuosmukis. Nedarbas šalyje pašoko du kartus, tačiau vis tiek išliko ties žema 4 proc. riba. Apie atsinaujinusią recesiją 2011 m. pranešė kelios Europos šalys: Portugalija, Airija, ir Graikija. Tai daugiausia susiję su dideliais šalių išsiskolinimais.

Jungtinių Valstijų Kongreso Atstovų rūmuose respublikonai atmetė įstatymo projektą, skirtą padidinti valstybės skolos limitą. Žinovai teigia, kad taip jie stengiasi priversti apkarpyti vyriausybės išlaidas. Anksčiau JAV prezidentas Barack Obama įspėjo, kad jeigu nepadidins skolinimosi limito, Amerika rizikuoja suardyti pasaulio finansų sistemą, tačiau respublikonai grasino nepatvirtinti naujo vyriausybės skolos limito, jeigu B. Obama nesims griežtų vyriausybės išlaidų karpymų. Respublikonų vadovai nepatvirtino, kad jie griežtai neeis padidinti skolos limito, tačiau teigė, jog JAV turi suderinti vyriausybės išlaidas su mokesčių pajamomis. JAV valstybės skolos siekia 14,3 trln. JAV dolerių, o metinis biudžeto deficitas – maždaug 1,5 trln. JAV dolerių. Abiejų partijų vadovai sutinka, kad reikia apkarpyti biudžetą, tačiau respublikonai atsisakė leisti didinti mokesčius, o demokratai pažadėjo apsaugoti brangias socialines programas.

Dėl silpnos paklausos būstų kainos Jungtinėse Valstijose kovo mėnesį ir toliau mažėjo. „S&P/Case-Shiller“ būstų kainų indeksas kovą, palyginus su vasariu, sumažėjo 0,2 proc. iki 138,16 punkto, žemiau negu 2009 m. buvęs mažiausias lygis – 139,26 punkto. Kovą, palyginus su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu, būstų kainos mažėjo 19-oje iš 20 į indeksą įtrauktų miestų, o 12-oje miestų net nusmuko iki rekordinių žemumų. Žinovai teigia, kad artimiausiu metu būstai Jungtinėse Valstijose ir toliau pigs.

Gamtinės dujos gali tapti pagrindiniu Europos energijos ištekliumi tuo atveju, jeigu ES šalys paseks Vokietijos pavyzdžiu ir atsisakys statyti ir naudoti atominės jėgainės, skelbia „The Financial Times“. Vokietijos kanclerė Angela Merkel pranešė, kad Vokietijos valdžia nutarė uždaryti visas atominės šalies elektrines iki 2022 m. Pasak A. Merkel, Vokietija turi galimybių kurti ir plėsti pramonę, pereinant prie naujų energijos šaltinių. Be Vokietijos, apie būtinybę atsisakyti atominės energetikos prabilo Italijos ir Šveicarijos valdžia.

Naujausi tyrimai rodo, kad mirtinos infekcijos protrūkį Vokietijoje sukėlė ne ant ispaniškų agurkų rastos bakterijos. Infekcijos šaltinio paieškos prasideda iš naujo.

Daugumoje Europos šalių sustojo prekyba Ispanijoje užaugintais vaisiais ir daržovėmis dėl gyvybių nusinešusio žarnyno infekcijų protrūkio, siejamo su pavojingos atmainos žarninėmis lazdelėmis (Escherichia coli), kurių buvo rasta ant ispaniškų agurkų. Nerimas dėl mažiausiai 15 gyvybių Vokietijoje ir Švedijoje nusinešusios bakterinės ligos protrūkio sukėlė nerimą beveik visose Europos šalyse, todėl neperkami jokie Ispanijos ūkių užauginti produktai. Vokietijos ligoninėse dėl infekcijos protrūkio gydoma daugiau nei 1,000 žmonių.

25-ius metus JAV pokalbių laidą vedusi ir ją milijardinės vertės projektu pavertusi Oprah Winfrey atsiseikino su šia laida bei imasi verslo asmeninėje televizijoje, kurioje taip pat ves pokalbių laidą. 12 mln. JAV žiūrovų auditoriją turėjusi O. Winfrey, kurios turtas vertinamas 2,7 mlrd. JAV dol., pirmą laidą paruošė 1986 m. Jos laidoje apsilankė apie 30,000 svečių, iš viso į archyvą atgula 4,500 laidų įrašų. O. Winfrey įkūrė 24-ias valandas veikiančią kabelinės televizijos kanalą „Oprah Winfrey Network“ (OWN), ten ji pati ves laidą „Oprah's Next Chapter“ (Naujasis Oprah gyvenimo skyrius).

Dirvožemio mėginiai iš šalia Fukušimos atominės elektrinės esančių vietovių parodė, kad dalyje jų radiacijos kiekis yra toks pats kaip Černobylio jėgainės prieigose, kurios ir praėjus 25 metams po reaktoriaus sprogimo vadinamos mirties zona. Po sprogimo radiacija nuo Fukušimos AE yra paplitusi 600 kv. km plote, tad mokslininkai ragina vyriausybę imtis greitų sprendimų, kad Černobylio scenarijus nepasikartotų. Be to, Fukušimoje prisikauptė 100,000 tonų radioaktyvaus vandens.

Bendrovė „PayPal“ padavė į teismą „Google“ ir teigia, kad interneto paieškos milžinė pavogė jos technologiją, kurią naudojant išmanieji telefonai paverčiami „mobiliomis pinigėmis“, kuriomis už prekes ar paslaugas atskaitoma per mobilųjį prietaisą prisijungus prie interneto. „PayPal“ tikina, kad „Google“ prekybos paslaptis pavogė iš buvusio „PayPal“ vadovo Osama Bedier, kuris dabar yra „Google“ atskaitymų skyriaus viceprezidentas.

Gyventi reikia, ir gyventi reikia gražiai

Lietuvos baldų kūrėjai parodoje New York

JURGITA RAŠKEVIČIŪTĖ

Kasmetinė šiuolaikinių baldų paroda (ICFF) New York šiais metais vėl atvėrė „Jacob Javits“ centro duris savo lankytojams. Daugiau nei 500 dalyvių iš visų pasaulio šalių patalpas papuošė kilimais, sofomis, mediniais stalais, įmantriomis kėdėmis, šviestuvais, tekstilės priemonėmis, virtuvės ir vonios rinkiniais bei įvairia kitokia namų įranga. Tarp 39 šalių išvydome ir Lietuvą. Penkios įmonės iš Lietuvos – „Stilium“, „Contraforma“, „Kitaip“, „X Plok“ ir „Sedes Regia“ – sudarė atskirą jungtinį stendą – „Lietuvos dizaino blokas“, kur lankytojus stebino savo nepakartojamais ir itin autentiškais gaminiais.

Anot „Stilium“ atstovo Giedriaus Arbačiausko, ši paroda – tai ypatingas būdas įbesti savo trispalvę ne tik Jungtinių Amerikos Valstijų, bet ir viso pasaulio žemėlapyje. Tai – ne turgus ir ne prekybos centras, kur žmonės gali pirkti ir parduoti. „Sumokėjus kelias dešimtis tūkstančių dolerių už baldų pergabenimą per Atlantą, nebūtų protinga atvykti juos čia tik pardavinėti. Mūsų, kaip ir daugelio kitų šioje parodoje dalyvaujančių šalių, tikslas yra parodyti save ir savo gamybą pasauliui“, – teigė Giedrius.

„Stilium“ išsiskiria vidaus puošimo gaminiais: baldais, šviestuvais, įvairiomis dekoracijomis. Tačiau ši kartą įmonė mus stebino ne baldais ir ne šviestuvais, o G. Arbačiausko sukurtą sudedamąją užuolaidą „Drape“. Pasak Giedriaus, vietoj to, kad naudotume paprastai užkabinamas užuolaidas, kodėl negalime naudoti sulankstomų. Tokiu būdu ir aplinką pajavairinsime, ir nuo kaimyno pasislėpsime. Visuomet smagu turėti kažką autentiško, tai, ko neturi kitas. Tuo labiau, kad šis gaminytis ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje yra visiškai šviežias, nė karto niekam dar nerodytas.

Bekalbant su Giedriumi, akį patraukė šalia stovintis įmonės „SedesRegia“ (lot. k. „Karališkas sostas“) atstovo Jono Jurgaičio sukurtas intriguojantis minkštasuolis „Alien“. Buvo ne tik smagu pačiai ant jo pailsėti, bet ir stebėti besišypsiančius ir nustebusius lankytojų veidus, išvydus šį pribloškiantį baldą.

„Sedes Regia“ supamąja kėde „OPS“ besidžiaugiantys lankytojai.

Straipsnio autorės nuotr.

Pasijutau kaip vaikų darželyje: visi smagūs, linksmi krykštauja, gulinėja, sėdinėja ir netgi supasi. J. Jurgaičio sukurta besisupanti kėdė „OPS“ turbūt buvo didžiausia pramoga lankytojams lietuvių parodoje. O pasak „SedesRegia“ direktoriaus Aurimo Kundelio, tai – pirmasis baldas, kuris buvo nupirktas be ilgų diskusijų.

Kaip sakoma, kuo gilyn į mišką, tuo daugiau medžių. Šalia Giedriaus užuolaidų besišypsanti lankytojų laukia kompanijos „X Plok“ atstovė Audronė Vrubliauskienė-Vėtra. Užsukusi į jos žavų ir tokių šviesų kampe, nustebau, kokių pasaulyje vis dėlto būna kūrybingų žmonių. „X Plok“ pasižymi savo nepaprastais ir itin originaliais šviestuvais. Jų dviguba danga yra tarsi kišenės, kur galima įsidėti nuotraukas, grafikos darbus, laikraščius iškarpa, tekstilės gabaliukus ir netgi medžio žievę. Audronės teigimu, tokios lempos ne tik puošia ir apšviečia namus, bet kartu dvigubas šviestuvų paviršius, naudojamas kaip nuotraukų rėmelis, sutaupo vietos ant spintelė. Tai šios parodos metu puikiai parodė Dainiaus Macikėno darytos, į šviestuvus įkomponuotos nuotraukos.

Paėjėjęs kiek toliau, kitoje stendo pusėje mane pasitinka dar dvi žavingos lietuvių įmonės „Kitaip“ ir „ContraForma“. „Kitaip“ atstovas Dalius Razauskas, kuris Lietuvoje vykusioje „Litexpo“ baldų parodoje buvo apdovanotas diplomu už priešcelulitinio poveikio kėdžių rinkinį „Pirst“, į New York atvyko su dar didesniu ir gausesniu kraičiu. Smalsiesiems niujorkiečiams jo įmonė pristatė ne tik jau daug dėmesio susilaukusį „Pirst“ rinkinį, bet ir baroko stiliaus paveikslą-spintelę „Masterpiece“ bei konsolę staliuką „Golden“. D. Razauskas sakė, jog dabar jų pagrindinis projektas yra stalas prezidentei.

Besikalbėdama su Daliumi, sužinojau dar vieną naujieną. Pasirodo, jis ne tik puikus kūrėjas, bet ir juvelyras. Pamačiusi kelis jo žiedų rinkinio dirbinius, buvau maloniai nustebinta, kokį grožį galima sukurti iš, atrodytų, tokių paprastų dalykų. Grynos formos, intriguojantys kampe, humoras ir nuoširdi aistra yra pagrindinės Daliaus sudedamosios dalys, dirbant prie juvelyrikos dirbinių. Pasak jo, meistrauti jam patiko

„Sedes Regia“ minkštasuolis „Alien“ ir įmonės atstovas Aurimas Kundelis.

nuo mažens, o juvelyrika yra vienas iš būdų, kur jis gali ne tik išreikšti save, bet ir atsipalaiduoti nuo kasdienės rutinos. Daliui juvelyrika pa-

kambariui? Arba sulankstomą popierinę kėdę, išlaikančią du vidutinio ūgio žmones? Man asmeniškai buvo nelabai jauku ant tokios kėdės sėstis, labiau šnairavau į Daliaus kėdes, bet, užtikrinta Eglė, kad tai visiškai saugu, pagaliau atsisėdau. Pasijutau, lyg sėdėčiau fotelyje be atlošo – lengva, patogiu ir gražu. Apskritai, daugelis šios įmonės gaminamų daiktų ne tik papuošia namus, bet ir sutaupo vietos.

Apsupta šių intriguojančių ir itin neįprastų daiktų, pasijutau lyg būčiau namuose. Viskas dvelkia šiluma ir originalumu, už ką turime būti dėkingi penkiems nepakartojamiems Lietuvos menininkams: Nauriui Kalinauskui, Juozui Brundzai, Martynui Kazimierėnui, Taurui Stalnioniui ir Dariui Petrulaičiui, kurie ir sukūrė šiuos gaminius.

Kaip ten bebūtų, gyventi reikia, ir gyventi reikia gražiai – teigia „Stilium“ atstovas G. Arbačiauskas. Kiekvienas siekiame autentiškumo ir originalumo, kiekvienas norime turėti kažką naują ir unikalaus savo namuose, norime nustebinti svečią nauja forma, įdomesniu baldu ar įmantresniu šviestuvu. Manau, jog šios penkios Lietuvos įmonės tai ir gali pasiūlyti: originalų baldą, autentišką priedą, unikalų stilių ir nepaprastai šiltą priėmimą. Tikėkimės, jog šis penketukas ir toliau gyvuos ir dar ne kartą pradžiugins mus savo naujais sumanymais.

Jurgita Raškevičiūtė – „Draugo“ bendradarbė New York mieste. Dirba administratore, bet, tik radusi progą, rašo, nes tai, pasak jos, yra jos sielos troškimas.

Daliaus Razausko kėdžių rinkinys „Pirst“.

tinka dar ir dėl to, jog, skirtingai nei kuriant baldus, papuošalus jis kuria grynai savo rankomis, yra nepriklausomas nuo kitų žmonių sugebėjimo ar noro dirbti. „Ir nereikia būti kažkieno vadybininku, gali būti dailininkas-kūrėjas“, – teigė juvelyras.

Žingsnis po žingsnio priartėjome ir prie paskutinės lietuviško penketuko dalyvės „ContraForma“ (lot. k. „Prieš formą“), kur su plačia šypseną mus pasitiko įmonės atstovė Eglė Opeikienė. Jeigu kada nors esate buvę parduotuvėje, kurioje, atrodo, visko jums reikia ir viską norisi nusipirkti, mane panašus jausmas apėmė užėjus į šios įmonės skyrelį. Kilimas „Imperial“, keičiantis dydį ir spalvas, šalia jo – išdidžiai besipuošiantys popieriniai tušinukai, kiek toliau – grafiti stiliumi pagaminta sieninė paltų kabykla „Auga“, ant kurios kabo švarkas su puikiai derančiais elegantiškais atšvaitais „Oreflector“, taip pat popierinė kėdė „Mutabor“, išlaikanti net 120 kilogramų, dešros ilgį matuojanti lentelė „Cut it sharp“ bei nematomos magnetinės taupyklės „Luna“. Atrodytų, visi daiktai tokie paprasti ir žinomi, bet tuo pat metu jie tokie originalūs. Kur, tarkime, dar būtų galima rasti iš dalelių sudedamą kilimą, kaip dėlionę, kuris gali būti pritaikomas bet kokio dydžio ir bet kokios spalvos

„X Plok“ šviestuvai.

Gyvenimo nuotrupos

JUSTINAS PIKŪNAS

Nr. 18

Vaikų spauda

XX amžiaus antroje pusėje Lietuvoje labai trūko vaikų literatūros. Keli Komunistų partijos leidiniai vaikams buvo be tautinių ir religinių temų. Net Kalėdų senelį jie pavertė „Seniu šalčiu“. Per keletą dešimtmečių Vytė Nemunėlis kiek nuvyto. Ką gi, Kosto Kubilinsko eilėraščius skaitys? O jei vaikai ims ir susidomės jo praeitimi – miegančio partizano sušaudymu? Man rūpėjo tokią padėtį pakeisti. Vaikų poezijai leisti draugiją sukūriau atsiradus mecenei Nijolei Čerekienei su 1,000 dolerių ir kitiems aukotojams (K. ir dr. Stefa Miškiniams – 500, kiti, kaip ir aš, – po 100 dolerių). Dėl šių mūsų pastangų Lietuvoje, Kaune, 1994 m. buvo išleista Zitos Gaižauskaitės vaikų poezijos knyga „Pasisupk ant mano rankų“, iliustruota dail. Vilmano Rutkausko. Vėliau visoje Lietuvoje buvo suruoštas vaikų ir paauglių poezijos ir prozos konkursas. Skelbė, vertino ir premijas skyrė „Kregždutės“ žurnalo leidėjai; tema: „Gimtinės ir tėvynės meilė“. Buvo ženklų, kad su 2007 metų pabaiga šis vienintelis religinės minties prozos ir poezijos leidinys vaikams užges. Ir tai nebus vaikų kaltė.

Elvyra Ereminienė užbaigė ir pačios draugijos veiklą. „Kauno dienos“ straipsnyje „Kalėdinė dovanėlė, kuri neištirs kaip saldainis“ (1995 m. gruodžio 14 d.) taip aprašė šios veiklos pabaigą: „Dar spaustuvės dažais kvepia spalvinga, gražiai iliustruota vaikiškų eilėraščių knygelė ‘Pasisupk ant mano rankų’, kurios autorė – kaunietė poetė, Lietuvos rašytojų sąjungos narė Zita Gaižauskaitė ir anksčiau daugelį savo eilėraščių skyrusi mažiesiems skaitytojams. Jos posmai skambūs, lengvai įsimenami, dvelkia geraširdiška, šviesia pasaulėjauta, – jie kaip tik tokie, kokiais tik pramokę deklamuoti pypliukai ar jau raides pažįstantys pradinukai džiugina savo namiškius, sako Kalėdų seneliui prie eglutės. Gražus, prasmingas vaikiškas eilėraščių – tai ir vaiko takelis į didįjį pasaulį, jo pažinimą.“ Toliau rašoma: „Neatsitiktinai šią poezijos knygą gyveniman palydėjo mūsų tautietis iš JAV, psichologas prof. Justinas Pikūnas, dėstantis Vytauto Didžiojo universitete. (...) Knygelės leidėjai (įvardyti priešlapyje kaip Vaikų poezijai leisti draugija, o iš tikrųjų tai kol kas du žmonės – prof. Justinas Pikūnas ir muziejininkė Elvyra Ereminienė) 100 jos egz. kaip labdarą paaukėjo Vilniaus krašto vaikams, antrą 100 – Lenkijos lietuviukams (jiems knygutes išdalins M. K. Čiurlionio dailės muziejaus žmonės). Dail. Vilmano Rutkausko iliustracijose gamtos pasaulio veikėjai saikingai sužmoginti, pavaizduoti vaikui suvokiamose situacijose, o meškiukas išties panašus į meškiuką, kurmis į kurmį, genys į genį. Didesnioji 3,000 egz. dalis platinama Kaune, Centriniam knygyne ir Lėlių teatre, taip pat platinama Vilniuje, Garliavoje ir kitur. Pagalba ‘Kregždutei’ buvo atrasta; štai 2008 m. spalio, o ‘Kregždutei’ tebeskaido Lietuvoje. Lai ji pasiekia visų skai-

tančiųjų vaikų širdis, sujūdina ir plečia jų vidinį pasaulį. Jos pagalba motinoms palengvės uždegti mažiems norą patiems mokyti skaityti ir tuo pačiu plėsti savo patirties akiratį.”

Apibendrinant galima sakyti, jog mano paskaita Dievo Apvaizdos parapijos Jaunimo centre, kurioje pabrėžiau tuometinį iliustruotos vaikų poezijos leidinių reikalingumą Lietuvos vaikams, paskatino Nijolę Čerekiene prisidėti ir paaukoti pirmąjį 1,000 dolerių, prisidėti kuriant Vaikų poezijai leisti draugiją. Gausios Ereminienės pastangos lydėjo knygelės išleidimą, platinimą bei finansinę atskaitą.

Žvilgsnis į laimę ir netektis

Laimės švieselės sužibo smegetnyse, kai sužinojau, kad mane priėmė į Marijampolės Marijonų gimnazijos trečiąją klasę. Dar daugiau buvo džiaugsmo kai aštuonmetis sūnus Justas Vytautas atnešė dovaną – trofėją su užrašu „Geriausiam pasaulyje Tėvui“. Ar tikrai? Nesijaučiau tokiu esąs. Tai įdomus sūnaus sugalvotas pagyrimas. Septinmetės Kristinos laiške skaitau: „Aš myliu Tave labai, labai. Tu esi taip mielas ir atydus. (...) Aš tikiuos, kad Viešpats Tave globos. Tu esi maloniausias ir rūpestingiausias Tėvas visam pasaulyje, kiek aš jį žinau. Dieve, laimink Tave. Lai Viešpats Tave saugoja visur ir visuomet.“ Ko daugiau iš vaikų galima norėti? Nors šeimos rūpesčių buvo daug, žmona ir vaikai buvo ne vien rūpesčių, bet ir laimę keliančiais šaltiniais. Sunkumai krovėsi, kai žmona sirgo poliomieliu. Tai sunki liga; dalis ligonių nuo jos mirdavo. Išbuvo visą mėnesį ligoninėje ir ištisus metus mažai kuo galėjo prisidėti prie šeimos darbų. Ačiū Dievui, kad po metų ji vėl galėjo atlikti vis didėjančią dalį šeimos užsiėmimų.

Daugelį metų anksčiau, man tik apsigyvenus Detroit mieste, ateina mane Miunchene sužavėjusios medicinos studentės latvaitės laiškas. Skaitau nuostabių meilės žodžius ir norą susitikti. Žiūriu – viduje nėra antrašo, o išorės adresas lietaus lašų nuplautas. Žinojau tik tiek, kad ji ketino emigruoti ir apsigyventi Čikagoje. Dar anksčiau, 1949 m. rudenį, ateina 6 mėnesiams viza – galiu važiuoti į Prancūziją gilinti savo psichometrines ir terapines žinias Sorbonos universitete. Trejais metais vėliau po pirmojo susitikimo Montreal mieste Regina atsako į mano laišką ir, vos po trijų susitikimų ir vieneriems metams nepraėjus, meilės gijos nuvedė ją ir mane prie altoriaus. Dar po kelių metų ateina raštas iš vienos didžiųjų JAV leidyklų „McGraw-Hill“, pranešantis, kad mano tekstas buvo teigiamai specialistų įvertintas, todėl bus spausdinamas kaip knyga apie žmogaus vystymosi tarpsnius. Leidėjas pasveikino mane su didelės reikšmės knygos parašymu.

Bus daugiau.

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

ŠVENTADIENIS

6 Šv. Velykų sekmadienis

Mes – ne pasaulio vaikai

KUN. VYTENIS VAŠKELIS

Prieš dvejus metus Hollywood žvaigždė Russell Crowe viename pokalbyje kalbėjo apie šiuolaikinės kartos pripratimą prie lėkštumo ir apie cinizmo nuodų plitimą visuomenėje. Cinizmui būdingas atviras moralinių normų nepaisymas ar net tyčiojimas iš žmonių, besilaikančių dorovinių principų. Tai matome kasdieninėje žiniasklaidoje, kuri pirmiausia dėl asmeninių vertelgiškų motyvų vaikosi sensacijų ir pataikauja pigiam skaitytojų bei žiūrovų skoniu.

Dar daugiau. Per interneto tamsuosius tinklalapius iškrypėliškos ir liguotos prigimties asmenys be jokios atsakomybės platina lengvai prieinamą (ypač smalsiam jaunimui) lytinio palaidumo medžiagą, kuri ne tik iki nulio susiaurina žodžio „meilė“ tikrąją prasmę, bet svarbiausia – daugelio jaunuolių ir kitų žmonių vulgarybėmis užteršto širdyse išvysto tokių besaikio savanaudiškumo sindromą, kuris užkerta bet kokią Gerosios Naujienos spindulio proveržį.

Tačiau kai šio sekmadienio Evangelijoje Kristus atvirai prabyla apie visus dalykus pranokstančią savo meilę, kuri vienintelė pajėgi perkeisti žmogaus būtį, tada Jis pagrįstai iš savo sekėjų tikisi įsiklausymo. Jo žodžių apmąstymo ir jų priėmimo į savo sielos vidų. Jo meilė, veikianti mumyse, įveikia aukščiausias mūsų vidinio užsisklendimo, nepasitikėjimo, nuoskaudų bei baimės užtvaras, kurios iki šiol tiesiogiai stabdė Jo gydančio gailėstingumo pilnutinį išsiliejimą.

Vaikai nematė tėvo dešimt metų. Jis nuolat (su trumpomis pertrau-

komis) girtaudavo. Jo žmona Jane, nebepajėgdama kentėti, po dvidešimt vedybinio gyvenimo metų, kai vaikai jau buvo paaugliai, išsiskyrė su vyru. Kartą pavasarį Jane sūnus iš Parma ligoninės (Ohio valstija) gavo žinią apie tėvą. Kai Jane išgirdo sūnų sakant: „Tėvui mirtinas vėžys“, jai viduje lyg kažkas apsvirtė, ir nutiko keisčiausias dalykas: staiga pradingo visi tie skausmo ir pykčio metai.

Zenekos nuotrauka

Jane nuvežė vaikus į ligoninę pasimatyti su tėvu. Ji mąstė, ką turi daryti. Pakeliui namo ji pasakė vaikams, kad apmokės ligoninės išlaidas. Kiekvieną dieną kartu su vaikais ji važiuodavo jo aplankyti. Prieš pat mirtį tėvas ir vaikai vėl pasijuto šeima. Nebeliko jokių nuoskaudų. Kalbėdamiesi apie praeitį, prisiminė tik geriausias akimirkas. Vaikai sakė tėvui, kad jį myli, ir patys suprato, kad tai tiesa.

Per tėvo laidotuves dukra perskaitė savo eilėrašį, kiti vaikai prisiminė drauge praleistas džiugias akimirkas. Jane padėjo visiems susirinkusiems. Ji viską apmokėjo – ligoninės išlaidas, slaugą, laidotuves, gėles. Paklausta, kodėl taip padėjo ją skaudinusiame žmogui, pasakė paprastą priežastį: „Jis buvo vaikų tėvas.“

Nukelta į 18 psl.

Čikagos Lietuvių tautinių kapinių 100 metų sukaktis

EDVARDAS ŠULAITIS

„Ir čia, / kada mūsų išmuš valanda – per Lietuvių Tautiškų Kapinių Vartus, / Ateisim ir mes / atsigulti jų draugijoje / Žaliojoje vėlelėje / Anoj pusėj amžių...“ – taip eiliavo senosios kartos Amerikos lietuvių poetas Kleopas Jurgelionis, rašydamas ilgą eilėraštį „Tautiškose kapinėse“, išspausdintame šių kapinių 25 metų sukakties leidinyje.

O kitas žymus Amerikos lietuvių veikėjas, Susivienijimo lietuvių Amerikoje (SLA) prezidentas, „Standaras“ centro pirmininkas Povilas Dargis, minint Lietuvių tautinių kapinių (LTK) deimantinę sukaktį, išleistoje knygutėje pareiškė: „Praeis metai, kiti, ir žemė priglaus ir mūsų palaikus. Tada, poeto Prano Vaičiūčio žodžiais kalbant, 'kartu pasilsėsime Ramybės Vietelėje / Po vėtrų, nelaimių, po žemės kovų'.“

Norisi pacituoti ir Lietuvos gen. konsulo Vaclovo Kleizos mintis, paskelbtas šių kapinių 75 metų minėjimo proga išleistame leidinyje. Jis teigė: „Tautą sudaro jos gyvieji ir mirusieji nariai. Todėl yra kilnu, kai gyvieji su pagarba ir meile nuolat prisimena tuos, kurie jau iškeliavo amžinybėn negrižti. Lietuviškos kapinės yra tarpe mūsų tautos šventovių, kurios mums liudija lietuviškos dvasios gyvastį istorinėje tėkmėje. Ši Lietuvių Tautinių Kapinių sukaktis tebūnie mums paskatinimu ir toliau su tokia pat meile bei pasiaukojimu saugoti šią mūsų tautinę šventovę.“

Šios mintys tampa dar reikšmingesnės šiandien, kai minime LTK 100 metų jubiliejų. Šios kapinės yra vienintelės likusios valdomos tik lietuvių ir tik lietuviams priklausančios ne vien Čikagoje, bet ir visoje Amerikoje.

Žvilgsnis į tolimą praeitį

Pirmosios Čikagos lietuvių Šv. Jurgio parapijos ir bažnyčios (nugriauta 1990 metais) klebonas, kun. Matas Kriaučiūnas pasiūlė steigti atskiras katalikiškas kapines lietuviams laidoti. Jis ragino prie šio su-

Operos solistas Algirdas Brazis dažnai giedodavo per Atminimo dienos iškilmes LTK.

Pagerbiami LTK steigėjai prie jiems specialiai pastatyto paminklo su jų vardais ir pavardėmis.

manymo prisidėti ne tik katalikus – pavienius asmenis ir draugijas, bet ir liberalus – parapijoms nepriklausančius laisvamanius, pažadėdamas, kad su visais jais bus vienodai elgiama.

Tačiau kun. Kriaučiūnas apgavo jo žodžiais patikėjusius netikinčius tautiečius. Kai kapinės buvo nupirtos (jose pradėta laidoti 1903 metais) Čikagos pietinėje dalyje prie Crawford (dabar – Pulaski) ir 111-os gatvės, su liberaliai nusiteikusiai lietuviams buvo pasiūlyta kitaip: jie buvo laidojami atskiroje vietoje – „už tvoros“, ir toks poelgis buvo ne tik nekatalikiškas, bet ir nežmoniškas.

Nuo tada prasidėjo nesantaika su kapinių vadovybe, kurią sudarė tik katalikų kunigai. Laisvamaniai ir mažiau religingi lietuviai buvo priversti ieškoti vietos savoms kapinėms. Taip atsirado Lietuvių tautiškų, vėliau pavadintose Lietuvių tautinėmis kapinėmis (taip jos vadinamos iki šių dienų, toks vardas anglų kalba yra prie pagrindinio įvažiavimo į kapines vartų).

Istorinė diena – 1911 m. vasario 19-oji

Nuo kunigų nepriklausomų kapinių klausimą liberaliai nusiteikę lietuviai gvildeno beveik dešimtmetį. Nenorėdami būti laidojami kunigų valdomose lietuviškose kapinėse, daugelis lietuvių rinkosi kitaučių amžinojo poilsio vietas – Greenwood, Waldheim, Oakwood, Mt. Olive, Bohemian National ir kitas kapines. Skelbiama, jog, pvz., Waldheim priglaudė apie 700, Greenwood – 400, kitos – mažiau lietuvių.

Atrodo, niekas negali priskirti sau pirmojo Lietuvių tautinių kapinių sumanytojo vardo. Apie kapinių reikalą kalbėta saliuose (karčiomose), žmonių namuose. Lauryno Ažuko saliuose Povilas Mažeika vieną kartą 1910 metų pabaigoje pasiskundęs, kad turįs numirėlį, bet nežinąs, kur jį dėti, nes kun. Kriaučiūnas už kažkokius ten negyvėlio griekus nepriima į Šv. Kazimiero kapines. Kilo kalbos, jog negerai, kad lietuviai neturi savo laisvų kapinių. Pokalbyje be kitų dalyvavo ir Izidorius Vit-

kevičius bei J. Byanskas, veiklūs tautiškų draugijų nariai. „Mes turime tiek ir tiek tautiškų draugysčių, tai kodėl mes negalime turėti tautiškų kapinių?“, – pareiškė Vitkevičius su Byansku.

Netrukus po to jie Lietuvos sūnų draugystės susirinkime pasiūlė tos draugijos nariams apsarstyti reikalingą steigti tautišką kapinę. Vėliau Byanskas su Antanu Radausku tą klausimą iškėlė Simono Daukanto draugijoje. Apie tai buvo kalbama ir kituose lietuvių sambūriuose.

Taip pamažu tarp katalikų subrendo pasiryžimas atimti Šv. Kazimiero kapines iš kun. Kriaučiūno globos, o tarp laisvų lietuvių – noras įsigyti savo kapines, kur nė vienas nebūtų niekinamas, o laidojamas su atitinkama pagarba. Katalikams bent iš dalies pasisekė pasiekti savo tikslą tik po to, kai buvo įsteigtos ir iškilmingai atidarytos Lietuvių tautinės kapinės. Jie pašalino iš kapinių valdžios kun. Kriaučiūną, tačiau kapinės kaip buvo, taip ir liko ne jų, bet Čikagos Romos katalikų vyskupo nuosavybė. Užtat pažangioji Čikagos lietuvių visuomenė susivienijusi įsteigė tikrai nepriklausomas kapines, kurios išaugo į gražiausią laidojimo vietą ir visuomet liks kaip iškilus lietuvių paminklas. Jos yra ir visuomet bus lietuviškos, bendra lietuvių nuosavybė. Jos yra ir visuomet

bus laisvos, nevaržys nė vieno sąžinės ar įsitikinimų bei suteiks kiekvienam lygiai gerbiama ir šventą amžinojo atilsio vietą.

Nėra abejonės, kad pavienių žmonių pastangos ir įtaka labai daug padėjo Lietuvių tautinių kapinių įkūrimui. Čia nenuilstamai darbavosi advokatas F. P. Bradchulis. Jo takto dėka pradžioje buvo išvengta daugelio nereikalingų ginčų ir nesuspriamtųjų. Pavyzdžiui, kai atrodė, kad draugijų delegatai pasidalys į dvi frakcijas dėl klausimo, kur žemę kapinėms pirkti, adv. Bradchulis už vieną dolerį paėmė „option“ tai žemei, kur dabar yra kapinės, ir delegatams pranešė, jog žemę jau „užpirkta“. Po to delegatai nutarė, kad žemės daugiau nieškos ir, užuot baręsi, pradėjo rūpintis pinigų surinkimu. Savo darbą čarterio, žemės pirkimo ir „bonų“ reikale Bradchulis, kaip advokatas, iš LTK pasiėmė tik 100 dol. Bet jo darbas nebuvo vien tik kaip advokato – jis buvo ir LTK organizavimo vadovas.

Oficialiai LTK įsteigtos 1910 m. birželio mėn. Illinois valstijos sekretorius James A. Rose kapinių čarterį patvirtino 1911 m. kovo 29 d. Dokumento registracijos numeris buvo duotas 47 30 48.

Čikagos pavyzdžio paskatintos tautinės kapinės buvo steigiamos ir kituose lietuvių telkiniuose. Pitts-

Taip atrodo gražus LTK raštinės pastatas.

burgh, PA Petro Pivoriūno ir kitų tautiečių pastangomis 1919 m. buvo įkurtos gražios tautinės kapinės, kurias administravo Lietuvių piliečių klubas. Netoli Boston – Hanehill, MA – taip pat gyvavo lietuvių tautinės kapinės. Tokios kapinės buvo išlikusios ir Pennsylvania valstijos Donora miestelyje, netoli Pittsburgh. Be to, jų būta ir kituose mažesniuose telkiniuose, tik nežinoma, ar iki šių dienų jos išliko aktyviai veikiančiomis.

Tautinės kapinės – Čikagos lietuvių pasididžiavimas

Lietuvių įsteigtos, garbingu Šv. Kazimiero vardu pavadintos lietuvių katalikų kapinės iš savo pavadinimo (1967 m.) turėjo išmesti mūsų tautiečiams brangų žodį „lietuvių“, kad galėtų prisivilioti kitų tautybių žmones ar amerikiečius. Jos yra Čikagos katalikų arkivyskupijos, kuri leidžia lietuviams nepalankius įstatymus, nuosavybę. Pavyzdžiui, arkivyskupija buvo nutarusi, kad į kapines atvežti mirusiųjų palaikai būtų nevažiami prie duobių, bet palikti kapinių koplyčioje, iš kur, turėdami laiko, kapinių darbuotojai nuveždavo prie jiems skirtų duobių palaidoti visai be artimųjų palydos, naudodami mirusiųjų artimiesiems siaubą keliančius prietaisus.

Dr. Vincui Kudirkai prisiminti pastatytas paminklas.

Tai sukėlė didelį lietuvių pasipriešinimą: buvo surengtos didžiulės demonstracijos, sutraukusios tūkstantinę minią (visa tai yra vaizdžiai aprašyta Šv. Kazimiero kapinių sukaktuvinėje knygoje „Šv. Kazimiero lietuvių kapinėms 100 metų“) prie kard. Cody rezidencijos. Lietuvių peticijos šiuo reikalu pasiekė net patį Vatikaną. Čia didelį vaidmenį suvaidino lietuvių pasauliečių teisėms apginti sudaryto komiteto vadovas, didelis lietuvių patriotas jau a. a. Algis Regis. Tik po to buvo leista už pridėtinį mokestį mirusius vežti laidoti prie iškastų duobių, dalyvaujant jų artimiesiems ir draugams. Tačiau „lietuvių“ vardas į šių kapinių pavadinimą oficialiai iki šiol negražintas.

Tad LTK, galima sakyti, yra vienintelės lietuvių kapinės, kurių pavadinime buvo ir yra ir, tikiuosi, bus ilgus metus brangus mūsų tautiečiams žodis „lietuvių“.

LTK: vakar ir šiandien

LTK palaidota daug Lietuvai nusipelnusių asmenų. Tarp jų – buvęs Lietuvos prezidentas dr. Kazys Grinius, dr. Jonas Šliūpas, dr. Pijus Grišaitis, Juozas Bachunas, Vaclovas ir

Viktoras Biržiškos, Francis Bradchulis, Lietuvos gen. konsulas Budrys, Rapolas Skipitis, Mykolas Vaidyla, kompozitorius Vladas Jakubėnas, dail. Adomas Varnas su žmona Marija ir daugelis kitų, kuriems išvardyti reikėtų kelių puslapių. Kai kurių jų palaikai, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, buvo perlaidoti Tėvynėje.

Kaip teigia dabartinis šių kapinių administratorius Saulius B. Balsys, LTK iki šiol yra palaidota 13,100 žmonių.

Jo duomenimis, 2002 m. LTK vadovybė pardavė 34 akrus rytinės pusės nenaudojamos žemės. Gautas pelnas užtikrino, kad kapinės dar išsilaikytų 100 ar ilgiau metų.

Kadangi šiais laikais žmonės vis dažniau mirusiųjų palaikus sudegina, pritrūkus vietos pelenams laikyti, LTK raštinėje, buvusiose nišose, 2005 m. buvo parengti planai ir kitų metų pavasarį pastatytas kolumbariumas, kuris vadovybei kainavo 36,000 dol. Iki šiol jau parduota 10 nišų. Kaina už vieną – 1,750 dol. Joje galima laikyti po dvi urnas.

Kaip sako administratorius, po daugelio metų pritrūko vietos garaže-tvarte įvairiems žolei pjauti traktoriams, įrankiams ir kt. laikyti. 2007 m. vasarą su architekto brėžiniais rankoje pradėtas statyti naujas mūrinis garažas, kainavęs 187,000 dol. Tad dabar yra pakankamai vietos viskam.

Kapinėse nutiesta pora naujų gatvelių, bet darbai tuo nesibaigė. Pastatyta nauja graži tvora su mūriniais stulpais ir vartais prie įvažiavimo į garažo-tvarto kiemą, skersai nuo kapinių vartų, prie Kean gatvės – pasakoją LTK administratorius.

Tad LTK savo šimtmetį pasitinka atsinaujinęs ir be jokių išmaldų. Reikia pasidžiaugti, kad šiuo metu jau nėra likę priešiško tarp Šv. Kazimiero kapinių ir LTK. Nebėra ir neapykantos, kurią rodė Šv. Kazimiero vadovybė (ji turėjo priešų ir Čikagos arkivyskupijoje). Tikrai lietuviška dvasia visą laiką vyravo LTK.

Prisimintini dar ne tokie seni laikai, kai katalikų dienraštis „Draugas“ net apmokamame skelbime nesutikdavo minėti LTK vardo ir nubraukdavo du pirmuosius žodžius, paliekant tik žodį „kapinės“. Taip pat būdavo draudžiama katalikų kunigams važiuoti į LTK atiduoti paskutinę pagarbą mirusiesiems. Tik kun. Benediktas Sugintas šio draudimo nepaisydavo.

Kainos LTK už sklypus yra mažesnės negu Šv. Kazimiero ir daugelyje kitų kapinių. Tai išgirdę žmonės dabar mieliau renkasi LTK, nes gali sutaupyti pinigų. Tad žengiant į antrašį šimtmetį, LTK turi galimybę tapti populiarese tautiečių laidojimo vieta net už Šv. Kazimiero kapines, kur lietuviškumo jau mažai belikę. Beje, jei anose paminklus galima statyti tik ant keturių duobių, tai LTK – ir ant vienos. Tai irgi palengvina mūsų tautiečių apsisprendimą būti palaidotiems būtent šiose kapinėse.

LTK 100 metų jubiliejus buvo trumpai paminėtas per Atminimo dienos savaitgalį, gegužės 30 d., 11 val. ryto. Specialios minėjimo iškilmės vyks šį rudenį kapinėse ir Willowbrook pokylių salėje.

Edvardas Šulaičis – žurnalistas, ilgametis „Draugo“ bendradarbis, buvęs redaktorius.

Iš Atminimo dienos šventės iškilmų LTK.

Lietuvos Nepriklausomybės signataro (1918 m.) Stepono Kairio paminklas LTK. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jo palaikai buvo perlaidoti tėvynėje.

Įspūdingai atrodantis dail. Adomo Varno ir jo žmonos paminklas.

Edvardo Šulaičio nuotraukos

Krizė Lietuvoje naujų galimybių skatina ieškoti ir svetur

JAV lankėsi smulkiųjų verslininkų delegacija iš Lietuvos

DALIA CIDZIKAITĖ

Dar sovietmečiu atsiradę kultūriniai mainai tarp Amerikos ir Lietuvos lietuvių šiuo metu kaip niekad yra stiprūs, įdomūs ir vaisingi. To negalima pasakyti apie ekonominius mainus, kurie vis dar žengia pirmuosius žingsnius. Tą parodo ir faktas, jog tik praėjus 21 metams, šių metų kovo mėnesį Čikagoje buvo atidaryta pirmoji šioje šalyje Lietuvos prekybos atstovybė („Lithuanian Trade Office, Inc.“). Viena iš dviejų atstovybės atstovių Ingrida Bublienė, praėjus vos porai mėnesių nuo oficialaus atstovybės atidarymo, sakė, jog į juos per mėnesį kreipiasi iki 15 Lietuvos įmonių, ieškančių verslo ryšių su Amerika.

Tokiu tikslu – užmegzti tiesioginius ryšius, pasisemti žinių ir patirties – gegužės 11–19 dienomis Jungtinėse Amerikos Valstijose lankėsi verslininkų grupė iš Alytaus, Druskininkų, Kauno, Ukmergės, Varenos ir Vilniaus, vadovaujama Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmų Alytaus filialo direktoriaus Romualdo Ambrozevičiaus. Verslininkų grupę sudarė smulkieji verslininkai, nes, pasak R. Ambrozevičiaus, stambios verslo įmonės Lietuvoje pačios pasirūpina savo ekonominiiais ryšiais svetur, ko negali sau leisti smulkaus verslo atstovai. Delegacijos vadovo nuomone, esant krizei, ir mažesnės verslo įmonės jaučia tokių ekonominių išvykų naudą. Be to, šį kartą verslininkai atvyko ir kaip kultūrinės programos dalyviai – su jais kartu keliavo Amerikoje ne vienam lietuviškam telkiniui koncertavęs Alytaus liaudies dainų ir šokių ansamblis „Dainava“.

Amerikoje viešėję vienuolika smulkiųjų verslininkų iš Lietuvos atstovavo įvairioms verslo sritims: laikraščių ir knygų leidybai (UAB „Alytaus spaustuvė“, direktorius Juozas Skudra), patatų statybai, jų atnaujinimui (UAB „Alkor“, direktorius Alvydas Aleksonis), cheminių namų ūkio priemonių ir kosmetikos gamybai (UAB „Koslita“, vyr. vadybininkas Juozas Beliauskas), prekybai vaistais (UAB „Ukmergės vaistinė“, direktorė Irena Rastauskienė), patalpų valymo paslaugoms ir miesto sanitarijai (UAB „Vitaresta“, direktorė Rasa Janušienė), baldų gamybai (UAB „Delvalitas“, direktorius Dai-

nus Vainiušis) ir kt.

Verslininkų viešnagė, prasidėjusi New York mieste, tęsėsi Rochester, NY, Detroit, MI ir Čikagoje, IL. New York mieste, LR gen. konsulato patalpose verslininkai iš Lietuvos susitiko su šio miesto verslininkais, kurių dauguma – lietuvių kilmės. Šį susitikimą padėjo surengti JAV LB Manhattan, NY apylinkės pirmininkė Laima Šileikytė Hood.

Bene naudingiausios pažintys verslininkų iš Lietuvos laukė Rochester, NY, kur jais rūpinosi ir kurių kelionę į JAV padėjo surengti LR garbės konsulas Rochester mieste Rimas Česonis. „Rochester beveik visi mūsų verslininkai turėjo asmeninius ryšius, kuriais pasirūpino R. Česonis“, – LR garbės konsulo pastangas gyrė R. Ambrozevičius. Tame mieste svečiai iš Lietuvos, kurių penki yra „Rotary“ klubo Lietuvoje nariai, susitiko ir su Rochester „Rotary“ klubo prezidentu.

R. Česonis susitikimui su Rochester miesto didžiausio ir įtakingiausio „Rotary“ klubo prezidentu teikia ypač daug vilčių, jog tarp Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir Amerikos užsimegęs sėkmingas bendradarbiavimas. Kaip pavyzdį jis pateikė susitikimo metu svečių iš Lietuvos Rochester „Rotary“ klubo prezidentui įteiktą medicininių reikmenų, reikalingų Vinco Kudirkos ligoninei, sąrašą. „Šis pažiūrėjęs, – prisimena R. Česonis, – pasakė, jog vilčių patenkinti lietuvių prašymą yra.“

Detroit mieste įvyko susitikimas su keletu vietos verslininkų Farmington Hills miesto savivaldybėje. Susitikimo metu, kuri padėjo surengti LR garbės konsulas Detroit Algis Zaparackas, savivaldybės atstovai pristatė verslo galimybes JAV, pasidalijo informacija, kaip paprasčiau internetu surasti verslo partnerius.

Čikagoje – galutinėje viešnagės JAV stotelėje – svečiai praleido tik vieną dieną. Gegužės 18 dieną, trečią dieną, jie susitiko su Lietuvių verslo taryba, prieš 12 metų įkurta prie LR gen. konsulato Čikagoje ir šiuo metu, pasak Tarybos prezidentės Angelės Kavakienės, vienijančios apie 200 lietuvių verslininkų vien tik Čikagoje.

Gen. konsulato Čikagoje vykusio susitikimo metu svečiai pristatė savo atstovaujamus verslus, apsikeitė pa-

Kovo mėnesį Čikagoje atidarytos Lietuvos prekybos atstovybės atstovai Linas Klimavičius ir Ingrida Bublienė susitikimo LR gen. konsulate Čikagoje metu.

tirtimi ir patarimais, kalbėta apie smulkiojo verslo padėtį Lietuvoje, būtinybę spausti Lietuvos vyriausybę toki verslą ne tik skatinti, bet ir remti. Susitikime dalyvavusi Lietuvių verslo tarybos narė Galina Grina negailėjo gerų žodžių Lietuvos verslininkams. „Lietuvos verslininkai, – sakė ji, – moka valdyti, atstovauti savo šaliai, tokių dar reikėtų paieškoti.“ Tuo pačiu ji ragino svečius nepagailėti pinigų ir apdrausti savo verslą, gaminius, kad nepasikartotų tokia krizė, kokia buvo Lietuvos, ypač smulkųjų, verslą ištikusi Rusijos krizės metu.

Įmonės „Vitaresta“, didžiausios valymo įmonės Lietuvoje, atstovės Amerikoje domėjosi miesto sanitarija: vidaus patalpų, teritorijų, taip pat naujomis technologijomis. „Vitaresta“ direktorė R. Janušienė sakė, jog su Amerika jų įmonė jau yra šiek tiek pažįstama – prieš keletą metų jie pirko technologiją iš Minneapolio mieste įsikūrusios įmonės. Ji pasiūlydė, jog šios kelionės metu turėjo naudingų susitikimų.

Su pasiūlymu Lietuvoje spausdinti Čikagoje leidžiamą „Draugą“ ar Toronto savaitraštį „Tėviškės žiburiai“, tiesa, ne iš pačių leidėjų, į Lietuvą sugrįžo „Alytaus spaustuvė“ direktorius J. Skudra. Susitikimo Čikagoje metu jis sakė, jog šiais laikais turimas patikimas internetinis ryšys ir technologija tokių, anksčiau sunkiai įgyvendinamų projektų atlikimą gerokai palengvina.

Įmonės „Koslita“ atstovas į vers-

lo galimybes Amerikoje žiūri blaiviai. „Į Amerikos rinką tikrai nesitaikome, – sakė J. Beliauskas, – tačiau čia žaliavos tikrai yra kur kas pigesnės nei Europoje.“ Todėl grįžęs į Lietuvą jis rimtai svarstys galimybę jo įmonei ir kitoms reikalingą cheminę žaliavą pirkti iš Amerikos, o ne Vokietijos, Šveicarijos ir Suomijos, kaip tai daroma dabar.

Ryšių su turistinėmis agentūromis užmegzimu ir informacijos sklaida domėjosi ir Druskininkų UAB „EuropaRoyal“ direktorė Virginija Daugelienė. Ji norėtų, jog apie Druskininkų unikalią gamtą, gydyklą ir teikiamas paslaugas sužinotų ne tik JAV, Kanados lietuviai, bet ir amerikiečiai bei Kanados gyventojai.

Tiek verslininkai iš Lietuvos, tiek jų viešnagę organizavę ir jais besirūpinę Amerikos lietuviai patvirtino, jog tokios verslo išvykos yra naudingos abiem pusėms. LR garbės konsulas R. Česonis, išvažiavęs svečiams, sakė: „Nors aš visuomet esu optimistas, tačiau iš šio verslininkų apsilankymo tikrai laikiu konkrečių rezultatų.“ Jam antrina Rochester/Alytus susigiminiavusių miestų verslo komiteto direktorė Elisha Kasinskas, kurios nuomone, šių dviejų susigiminiavusių miestų komiteto tikslas turėtų būti ne tik kultūriniai, bet ir verslo mainai. Jei nors vienas šios kelionės metu užmegztas ryšys atneš palankių rezultatų ateityje, tai bus ne tik Rochester ir Alytaus miestų, bet ir Lietuvos bei Amerikos laimėjimas – įsitikinusi ji.

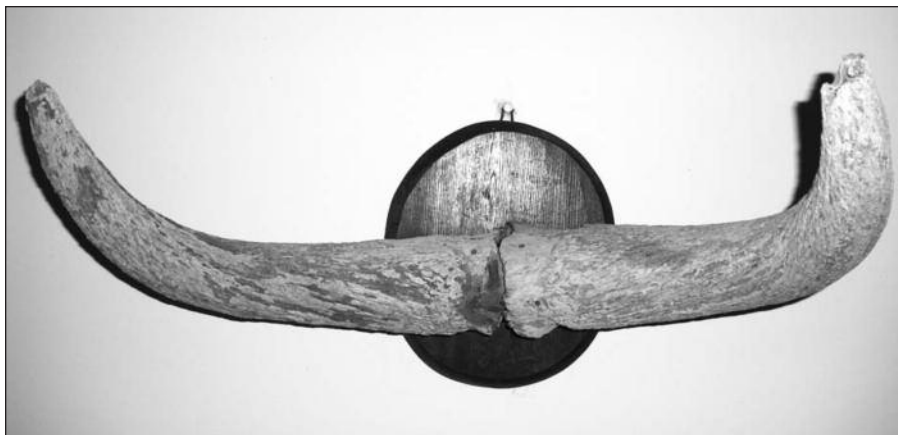

UAB „Vitaresta“ direktorė Irena Rastauskienė.

Delegacijos vadovas, Vilniaus prekybos, pramonės amatų rūmų Alytaus filialo direktorius Romualdas Ambrozevičius.

Dalios Cidzikaitės nuotr.

Tauro ragai Biržų muziejaus rūsių salėje.

Ir Biržų muziejus „Sėla“ gali pasigirti tauro ragais

Plačiai Lietuvoje nuskambėjo žinia, kad Kupiškio rajone esančio Skapiškio ežero pakrantėje dirbęs Algis Neiberka rado seniai išnykusio žvėries – tauro – ragus. Pagal įvairius šaltinius tauras europinėje dalyje išnyko XVII a. pradžioje.

Ilgą laiką mokslininkai manė, kad senovės raštuose minimi tauras ir stumbras yra tas pats gyvūnas. Tačiau XIX amžiuje mokslininkas, Vilniaus universiteto profesorius Ludvigas Bojanus, lygindamas išlikusius šių gyvūnų griaučius, įrodė, kad šie gyvūnai yra dvi atskiros rūšys.

Biržų krašto muziejaus „Sėla“ darbuotojai džiaugiasi, kad Biržų muziejuje rūsių salėje lankytojai taip pat gali išvysti tauro ragus. 1928 m. ties Štakirių kaimu tuometiniai melioratoriai, vadinami „zimagorai“, gilinę Apaščios upės vagą, 4 metrų upės gilyje rado tauro ragus. Radėjas

Povilas Šlėkšta nepulė ragų parduoti, o padovanojo Biržų muziejui.

Apie tai liudija ant nuotraukos reverso Biržų savivaldybės darbuotojo, Biržų muziejaus liaudies skyriaus kuratoriaus Apolinaro Norvaišos įrašas ranka: „Šiame paveikslėly/ užfiksuotoje vietoje rasti/ragai Apaščios upę/gilinant ties Štakiriu/kaimu Biržų valsčiaus./žemėje 4 metrų gilumo./ Ragus aukavo Povilas Šlėkšta./Ap.Norvaiša“

Lietuvoje gausu vietovardžių, kur figūruoja žodis „tauras“. Biržų krašte ir dabar gyvena žmonės, kurių pavardės Tauras, Taura. Simboliška, bet ilgametės Biržų krašto muziejaus „Sėla“ rinkinių saugotojos Jadvygos Kriščiūnienės mergautinė pavardė – Tauraitė.

Parengė
Antanas Seibutis

Apaščios upės gilintojai „zimagorai“ ties Štakiriu kaimu.

Spygliai

Kaip išmokyti vaiką matematikos?

Viena turtinga žydų šeima niekaip negalėjo išmokyti sūnaus Dovydo matematikos. Kvietė mokytojus – nepadėjo. Vaikas išsiblaškęs, negali suprasti, kas jam aiškinama, nesistengia. Siuntė į specialius mokymo centrus – nepadeda. Po ilgų bandymų šeimai buvo pasiūlyta vaiką nusiųsti į katalikišką mokyklą, nes esą ten dirba gabus mokytojas.

Jau po pirmos dienos katalikiškoje mokykloje Dovydo nebuvo galima pažinti – tik grįžęs jis puolė studijuoti matematiką. Mokėsi iki vėlyvo vakaro. Kitą dieną viskas pasikartojė. Pagaliau po kurio laiko vaikas atnešė tėvams pažymių knygelę, kurioje jo pastangos matematikos srityje buvo įvertintos „puikiai“.

Tėvai negalėjo tvirti iš džiaugsmo. Jie nuskubėjo pas Dovydo matematikos mokytoją ir jam karštai dėkojo. Šis nelabai suprato, už ką jam dėkojama, bei teigė nedirbęs specialiai su Dovydu.

Kai vakare tėvai paklausė sūnaus, kas paskatino jį tapti tokiu uoliu mokiniumi, jis niūriai atsakė:

– Pačią pirmą dieną, kai įėjau į mokyklą, pamaciau ant sienos siaubingą perspėjimą – ten kabėjo ant pliuso ženklų vinimis prikaltas kruvinas jaunuolis. Supratau, kad čia į matematiką žvelgiama rimtai ir geriau nejuokauti.

Bernardinai.lt

Rašinių ir piešinių konkurso „Lietuvos nepriklausomybės atgavimo kelias“ nugalėtojai

Atkelta iš 7 psl.

Seneliui buvo 15 metų, jauniausiam broliui – 4 metai. Senelis dar turėjo vieną brolių, kuris buvo atskirtas nuo šeimos ir pasiliko Lietuvoje.

Dar vienas klausimas buvo: „Ką darydavo žmonės Sibire?“ Senelis pasakė, kad visi žmonės labai sunkiai dirbo, net ir vaikai ir paaugliai, už tai gaudami tik duonos pavalgyti. Mano senelis dirbo miške, kirto medžius.

Paskutinis klausimas buvo „Kaip sutikai mano močiutę?“ Senelis papasakojo, kad jisai ją sutiko Sibire. Kol buvo išvežti į Sibirą, jie gyveno tame pačiam miestely, toj pačioj gatvelėj. Mano senelis grįžo iš Sibiro 1957 metais. Iš pradžių jie dar net nežinojo, ar išleis juos namo atgal į Lietuvą. Močiutė su seneliu abudu grįžo saugiai namo, bet senelis anksčiau negu močiutė.

Man labiausiai paliko išpūdį, kai aš sužinojau, kokiom sąlygom jie miegojo, maitindavosi ir apskritai kaip jie turėjo gyventi.

Aš planuoju garsinti Lietuvą savo nelietuvių draugų tarpe būdama pačia geriausia, kokia galiu būti. Nesvarbu ar būti gerai muzikantei, gerai mokintis ar geriausia sportininke patapti. Jei aš būsiu nuširdi ir labai stengsiuosi, visi apie Lietuvą sužinos!

2-3 klasė

1 vieta

Tomas Keršulis,
„Genio“ lituanistinė
mokykla, 3 kl.

Sausio 13 diena

Mano mama ir aš pradėjom kalbėti apie Sausio 13 d. Mano mama protestavo prieš Televizijos bokštą. Tankai atvažiavo ten. Bet mano mama vis tiek protestavo. Žmonės sukabinė rankas ir neleido tankams įeiti. Tankai užvažiavo ant žmonių. Lietuviai nenorėjo, kad rusai užgrobtų bokštą. Jie nepalaido rankų. Beveik visa Lietuva buvo ten. Jie dainavo ir protestavo. Visi lietuviai norėjo, kad Lietuva būtų laisva. CNN

2-3 kl., 1 vt. Marta Glyvka, 3kl., Gedimino LM, Mundelein, IL.

PARDUODA

Oak Lawn 1 bdr. apt. balcony.

Close to metra.

Call 708-269-3486
or 708-598-5798

D-1, 1 vt., Paulius Gustys, 1kl., Čikagos LM.

filmavo visą šitą daiktą. Visas pasaulis matė, kas vyko Lietuvoje. Daug šalių nenorėjo būti „Soviet“, bet Lietuva norėjo būti laisva daugiausiai iš visų sovietų. Visa Lietuva nustebė, kai tankai atvažiavo. Tanko vamzdis siūbavo, kad išgąsdintų žmones. Tankai užvažiavo ant 13 žmonių. Porą žmonių nušovė. Jie šaudė tik jeigu nebėgo nuo Televizijos bokšto. Aš nežinojau, kad mano mama buvo prieš Televizijos bokštą, kad nušovė [ten] porą žmonių. Aš biški mokinu savo draugus apie Lietuvą.

Rašinys anglų kalba

Paskatinamasis įvertinimas
Veronika Dilba,
Bostono lituanistinė
mokykla, 5 kl.

I interviewed my Močiutė. I talked to her about when she escaped from Lithuania during World War II. She escaped Lithuania in 1939. Lots of people escaped and her family was one out of 100,000. She was only 2 years old at this time. At her age she didn't understand why everyone was screaming and really scared. Seeing people scared made her very scared. Her mother pretended, she was one, so they wouldn't force her to do work, for example, pick berries. Her mother got away with changing her age. Even people in this year don't know her real age.

If I was in this situation I would be terrified. She was very lucky to escape at that time.

I would explain to my friends about how everything started, I would tell them how scary it was. They would think it and realize that it was really scary during World War II.

II ir III vietų laimėtojų darbų ieškokite kituose „Draugo“ lietuviukuose“.

SIŪLO DARBĄ

South side intermodal trucking company looking for experienced CDL drivers. 80% drop and hook. Call Mr. White at 815-834-9090

SPA Constantine grožio salonui reikalingi terapistai, estetikos ir manikiūro specialistai. Tel.: 708-805-2696, Penny

JAUNIMO CENTRO 2010.09 – 2011.05 RĖMĖJAI

\$7,000 - Lietuvių Fondas
\$3,000 - Jaunimo centro Moterų klubas
\$1,060 - Patricia Nelia Paulauskas
\$1,000 - James/Gražina Liautaud
\$550 - Juozas/Bronė Mikulis
\$320 - Vaclovas/Margarita Momkus; Marija/John Utz
\$300 - Nemira Šumskis
\$250 - Daniel/Vida Marks; Aldona Šmulkstys
\$240 - Petras/Irena Dirda; Jonas/Rūta Spurgis
\$220 - Kastytis A. Jucas; Juozas/Daila Liubinskas; Antanas/Viktorija Valavičius
\$200 - Chicago Lithuanian Women's Club c/o Birute Zalatorienė; Vitalis Lembergas; Stasė Rudokas; Prel. Ignas Urbonas
\$170 - Zita Baltramonas; Milda/Viktoras Šatas; Jurgis/Danute Vidžiūnas
\$160 - Viktoras/Rūta Jautokas
\$150 - Kazys Ambrozaitis; Birutė Koziciene
\$140 - Stasė Bacevicius; Bruno/Juratė Dovilas
\$130 - Elena Jasaitienė
\$125 - Marija Remienė; Gražina Santoski
\$120 - Algirdas Čepenas; Feliksas/Rūta Daukus; Juzė Ivašauskas; Lietuvių Opera; Emilija Pretkelis; Dovilė Ruscitti
\$115 - Bruno Andriukaitis
\$110 - Neringa Aleksonis; Ignas/Birutė Navickas
\$100 - Irena/Sabina Ancerys; Dalia/Jurgis Anysas; Birutė Bulota; Cicero LB; Jonas/Ona Daugirdas; Mary Jablonskis; Birutė A. Kasakaitis; Valdas Kerulis; Juozas/Giedrė Končius; Ramunė Kubilius; Tadas Mažeika; National Lithuanian Society of America; Algis/Violeta Paulius; Victoria Pikelis; Edvardas/Anelė Počius; Faustas/Theresa Strolia
\$96 - Jonas/Nijole Kučėnas
\$90 - Halina Bagdonienė; Kestutis/Dalia Jecius; Henrikas/Iona Laucius
\$80 - Vida/Gražina Damijonaitis; Jonas Krutulius; Felix/Dana Lukauskas; Jonas/Albina Martinkus; Donatas/Frauke Uogintas
\$75 - Sigita Damašius; Vacys/Viktorija Saulys
\$70 - Vytautas Grauzinis; Marija Kapačinskis; Gintaras Resort c/o Viktorija Karaitis; Janina/Sigitas Miknaitis
\$65 - Salomėja/Vitas Daulys; Juozas/Birutė Kasperavicius; Mečys Mikutaitis
\$60 - Petras/Laima Aleksa; Stasys Bikulčius; Algimantas/Stasė Damijonaitis; Elegijus Kaminskis; Vaclovas Kleiza; Elena Lapėnas; Sofia-Zota Mickevičius; Vytenis/Vida Šilas
\$55 - Danguolė Ilginis; Alex/Dana Vitkus
\$53 - Emilija Pakštas
\$50 - Vaclovas/Danutė Jakovickas; Ana Jonas; Vilma Kava (Khodos); Juozas Maciulaitis; Elena/Kazys Majauskas; Vladas/Irena Meilė; Irena Paliulis; Antanas/Emilija Paužuolis; Jonas/Valeria Pleiry; Tomas/Nijole Remeikis; Dalia Saulys; Louis/Dalia Stankaitis; Stepas Stankovičius; Dalia/Algimantas Urbutis; Vita/Violeta Valadka; Ramūnas/Danguolė Vanagūnas; Renata Variakojtė; Romas/Birutė Viskanta
\$45 - Aldona Brazis; Genovaitė Karsokas; Romualdas Kriauciūnas; Aleksas Lauraitis; Bronius Nainys
\$40 - Brighton Parko LB; Julius/Regina Butkus; Jeronimas Gaižutis; Alvena Giedraitis; Valentina Gudis; Emilija Kantas; Laima Kataržienė; Aldona Kavaliūnas; Birutė Lintakas; Lithuanian American Community; Vytautas Markevičius; Stasė Mikelevičius; Edmund T./Sarah Mitchell; Birutė Podienė; Albina Ramanauskas; Teodoras/Ritonė Rudaitis; Asta Skripkauskaitė; Kostas/Vida Stankus; Klemensas Stravinskas; Kęstutis Trimakas
\$35 - Agnes Bigelis; Eugenija Kolupaila
\$33 - Ramona Grigorio-Šleivys
\$30 - Daina/Rimantas Dumbrys; Aldona Juozevičius; Joseph P. Kalvaitis
\$27 - Aldona Venckūnas
\$25 - Olimpia/Mindaugas Baukus; Janina Jakševičius-Yoksha; Aldona Ješmantas; Algirdas/Raminta Marchertas; Algis/Juratė Norvilas; Linas Sidrys; Narimantas/Janina Ūdry; Elena Wasilewski
\$20 - Marytė Adamonis; Dinas Aleksonis; Ramunė Andriuškevičienė; Vilija Andriuškevičiūtė; Laima Apanavičienė; Kristina Bagdanskaite; Jurgita Bartkiene; Jovita Bickus; Mindaugas/Aldona Bielskus; Reda Blekys; Janina/Feliksas Bobinas; Taurus Bublys; Audrė Budrytė Nakienė; Liuda Butikas; Vytautas/Aldona Čepenas; Mindaugas Čiuteikis; Joana Danilevičienė; Alfreda Daubaris; Marius Daunoras; Monika Dobrovolskyte; Dalia Dubauskiene; Silvija Eglynaitė; Aidas Frismantas; Jūratė Gelhar; Nijolė Gerštikiene; Jolanta Gudėnaitė; Ričardas Jankauskas; Sofija Jelionis; Vytautas Jonaitis; Agnė Jonaityte; Genutė Juodikis; Reda Jurgaitiene; Viktorija Juškaitė; Vanda Kaunas; Vaida Kavaliauskas; Rimantė Kaveckaitė; Nijolė Kaveckas; Albertas Kerelis; Constantine Kliorys; Nijolė Kovalskienė; Valdas Kovalskis; Joe Kuly; Rima Kunevičiūtė; Saulius/Roma Kuprys; Irma Laisvėnaitė; Irminda Lesevičius; Vincent/Ramunė Lukas; Daiva Macenis; Viktorija Masienė; Vitalija Mickienė; Laima/Victoria Milaitis; Rimvydas Miliūnas; Darius Miškinis; Jonas/Jadvyga Mockaitis; Loreta Nasalskiene; Bronius/Irena Navickas; Marija Neniškis; Diana/Joseph Noreika; Renata Novikas; Skirmanta Orintiene; Ramunė Palubinskaitė; Kristina Petraitienė; Danute Petraitienė; Vladas Plepys; Aldona Pliopllys; Vilma Poliuviene; Rima Prišmantienė; Nijole Pupius; Vytautas Radžius; Kazys/Danuta Razma; Genė Razumienė; Rimas Rekašius; Margarita Rimkutė; Vida Rupsienė; Rimvydas Sabaliauskas; Jolanta/Tomas Šadauskai; Algirdas/Aušra Saulis; Kleopatra Shimkus; Audronė Sidaugienė; Aldona Simonaitis; Stephanie A. Simonaitis; Vladas Sinkus; Ramunė Slavikienė; Eridana Slezienne; Julia Smilga; Rasa Stanevičienė; Audrius Stanevičius; Dana Stankaitis; Giedrė Starinskienė; Povilas Stelmokas; Dalia Stonkuvienė; Jovita Strikas; Audronė Survilienė; Jūratė Tamulaitienė; Ligija Tautkuvienė; Kestutis/Birutė Tautvydas; Loreta Timukienė; Jolanta Tuma; Lina Tumasonienė; Daiva Vaitkienė; Vitalija Valuckienė; Rolanda Varanauskienė; Konstancija (Connie) Venckus; Leo/Stefanija Grozienne; Emilija Vengianskas; Joseph Vilcha; Rasa Zakarauskienė; Gintarė Zaremba; Asta Zavistavičienė
\$12 - G./C. Tamkutonis
\$10 - Marija/Juratė Arstikys/Medziak; Marytė Černius; S. Dameika; Zigmas/Virginia Grybinas; David Yerkes & Sons; Kazys Matonis; Emma Petraitis;

Mes – ne pasaulio vaikai

Atkelta iš 13 psl. O į kita klausimą: „Kaip būti tokiems atlatidams ir mylintiems?“, ji atsakė savo knygoje žodžiais: „Vieni turi šią Dievo dovaną, o kiti ją gali išsiugdyti.“

Jeį stokojame meilės artimui, ar norime ir stengiamės ją išsiugdyti? O gal pavargę į viską numojame ranka ir sakome: „Šioje susvetimėjusioje gyvenimo aplinkoje per sunku tikėtis, kad kas nors atsiverstų ir gyvai priimtų širdin Jėzų...“ Toks samprotavimas tebus tik akimirka trunkantis pasilpusio proto aptemimas.

Kai vėl į rankas paimsime (gal šįsyk ir nenoromis) Šventąjį Raštą, atsiversime apaštalo Pauliaus laiškus ir perskaitysime: „Jūs patys – Kristaus, o Kristus – Dievo“ (1 Kor 3, 23), tada tegul nauju suvokimu mūsų galvoje nušvis mintis: „Juk iš tiesų Jėzus pernelyg didelę auką iš meilės man paaukojo už mane, kad aš imčiau ir pradėčiau abejoti Jo malonės veiksmingumu. Savo žmogišku silpnumu neapribosiu Jo dieviškos neaprepiamybės ir vėl iš naujo skaity-

damas Viešpaties žodį atgausiu Šventosios Dvasios šviesą, kuri išsklaidys mano trumpalaikes dvasios sutemas ir padės tvirtai ištarti: „Tikrai aš esu Kristaus ir man Jo vieno dabar gana.“

Tačiau jei rytoj savyje vėl pajusime nors mažą pagiežą mūsų užgavėjui, kreipsimės į Kristų ir tarsime Jo akivaizdoje tokius žodžius, kuriais nesyk rezultatyviai meldėsi vienas dvasininkas: „Meldžiu savo skriaudėjui to, ko norėčiau sau, ir būsiu laisvas. Prašau jam sveikatos, gerovės, laimės, ir būsiu laisvas. Net jei širdyje jam to nelinkiu ir malda tėra žodžiai, vis tiek meldžiuosi. Kalbu šią maldą dvi savaites, ir tikiu – žodžiai taps prasmingi, – suvoksiu, kad iš tiesų noriu tik gėrio, ir kartelį, pagiežą bei neapykantą tikrai pakeis gailestingumas, užuojauta ir meilė.“

Bernardinai.lt

Kun. Vytenis Vaškelis, SJ – Kauno arkivyskupijos ekonomas, Kauno Šv. Antano Paduviečio parapijos klebonas.

IEŠKO DARBO

* **Moteris ieško** pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

* **Vyras ieško** žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną ar išleisti atostogų. Tel. 708-527-2144.

* **Studentė ieško** darbo su gyvenimu ar ilgesniu pakeitimu nuo birželio mėn. Tel. 630-212-9098.

* **Moteris (perka) ieško** darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones. Patirtis, rekomendacijos, legalūs dokumentai. Gali prižiūrėti ir lietuviškai kalbančius vaikus. Tel. 708-425-0216 Angelė.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris ieško** žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

 <p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
 <p>Auto Export</p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
 <p>Small Packages</p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
	 <p>Air Freight</p>
	 <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
	 <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>

8801 78th Ave *Bridgeview*, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Eugene Stonikas; Pranas Visvydas
\$4 - Marta Ruikis

Viso aukota per ataskaitinius metus **\$26,940.00**

Jaunimo centro taryba ir valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams, kviečia ir toliau nepamiršti šio vieno seniausių lietuviškos kultūros židinių Amerikoje, prisiminti mus švenčių progomis, paminėti palikimuose.

Kviečiame taip pat naujus narius. Aukos nurašomos nuo valstybinių mokesčių. Fed. ID # 36-411-3792

Čekius rašykite „Lithuanian Center“, adresas: 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Telefonai pasiteiravimui 773-778-7500, 773-507-8692.

Konservatoriai – vienybė ar vertybės?

Atkelta iš 2 psl. krikščionys demokratai, tokie kaip Egidijus Vareikis ir Vytautas Bogušis. Pralaimėję kovą partijos viduje jie atskilo, sukūrė savą organizaciją, o nesulaukę rinkėjų pritarimo išliejo į kitas partijas ir greit užmiršo savo idėjas bei vertybes. Konservatoriai irgi nepasizymi vidaus darne. Ne vienas bu-

vęs vadovas pasitraukė ar buvo pašalintas.

Yra ir trečias nesutarimus skatinantis veiksnys. Artėjant Seimo rinkimams paastrės kova dėl vietų sąrašė ir vienmandatėse apygardose. Visų norai nebus patenkinti, tad iššūkiškai TS-LKD vienybei ir sutarimui didės.

Alfa.lt

„Indianapolis 500“ lenktynėms – šimtas metų

Atkelta iš 3 psl. Pagal tyrimo rezultatus, bendri registruoto nusikalstamumo rodikliai Lietuvoje per paskutinius 10 metų iš esmės nesikeičia, kai kurie netgi mažėja. „Klaidinga teigti ar manyti, kad ekonomika šalyje padarė kokią nors ženklesnę įtaką nusikalstamumui. Įsivaizdavimas, kad, pavyzdžiui, nedarbas didina nusikalstamumą, nepasitvirtino – daugelyje Vakarų Europos šalių nedarbas yra kelis kartus mažesnis negu Lietuvoje, o registruotas nusikalstamumas – kelis kartus

didesnis”, – teigia tyrimo studijos autoriai. Bet neskubėkite džiaugtis! Atlikus tyrimą rasta, kad nors nužudymų skaičius Lietuvoje 2009–2010 m. buvo mažiausias nuo 1990–1991 m., pagal užregistruotų nužudymų skaičių Lietuva vis dar pirmąja Europos Sąjungoje. Pvz., per metus Vilniuje užregistruojama daugiau nužudymų negu 6 kartus daugiau gyven-tojų turinčiame Berlyne. Kaip tik šiandien mano vienas sūnus su šeima išskrido į Vilnių. Galvoju, kad kartais geriau ne viską žinoti.

Vytauto Kernagio atminimui

Atkelta iš 9 psl. galimybę prie Fondo veiklos prisidėti kiekvienam lietuviui.”

Kaune įsikūrusi Lietuvos alaus darykla „Ragutis“ gyvuoja nuo XIX a. vidurio, kai 1853 m. Kaune pirklys I. B. Volfas pastatė garinį alaus bei salyklo fabriką ir pradėjo virti „Volfo alų“. Neseniai pradėjęs pardavinėti natūralią „Smetonišką duonos girą“, „Ragutis“ šiandien skaičiuoja didžiausius nei bet kada pardavimus, per labai trumpą laiką tapęs rinkos pirmaujančiuoju. „Smetoniška duonos gira“, gamintojų teigimu, šiuo metu yra bene vienintelė natūraliai rauginama gira Lietuvos rinkoje.

„Vartotojai vis dažniau ieško natūralių, sveikų produktų, atkartojančių senovinius receptus ir skonį. Atsižvelgdami į tokius poreikius, pristatėme „Smetonišką duonos girą“, kuri šiuo metu yra bene vienintelė natūraliai rauginama gira Lietuvos rinkoje. Neapsirikome – giros par-

davimai ženkliai viršijo spėliojimus, kai kuriose parduotuvėse jos net pritrūko, tad teko pataisyti pardavimų ir gamybos planus”, – padėtį komentavo „Ragučio“ generalinis direktorius.

Gamintojų nuomone, viena iš „Smetoniškos duonos giros“ sėkmės priežasčių yra pati istorija. Lietuvoje šis gėrimas gaminamas ir geriamas jau nuo seno. Lietuviai jį mėgo ne tik dėl subtilaus ir savito skonio, bet ir medicininių savybių – gira puikiai atkuria skysčių pusiausvyrą, išvalo organizmą, atgaivina. Žinoma, kad senovės lietuvių girą naudodavo kaip kosmetikos priemonę, kad oda taptų glotnesnė, stangresnė ir skalesnė.

Mes, lietuviai, didžiujames krepšiniu, savo darbštumu, į UNESCO paveldą įrašytomis dainų šventėmis ar skalsia nacionaline virtuve. Dar mes galime didžiuotis ir gera gira.

Paruošė Angelė Kavakienė

MARGUMYNAI

Kaune – duonos skulptūra

Kaune, šventės „Hanza Kaunas 2011“ metu, išskirtinio dėmesio sulaukė bendrovės „Fazer kepyklos“ pastatyta duonos skulptūra. Originalų sumanymą įgyvendino skulptorius Simonas Šidlauskas.

Skulptūra, kurioje susiliejo duonos kepimo tradicijos ir šiuolaikinis menas, pastatyta iš dvidešimties duoninių žmogeliukų ant kojūkų, stovinčių ratu aplink ugnį. Pasak skulptūros sumanytojų, ji simboli-zuoja bendruomenę, žmonių susibūrimą, kviečia švęsti. Skulptūra

Kaune šalia Arkikatedros Bazilikos buvo statoma viešai ir rodoma tris dienas. Iš duonos pagaminta skulptūra, šventei artėjant į pabaigą, vaišinosi kauniečiai ir miesto svečiai.

Mintis iš duonos statyti skulptūrą ir dovanoti ją savo miestui kilo bendrovei „Fazer kepyklos“, kepančiai „Gardėsio“ ženklų pažymėtus duonos gaminius. Skulptūrai pastatyti buvo panaudota 200 kg duonos tešlos. Iš jos pagaminti žmogeliukai buvo iškepti „Gardėsio“ kepykloje.

BNS

Spalvotai fotografijai sukako 150 metų

XIX amžiaus fizikas James Clerk Maxwell geriausiai žinomas dėl savo elektromagnetinio lauko teorijos ir pastebėjimų apie elektrą, magnetizmą bei šviesą.

Tačiau jo veikla turėjo ir praktinę kryptį – prieš 150 metų, gegužės 17 dieną, Karališkajame institute Londone jis parodė pirmąją pasaulyje spalvotą fotografiją.

Languoto audinio kaspino nuo-

trauką pagal J. C. Maxwell nurodymus padarė jo asistentas Thomas Sutton. Iš tiesų tai – trijų monochrominių atvaizdų, gautų per raudoną, žalią ir mėlyną filtrus, kompozicija. Šiuos tris atvaizdus suprojektavus trim šviesos kameromis, ant kurių buvo uždėti atitinkamų spalvų fil-trai, ir gauta spalvota nuotrauka.

Lrt.lt

A † A IRENA DIČPINIGAITIENĖ

Gimė 1925 m. gegužės 13 d. Panevėžyje, Lietuvoje.
Mirė 2011 m. gegužės 8 d.
Gyveno Woodhaven, NY.
Nuliūdę liko: sūnus dr. Juozas; sūnus dr. Petras su žmona dr. Vita; anūikai Tomas ir Alis.

Liūdinti šeima

A † A PETRAS NEKROŠIUS

Mirė 2011 m. gegužės 24 d., sulaukęs 85 metų amžiaus.
Gyveno Racine, Wisconsin.
Nuliūdę liko: žmona Bronė su šeima ir giminės Lietuvoje.
Laidotuvės privačios.

Nuliūdę artimieji

Kino kūrėjui, profesoriui, suvaidinusiui reikšmingą vaidmenį Naujojo Amerikos Kino judėjime

A † A ADOLFUI MEKUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą velionio šeimai, broliui JONUI MEKUI, artimiesiems, draugams, kolegoms. Tikime, kad tiek Lietuvos, tiek Jungtinių Amerikos Valstijų kultūrai bei menui reikšmingi profesoriaus darbai ilgam išliks jo talento gerbėjų ir sekėjų širdyse.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Niujorke

ATSISVEIKINIMAS

su a. a. kun. dr. A. P. ŽYGU (1958–2000–2011)
vyks birželio 7–10 d. Kaune, Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje

Kun. A. P. Žygas bus laidojamas Kristaus Prisikėlimo bažnyčios kolumbariume. Laidotuvių Mišios – birželio 10 d. 12 val.

Išsami atsisveikinimo programa

Birželio 7 d., antradienis

10 val. r. – 9 val. v. urnos lankymas kolumbariume

12 val. p. p. „Viešpaties angelas“

3 val. p. p. Dievo Gailestingumo vainikėlis

6 val. v. šv. Mišios

Maldai vadovauja seserys vienuolės. Šalia kolumbariumo – ateitininkų ir VDU parengta paroda a. a. kun. A. Žygui atminti.

Birželio 8 d., trečiadienis

10 val. r. – 9 val. v. urnos lankymas kolumbariume

12 val. p. p. „Viešpaties angelas“

3 val. p. p. Dievo Gailestingumo vainikėlis

6 val. v. šv. Mišios

7 val. vakaras a. a. kun. A. Žygui atminti bažnyčios konferencijų salėje

Maldai vadovauja VDU, ateitininkai.

Birželio 9 d., ketvirtadienis

10 val. r. – 9 val. v. urnos lankymas bažnyčioje

12 val. p. p. „Viešpaties angelas“

3 val. p. p. Dievo Gailestingumo vainikėlis

6 val. v. šv. Mišios

7 val. v. Kalvarijos kalnų giedojimas

Maldai vadovauja ateitininkai

Birželio 10 d., penktadienis

9 val. r. – urnos lankymas bažnyčioje

12 val. p. p. – Laidotuvių Mišios. Vadovauja Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

Laidojimas kolumbariume

Kauno arkivyskupijos informacijos tarnyba

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Birželio 5 d., sekmadienį, Ateitininkų namuose** (1380 Caslewood Dr. Lemont, IL) vyks Ateitininkų namų gegužinė. Pradžia 12 val. p. p.

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) šeštadienį, birželio 11 d., 10 val. ryte vyks klubo „Book-of-the-Month“ renginys, kurio metu Jūratė Kazickas pristatys savo tėvo Juozo Kazicko knygą „Odyssey of Hope: The Story of a Lithuanian Immigrant's Escape from Communism to Freedom in America and the Return to his Beloved Homeland“. Renginio, vyksiančio anglų kalba, metu bus galima įsigyti autoriaus pasirašytų knygų. Po renginio – vaišės. Mokestis: 5 dol. Daugiau informacijos tel. 773-582-6500 arba internete: www.balzekasmuseum.org

■ **Sekminių išvakarėse, birželio 11 d.,** šeštadienį, 5 val. p. p. vyks Pal. J. Matulaičio misijos Sekminių šventė, į kurią mielai kviečiami visi, o ypač Misijoje krikštytieji bei sutvirtintieji. Mišios bus aukojamos ir šventė vyks lauke.

■ **Birželio 12 d., sekmadienį, PLC** sodelyje vyks Gedulo ir vilties dienos paminėjimas, kurį ruošia JAV LB Lemonto apylinkė. Pradžia 10:30 val. r.

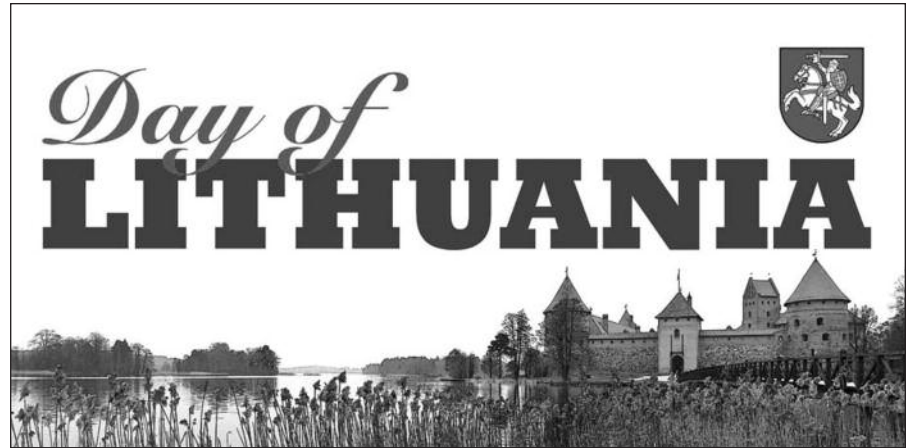
■ **Birželio 19 d., sekmadienį (arba gausaus lietaus atveju – birželio 26 d.)** „Kunigaikščių užėiga“ visus kviečia į tikrą Joninių šventę visai šeimai. Šventė vyks Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL) nuo 12 v. p. p. iki 9 val. vak. Šventės metu po sekmadieninių Mišių bus galima išvysti tautinių šokių ir dainų ansamblių pasirodymus, vyks amatininkų mugė, bus žaidžiami liaudiški ir šiuolaikiniai žaidimai, vyks įvairios rungtys, šeimos futbolo ir krepšinio turnyrai, šokių pamokos, veiks žaidimai vaikams. Organizatoriai visiems susirinkusiems žada staigmeną –

vieno populiariausių Lietuvoje estradinio instrumentinio ansamblio pasirodymą. Visi šventėje norintys dalyvauti sportininkai, amatininkai, dainų ir šokių kolektyvų atlikėjai, taip pat verslininkai, pageidaujantys reklamuoti savo verslą šventės metu, prašomi skambinti organizatoriams tel. (708) 594 5622 arba (773) 837 3137 iki birželio 10 d.! Smulkesnė informacija apie renginį teikiama tel. 847-845-3972 arba 630-464-5000.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Susitikime Lietuvių festivalyje Elizabeth, NJ.** Visus, visus birželio 5 d., sekmadienį, nuo 12 v. p. p. iki 4 v. p. p. kviečiame į kasmetinį lietuvių festivalį Elizabeth, NJ (Šv. Petro ir Povilo lietuviškos parapijos salėje adresu 216 Ripley Pl.). Jūsų lauks lietuviškas maistas, dainos ir šokiai. Su originalia programa atvyksta Romas Zableckas iš „Kolorado vabalų“ dueto. Pietų NJ lietuviškų tautinių šokių grupė parodys, ką išmoko padedant naujai vadovei iš Manalapano Džanetai Bublionei. Bliuzo muzikos mėgėjai galės pasiklausyti kun. Danieliaus Staniškio roko grupės „Midnight Ramblers“. Paruošime užsiėmimus vaikučiams, gaminsime gardžius lietuviškus pietus, pasiūlysim lietuviško alaus ir vyno. Galėsite įsigyti lietuviškų prekių ir suvenyrų, puikiai praleisti laiką tautiečių būryje. Įėjimo kaina tik 3 dol. Dėl papildomos informacijos skambinkite Julijai tel. 908-313-7221.

■ **Lietuvių klubas Springfield, Illinois,** ruošia metinį vasaros pikniką, kuris įvyks sekmadienį, birželio 5 d. Bridgeview Park prie Springfield ežero. Pradžia 12 val. Kviečiame visus narius, draugus ir svečius dalyvauti. Kaina 4 dol. Daugiau informacijos suteiks Kazys Totraitis tel. 217-264-6203 arba Benas Žemaitis tel. 217-483-4028.

„Lietuvos diena“ Čikagos Daley Plaza šiemet vyks birželio 3 d.

Š. m. birželio 3 d., penktadienį, Čikagos miesto centrinėje aikštėje „Daley Plaza“ (50 W Washington St., Chicago, IL 60602), vyks trečiasis LR generalinio konsulato Čikagoje rengiamas festivalis „Lietuvos diena“.

Nuo 10 val. ryto iki 2 val. popiet tradiciškai vyks rankdarbių, meno kūrinių, papuošalų, lietuviškų gaminių ir suvenyrų mugė, kurioje dalyvaus Balzeko lietuvių kultūros muziejus, parduotuvė „Lietuvėlė“, įmonė „Food Depot International“ ir kiti. Restoranas „Kunigaikščių užėiga“ pasiūlys lietuviškų patiekalų. Apie artėjantį Europos vyrų krepšinio čempionatą Lietuvoje informuos ir primins filmas „Lietuvos krepšinis 1920–2004“, krepšinio gerbėjai galės varžytis mėtydami baldas.

12 val. popiet prasidės M. K. Čiurlionio 100-osioms mirties metinėms paminėti skirta programa. Atlikėjos Aldegundos vedamo pasirodymo metu koncertuos pop choras „Svajonė“, šoks studijos „Dance Duo“ šokėjai bei lietuvių liaudies šokių kolektyvas „Suktinis“. Vėliau bus parodytos mados, pristatyti „Sraigės“ vaikiškų lininių drabužėlių, „Arctcity24“ rankų darbo skraistės bei papuošalai, „DeepLine“ moteriškų drabužių rinkiniai. Vidurdienio programa tęsis iki 1:15 val. popiet.

Renginį remia LR Užsienio reikalų ministerija. Organizuojant festivalį ir jo metu konsulatui talkina Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjungos nariai.

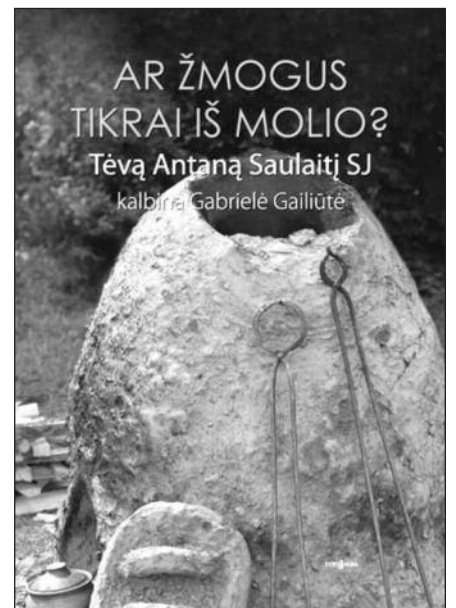
Maloniai kviečiame pasipuošti lietuviškais marškinėliais, atsivesti draugus ir dalyvauti „Lietuvos dienoje“.

LR generalinio konsulato Čikagoje info

„Ar žmogus tikrai iš molio?“

„Tyto alba“ leidykla Lietuvoje balandžio pradžioje išleido Gabrielės Gailiūtės paruoštus jaunimo klausimus pokalbiui su tėvu Antanu Saulaičiu, SJ knygoje „Ar žmogus tikrai iš molio?“ Prieš keletą savaičių knyga buvo pristatyta Vilniaus Šv. Kryžiaus namuose, taip pat Šv. Jonų bažnyčioje.

Pokalbiai taikomi vyresniems paaugliams, studentams, jaunesniems suaugusiems. Pal. J. Matulaičio misija laukia šios knygos siuntos. Apie jos atvykimą ir knygos pristatymą Čikagoje ir jos apylinkėse bus pranešta vėliau.

Ses. Laimutė Kabišaitytė Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemont, IL vėl ruoš tris klases ir vyresnius vaikus Pirmajai komunijai. Jau galima iš anksto registruotis tel. 630-243-1070 arba rašyti el. paštu: ses.laimute@yahoo.com.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Šv. Kazimiero kapinėse gegužės 30 d. vyko mirusiųjų pagerbimo apeigos. Dalyvavo šauliai ir kitos organizacijos.

Ramunės Kubiliūtės nuotr.